

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ

Ἐπίσημο περιοδικό
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015

ΤΟΥ ΕΒΔΟΜΗΚΟΣΤΟΥ ΕΚΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

“ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ”

Τὸ περιοδικὸ "ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ" εἶναι τὸ ἐκφραστικὸ ἔντυπο τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου. Οἱ βασικοὶ τοῦ στόχοι εἶναι ἡ θρησκευτικὴ διαφώτιση τοῦ ποιμνίου Τῆς καὶ ἡ κωδικοποίησις τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων Τῆς.

Ἐκδίδεται προνοία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ. κ. Χρυσοστόμου Β΄ καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου.

Γραφεῖα: Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου, Λευκωσία, τηλ. 22-554-691, Τηλεμοιότυπο 22-346-307.
E-mail: apostolosvarnavas@hotmail.com

Ἐτήσια συνδρομὴ: Γιὰ τὴν Κύπρο €20.00. Γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Εὐρώπη €30.00.
Γιὰ τίς ἄλλες χώρες £30 – ἢ \$50. – ISSN 1012 – 7151

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ. ΑΡΙΘΜΟΣ Κ.Ε.Τ.: 119-01-014943-01
IBAN: CY13 0050 0119 0001 1901 0149 4301 SWIFT: HEBACY2N

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίς

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ	640
ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ	644
ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ: ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΥ	648
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΠΑΦΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ: Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΣ, Ο ΑΚΑΤΑΒΛΗΤΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ	652
ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ: ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ ΚΟΚΚΙΝΟΦΤΑ "Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΣ"	659
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΚΑΜΙΝΑΡΙΔΗ: ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ ΚΟΚΚΙΝΟΦΤΑ "Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΣ"	661
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΜΟΡΦΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ: ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΧΕΙΡΙΣΙΝ ΚΑΙ ΕΝΘΡΟΝΙΣΙΝ ΤΗΣ ΜΟΝΑΧΗΣ ΙΟΥΣΤΙΝΗΣ ΕΙΣ ΗΓΟΥΜΕΝΗΝ	665
ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΗ ΜΟΝΑΧΗΣ ΙΟΥΣΤΙΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΝΘΡΟΝΙΣΗ ΑΥΤΗΣ ΕΙΣ ΗΓΟΥΜΕΝΗΝ ΤΗΣ Ι.Μ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΟΡΟΥΝΤΗΣ	672
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΟΥΛΗ: «ΤΟΙΟΥΤΟΣ ΗΜΙΝ ΕΠΡΕΠΕΝ ΑΡΧΙΕΡΕΥΣ, ΟΣΙΟΣ, ΑΚΑΚΟΣ, ΑΜΙΑΝΤΟΣ...»	677
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΙΜΑΕ ΜΕ ΘΕΜΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ. 55 ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	682
ΝΙΚΟΛΑΟΥ Π. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ: ΟΙ ΔΗΘΕΝ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ	684
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗ: ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ	687
ΔΡΟΣ ΑΝΔΡΕΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ: ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΚΑΙ Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ	697
ΦΡΙΞΟΥ Γ. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ: ΤΟ ΚΘ' ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ Χ.Ε.Κ.Ε. (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)	706
ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ: ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ 55 ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛ.ΔΥ.Κ. ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ	717
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ: ΠΟΥ Ν' ΑΚΟΥΜΠΗΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΜΑΣ;	720
ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΣΤΟΥΚΗ: Η ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	724
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	734

ΤΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΝΤΑΙ ΜΕ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΤΟΥΣ, ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ, ΤΗ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΟΝΙΣΜΟ.

Η ΠΑΛΜΩΔΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΟΤΗΡΟΥ ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ,
Η ΠΡΟΣΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΑ ΛΥΤΡΩΤΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΤΟΥ ΑΓΩΝΕΣ ΓΕΜΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΜΑΣ
ΜΕ ΤΑ ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΘΑΥΜΑΣΜΟΥ ΜΑΣ ΓΙΑ ΟΣΑ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΜΕ ΤΟΣΗ ΑΓΝΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΜΑΧΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΠΡΑΞΕ...
Η ΕΥΚΛΕΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΤΟΥ ΣΤΑΔΙΟΔΡΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΛΑΜΠΡΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΤΟΥ ΗΘΟΣ ΑΝΑΜΕΝΟΥΝ ΜΙΜΗΤΕΣ.
Η ΠΡΟΤΟΜΗ ΑΥΤΗ ΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΜΙΑ ΑΕΝΑΗ ΠΗΓΗ ΦΡΟΝΗΜΑΤΙΣΜΟΥ,
ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΥ ΣΘΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΑΓΑΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ ΤΟΥ.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

† ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
ἐλέω Θεοῦ, Ἀρχιεπίσκοπος
Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου,

Παντί τῷ Χριστεπωνύμῳ Πληρώματι
τῆς Ἀγιωτάτης Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου,
Χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ἐν Βηθλεὲμ τεχθέντος Σωτῆρος Χριστοῦ.

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

«Τὰ σύμπαντα σήμερον χαρᾶς πληροῦνται. Χριστὸς ἐτέχθη ἐκ τῆς Παρθένου».

Ἡμέρα κατὰ πάντα χαρμόσυνη εἶναι ἡ γενέθλια ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ! Ἡμέρα ἀγαλλίασης καὶ προάγγελος σωτηρίας. Μὲ τὴν ἔλευση στὴ γῆ τοῦ Χριστοῦ, λύεται ἡ καταδίκη τῶν πρωτοπλάστων. Ἀκυρώνεται τὸ ἐπιτίμιο «γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελεύση» (Γεν. 3,19). Σήμερα «τὴν Ἐδέμ Βηθλεὲμ ἤνοιξε»· «παιδίον ἐγεννήθη ἡμῖν καὶ ἐδόθη ἡμῖν» (Ἰσ. 9,5), γιὰ νὰ διαλύσει «τὸ μεσότειχον τοῦ φραγμοῦ» καὶ νὰ μεταλάβουμε «τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς». «Ἐπεφάνη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος» (Τίτ. 2,11) καὶ ἀνέτειλεν ὁ «Ἥλιος τῆς δικαιοσύνης» (Μαλαχ. 4,2).

Ὑποκλινόμαστε μὲ ταπείνωση καὶ δέος μπροστὰ στὴν ἄφατη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἦταν ἡ σάρκωση τοῦ Υἱοῦ Του. Ταυτόχρονα ἀποροῦμε πῶς μπόρεσε ἡ ἀνθρώπινη φύση, ἡ δουλεύουσα στὰ πάθη, νὰ δεχθεῖ τὸν ἀπαθῆ; Πῶς ἡ φθαρτὴ φύση δέχεται τὸν ἀφθαρτο, ἡ ἀμαρτωλὴ τὸν ἅγιο, ἡ ἔνοχη τὸν ἀναμάρτητο; «Μυστήριον», ὄντως, «ξένον καὶ παράδοξον»!

Ἐρωτᾷ καὶ ὁ Μ. Βασίλειος: «Διατί ὁ Θεὸς ἐν ἀνθρώποις;». Καὶ δίνει ὁ ἴδιος τὴν ἀπάντησι: «Διὰ τοῦτο Θεὸς ἐν σαρκί, ἐπειδὴ ἔδει τὴν καταραθεῖσαν σάρκα

ταύτην άγιασθήναι, τήν άσθενήσασαν ένδυναμωθήναι, τήν άλλοτριωθεισαν Θεού, ταύτην οικειωθήναι αύτῶ, τήν έκπεσοῦσαν τοῦ Παραδείσου, ταύτην εις ουρανους άναχθήναι» (Μ. Βασιλειου: Όμιλία εις τήν άγιαν τοῦ Χριστοῦ Γέννησιν). Γιατί έπρεπε ή σάρκα πού δέχτηκε τὸ έπιτίμιο νά άγιασθει, εκείνη πού άσθένησε νά ένδυναμωθει, εκείνη πού άποξενώθηκε από τὸν Θεὸ νά ξανασυνδεθει μαζί του, εκείνη πού έξέπεσε τοῦ παραδείσου νά ξαναμπει σ' αυτόν.

Διευκρινίζει πρὸς τοῦτο ὁ άγιος Γρηγόριος Νύσσης ὅτι με τήν «κένωσιν» τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ «άνακαινοῦται τὸ άθρώπινον, διὰ τῆς πρὸς τὸ θεϊον άνακράσεως θεϊον γινόμενον».

Εὔλογα, λοιπόν, «τὰ σύμπαντα σήμεραν χαρᾶς πληροῦνται». «Τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονός» (Λουκ. 2,15), «ὅτι έτέχθη ήμίν σήμεραν Σωτήρ» (πρβλ. Λουκ. 2,11), δέν άναφέρεται μόνο στοὺς Χριστιανούς. Άναφέρεται σ' ὅλη τήν κτίση· και στοὺς άπιστους και στοὺς διώκτες τοῦ Χριστιανισμοῦ, άφοῦ με τήν ένανθρώπηση τοῦ Χριστοῦ ὅλη ή άνθρωπότητα απέκτησε τὴ δυνατότητα τῆς σωτηρίας. Χωρίς τήν ένανθρώπηση τοῦ Χριστοῦ οὐδεις θά είχε αὐτὴ τὴ δυνατότητα. Άκόμα και ή άψυχος ὕλη, πού μετὰ τήν πτώση «συστενάζει και συνωδίνει» (Ρωμ. 8,22) με τήν άνθρωπότητα, καλεῖται σέ άνακαίνιση με τὴ γέννηση στη γῆ τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ γεγονός τῆς ένανθρώπησης τοῦ Χριστοῦ δέν είναι ένα στατικό σημεῖο στην ιστορία τῆς άνθρωπότητας πού παραπέμπει «τῶ καιρῶ εκείνω», στις ήμέρες τοῦ Καίσαρος Αὔγουστου. Είναι άπολυτρωτικό μυστήριο δυναμικό, πού ενεργεῖται από χρόνο σέ χρόνο, από μέρα σέ μέρα, μέχρι τὴ συντέλεια τῶν αἰώνων.

Πάντοτε, αλλά ιδιαίτερα στις μέρες μας, ὅπου παρατηρεῖται άγχος από τήν οικονομική κρίση, σύγχυση από τήν κοινωνική άστάθεια, ὅπου άκούονται «πόλεμοι και άκοαί πολέμων», ὑπάρχει φόβος από τήν τρομοκρατία και επικρατεῖ παραλογισμὸς λόγω τοῦ άκρατου άτομισμού και τῆς ιδιοτέλειας στις σχέσεις μεταξύ τῶν άνθρώπων, τὸ μήνυμα τῆς γέννησης στη γῆ τοῦ Χριστοῦ είναι ένα και μοναδικό: ὅτι δέν είναι ὁ άνθρώπινος παράγοντας, ὁ μόνος πού κυβερνᾷ και κατευθύνει τήν Ιστορία. Ὑπάρχει ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος μέσα στο ὅλο μυστήριο τῆς Θείας Οικονομίας συγκαταβαίνει και γίνεται άνθρωπος· «κενώνει έαυτὸν» μέχρι βρέφους και άπειλῆς τοῦ Ἡρώδου, μέχρι Σταυροῦ και θανάτου, αλλά με μόνο σκοπὸ και κατεύθυνση τήν Άνάσταση.

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Στὸν Ἄρχοντα τῆς Εἰρήνης, τὸν ἐπιφανέντα Θεό, στηρίκτηκε γιὰ δύο χιλιάδες τώρα χρόνια τὸ ἔθνος μας. Στὸ μήνυμα τῆς ἐνανθρώπησής Του, ἐναπέθεσε τὶς προσδοκίες του. Σὲ καιροὺς δόξης καὶ θριάμβων ἡ πίστη αὐτῆ κατέστη ἡ σημαία καὶ ὁ θυρεὸς του. Σὲ καιροὺς ἐθνικῶν περιπετειῶν καὶ ταπεινώσεων ἐγίνε ἡ ἐπιστηρικτικὴ ράβδος του καὶ ἡ ἄγκυρα τῆς ἐλπίδος του.

Πὰ 42 σχεδὸν χρόνια καὶ ὁ Κυπριακὸς Ἑλληνισμὸς, ξέροντας ὅτι «πιστὸς ὁ ἐπαγγειλάμενος» (Εβρ.10,23), ἀναμένει ὑλοποίησι τῆς ἐξαγγελίας τῆς μοναδικῆς ἐκείνης στιγμῆς τοῦ κόσμου: «καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη» (Λουκ.2,14). Εἰρήνης, ἀσφαλῶς, μετὰ δικαιοσύνης καὶ ἰσοπολιτείας.

Ἡ Ἐκκλησία, πὺ γιὰ δύο χιλιάδες χρόνια συμπορεύτηκε μὲ τὸν Κυπριακὸ Ἑλληνισμὸ, πὺ εἶναι καὶ τὸ ποιμνιὸ τῆς, θὰ ἐξακολουθήσει νὰ πορεύεται καὶ τώρα μαζί του μέχρι τὸ τέρμα τοῦ ἀγῶνα καὶ τὴν ἀπελευθέρωσι τοῦ τόπου. Δὲν θὰ παύσει νὰ στηρίζει καὶ νὰ συμβουλεύει, νὰ ὑποδεικνύει, μέσα ἀπὸ τὴ μακραίωνη πείρα τῆς, τὸ ἐθνικῶς ὀρθὸν καὶ πρέπον. Ἔχουμε τὴ γνώμη ὅτι τώρα πὺ ὁ πρῶτος ἐνθουσιασμὸς καὶ οἱ ψευδαισθήσεις γιὰ τὴν ἀλλαγὴ τοῦ κατοχικοῦ ἡγέτη ἔχουν παρέλθει, καὶ ὁ ἴδιος ἀπέβαλε τὸ ἐπικοινωνιακὸ προσωπεῖο του, εἶναι ξεκάθαρος σὲ ὅλους ὁ τελικὸς στόχος τῆς Τουρκίας. Στόχος πὺ δὲν ἀλλάζει μὲ τὴν ἐναλλαγὴ τῶν προσώπων στὶς διάφορες θέσεις, ἀλλὰ παραμένει μόνιμος καὶ συνίσταται στὴν κατάκτησι καὶ Τουρκοποίησι ὀλόκληρης τῆς Κύπρου. Ἔχουμε χρέος, πάσι θυσία, νὰ ματαιώσουμε τοὺς τουρκικοὺς στόχους. Κάθε ἐνέργειά μας πὺ διευκολύνει τὴν ὑλοποίησι τῶν σχεδίων τοῦ κατακτητῆ, εἴτε εἶναι οἰκονομικὴ ἐνίσχυσι τῶν κατεχομένων, εἴτε ἔμμεσι ἀναγνώρισι τοῦ ψευδοκράτους, εἴτε ἀπεμπόλησι τῶν κατεχομένων περιουσιῶν μας, θὰ πρέπει ἀμέσως νὰ σταματήσει. Ἐνα ἀρραγὲς ἐσωτερικὸ μέτωπο, χωρὶς κίνδυνο ἢ ἐνδείξεις κατάρρευσής του, θὰ διευκολύνει καὶ τὴν ἡγεσία μας στὴν ἐπιδίωξι ἐξέυρεσις δίκαιης λύσις.

Ἐὰν σταθερὰ καὶ ἀταλάντευτα ἐπιμείνουμε στὴ διεκδίκησι καὶ γιὰ τὸν λαὸ μας τῶν δικαιωμάτων πὺ ἀπολαμβάνουν ὅλοι οἱ ἄλλοι Εὐρωπαῖοι, δηλαδὴ τῆς ἐλεύθερης διακίνησις, τῆς ἐλεύθερης ἐγκατάστασις καὶ τῆς ἐλεύθερης ἀπόκτησις περιουσίας σὲ ὅλη τὴν Κύπρου, καὶ στὴν ἀρχὴ «ἕνας ἄνθρωπος μία ψήφος», δύσκολα οἱ ἄλλοι θὰ ἀρνηθοῦν γιὰ μᾶς ὅ,τι θεωροῦν αὐτονόητο γιὰ τὸν ἑαυτὸ τους.

Π' αὐτὸ καὶ θὰ πρέπει ἀμέσως νὰ παύσουμε νὰ δίνουμε στοὺς τρίτους

ἄλλοθι, μὲ τὸ νὰ παρουσιαζόμαστε ἔτοιμοι γιὰ ὑποχωρήσεις σὲ θέματα ἀρχῶν. Ὅσοι διατείνονται ὅτι ἡ πάροδος τοῦ χρόνου ἐδραιώνει τὴν κατοχὴ θὰ πρέπει νὰ ξέρουν πὼς εἶναι οἱ συνεχεῖς ὑποχωρήσεις μας, πού μᾶς ὀδηγοῦν σ' ἓνα τέτοιο ἀποτέλεσμα. Ἀπόδειξη τὰ 800 χρόνια πού ζήσαμε κάτω ἀπὸ ξένους δυνάστες χωρὶς νὰ χάσουμε τὸν προσανατολισμὸ καὶ τὴν ἐλληνικότητά μας. Κι ὅσοι ἐπισείουν, ὡς δαμόκλεια σπάθη, τὴν ἀπειλὴ τῆς διχοτόμησης, ἂν δὲν δεχθοῦμε ὅ,τι ζητεῖ ὁ κατακτητῆς, θὰ πρέπει νὰ ἀκούσουν τοὺς ἴδιους τοὺς Τούρκους, οἱ ὁποῖοι διακηρύττουν ὅτι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς εἰσβολῆς, πού ἔχουν ἐπιτύχει τὴ διχοτόμηση ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, δὲν εἶναι πιά αὐτὸς ὁ τελικὸς στόχος τους. Ἄς εἴμαστε, λοιπόν, ἔτοιμοι γιὰ συνέχιση τοῦ ἀγώνα.

Παρὰ τίς δυσκολίες ἀπὸ τὴ συνεχιζόμενη οἰκονομικὴ ὕφεση καὶ τίς ταλαιπωρίες ἀπὸ τὴν ἐκκρεμότητα τοῦ ἐθνικοῦ μας θέματος, καλούμαστε σήμερα νὰ πορευθοῦμε πρὸς τὸ θεοδέγμον σπήλαιο. Ἡ ὕμνολογία σημειώνει ὅτι «ἐκεῖ παρθένοσ τεκοῦσα βρέφος, τὴν δίψαν ἔσβεσεν, εὐθύς, τὴν τοῦ Ἀδάμ καὶ τοῦ Δαβὶδ». Ἐκεῖ θὰ βροῦμε κι' ἐμεῖς ἀπαντήσεις σὲ ὅλα τὰ προβλήματα πού μᾶς κατατρύχουν, ἐνθάρρυνση καὶ δύναμη γιὰ συνέχιση καὶ τοῦ ἐθνικοῦ μας ἀγώνα. Γι' αὐτὸ καὶ πάλιν τονίζει ἡ Ἐκκλησία τὴν ἀνάγκη νὰ πορευθοῦμε ἐκεῖ: «Διὰ τοῦτο πρὸς τοῦτο - τὸ σπήλαιον - ἐπειχθῶμεν, οὐ ἐτέχθη παιδίον νέον ὁ πρὸς αἰώνων Θεός».

Αὐτοῦ τὸ ἄπειρον ἔλεος, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά, ἐπικαλούμαστε σὲ ὅλους, ἰδιαίτερα στοὺς ἐμπερίστατους: στοὺς ἀγνοουμένους καὶ στοὺς συγγενεῖς τους, στοὺς πρόσφυγες, στοὺς ἐγκλωβισμένους, στοὺς πάσχοντες. Ἐλπίζουμε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τοὺς δικούς μας ἀγῶνες, ἢ νέα χρονιά, στὴν ὁποία ἐντὸς ὀλίγου θὰ εἰσέλθουμε, νὰ ὀδηγήσει στὴν ἀπελευθέρωση τῆς πατρίδας μας.

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Κύπρου,
Χριστούγεννα 2015

Διάπυρος ἐν Χριστῷ τεχθέντι εὐχέτης

ὁ Κύπρος χρυσόσπρος

ΕΟΡΤΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Παναγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καί Οἰκουμενικέ Πατριάρχα, λίαν ἡμῖν ἀγαπητέ καί περισπούδαστε ἀδελφέ καί συλλειτουργέ, κύριε Βαρθολομαῖε, τήν Ὑμετέραν γερασμιωτάτην Παναγιότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ἐορτάζοντες καί πάλιν, ἐν τῇ ἀνακυκλίσει τοῦ χρόνου, τά Χριστοῦγεννα καί προσκυνοῦντες «τόν κενώσαντα ἑαυτόν καί μορφήν δούλου λαβόντα» Υἱόν καί Λόγον τοῦ Θεοῦ, δοξάζομεν τήν ἄφατον Αὐτοῦ φιλανθρωπίαν καί σπεύδομεν ἐν πνεύματι καί ἡμεῖς μετά τῶν ποιμένων ἐπί τήν Βηθλεέμ «ἵνα ἴδωμεν τό ρῆμα τοῦτο τό γεγονός».

Ἐν πίστει βαθεῖα ἀφικνούμενοι ἐπί τό θεοδέγμον σπύλαιον, ὀρῶμεν «τοῖς νοεροῖς ὀφθαλμοῖς» τό μέγα μυστήριον. Ἐκεῖ «παρθένος τεκοῦσα βρέφος τήν δίψαν ἔσβεσε τήν τοῦ Ἀδάμ καί τοῦ Λαβίδ». Διό καί ἡμεῖς ἐναποθέτομεν ἐκεῖ πάσας τάς ἐλπίδας καί προσδοκίας ἡμῶν.

Τό ἀείποτε ἐπιστηρικτικόν μήνυμα τῆς Θείας Ἐνανθρωπήσεως καθίσταται ἀναγκαιότερον σήμερον. Ἐν τοῖς παροῦσι χαλεποῖς καιροῖς τῶν ἀνωμαλιῶν, τῶν ἀναστατώσεων καί τῶν πολέμων, ἡ συνειδητοποίησις τῆς ἐπί γῆς καθόδου τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐδραιώνει τήν ἐλπίδα καί τήν πίστιν διά τήν κατίσχυσιν τοῦ δικαίου καί τήν ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης. «Αὐτός γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τά ἀμφότερα ἕν».

Ἰπὸ τοιούτων σκέψεων ἐμφορούμενοι, ἐπὶ τῇ ἁγία καὶ εὐσήμεν ταύτῃ ἐορτῇ, κατασπαζόμεθα τὴν Ἰμετέραν Παναγιότητα ἀδελφικῶ φιλίματι εἰρήνης καὶ εὐχόμεθα Αὐτῇ τε καὶ πάσῃ τῇ περὶ Αὐτὴν Ἱεραρχία, τῶ κλήρῳ καὶ τῶ λαῶ πᾶσαν τὴν ἀπὸ τοῦ σαρκὶ νηπιάσαντος Χριστοῦ εὐλογίαν.

Ἐπὶ τῇ ἀνατολῇ τοῦ νέου ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου προσεπευχόμεθα τῇ Ἰμετέρῃ Θεοφρουρήτῳ κορυφῇ υἱείαν καὶ μακρότητα ἡμερῶν καθὼς καὶ εὐδῶσιν τῶν ἀόκνων προσπαθειῶν Αὐτῆς διὰ τὴν σύγκλησιν ἐν αὐτῶ (τῶ νέῳ ἐνιαυτῶ) τῆς Μεγάλῃς Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἀπονέμοντες καὶ αἰθὶς Ἰμῖν τὸν ἐόρτιον ἐν Χριστῶ τεχθέντι ἀσπασμὸν διατελοῦμεν,

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Κύπρου
Χριστοῦγεννα βιε΄

Τῆς Ἰμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος
ἀγαπητός ἐν Χριστῶ ἀδελφός

ὁ κτῆρὸς χρυσόστομος

Αριθμ.Πρωτ. 1191

Μακαριώτατε και Αγιώτατε Αρχιεπίσκοπε Νέας Ίουστινιανής και πάσης Κύπρου, εν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν αγαπητὲ και περιπόθητε ἀδελφὲ και συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Χρυσόστομε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Εἰς τὰς σεπτὰς καταντήσαντες ἡμέρας, καθ' ἃς μνεῖαν ποιούμεθα τῆς ἀνεκφράστου τοῦ Δεσπότη ἡμῶν Χριστοῦ συγκαταβάσεως και κατὰ σάρκα γεννήσεως, μετ' αἰσθημάτων ἐγκαρδίου ἀγάπης και τιμῆς ἤκομεν, κατ' ἔθος ἱερὸν τῆς Ἀγιωτάτης Μητρὸς Ἐκκλησίας, φιλήματι ἀγίῳ περιπτυχθῆναι τὴν Ὑμετέραν περισπούδαστον ἡμῖν Μακαριότητα σὺν τῇ κατ' Αὐτὴν Ἐκκλησίᾳ και συγχαρῆναι Ὑμῖν ὅτι «ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸν Υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικὸς, γενόμενον ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν» (Γαλ. δ', 4-5).

Ἡ κτίσις πᾶσα χαίρει ἐπὶ τῷ γεγονότι. Οἱ Ἄγγελοι και οἱ ποιμένες, τὸ σπήλαιον και ἡ φάτνη καλοῦσιν ἡμᾶς ἵνα, δοξάζοντες τὸν ἐν ὑψίστοις Θεόν, προσκυνήσωμεν τὸν ὡς βρέφος τικτόμενον Σωτῆρα. Κατέρχεται ὁ Υἱὸς και Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὁ Ὦν Θεοῦ Δύναμις και Θεοῦ Σοφία, ὡς βρέφος ἄσημον και ἀνυπεράσπιστον, ὑποτασσόμενον ἀνθρώποις, ἵνα ἐν τῇ πράξει καταδείξῃ ὅτι «τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ, και τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ» (Α' Κορ. α', 25), και οὕτω νὰ ἐγκαινιάσῃ τὴν «ἐν Χριστῷ καινήν κτίσιν» (πρβλ. Β' Κορ. ε', 17), τὴν ἐποχὴν τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, ἣτις συνεπάγεται νέαν περὶ τοῦ κόσμου ἀντίληψιν, νέον τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι και ἐνεργεῖν, μὲ γνώμονα τὴν πρὸς πάντας ἀδιακρίτως ἀγάπην: «ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν» (Ματθ. ε', 44 και Λουκ. ζ', 27, 35).

Τεχθεὶς ὡς «παιδίον νέον» και ζήσας ὡς Υἱὸς ἀνθρώπου, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ κατακτᾷ τὸ δικαίωμα νὰ ἀποφαίνηται ἐμφαντικῶς: «ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε και γένησθε ὡς τὰ παιδιά, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. ιη', 3-4), ζητῶν ὅπως «μεταμορφώμεθα τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς ἡμῶν» (πρβλ. Ρωμ. ιβ', 2), «τῇ δὲ κακίᾳ νηπιιάζωμεν» (πρβλ. Α' Κορ. ιδ', 20).

Διὸ και βιούντες σήμερον, μετὰ δισχιλιετίαν και πλέον, τὸ ἀσύλληπτον διὰ τὴν λογικὴν ἡμῶν γεγονὸς τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως, ἐν μέσῳ ἐνὸς ὑπερφιάλου κόσμου, πεποιοῦτος εἰς τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν και σοφίαν και προκαλοῦντος δίκην Ἡρώδου εἰς τὴν ὑφήλιον παντοῖα δεινά, ἡμεῖς ὡς χριστιανοί, αἰσθανόμεθα ἀνανεουμένην τὴν κλήσιν ὅπως «ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
κ. κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Β΄
ΣΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΥ**

ΤΕΤΑΡΤΗ, 18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Με αισθήματα εκκλησιαστικής και εθνικής εγκαύχησης συνήλθαμε σήμερα στον ιερό τούτο χώρο τής Αρχιεπισκοπής, για να τελέσουμε τα αποκαλυπτήρια τής αγωνιστικής εκκλησιαστικής και εθνικής μορφής τού αοιδίμου Αρχιεπισκόπου Κύπρου Λεοντίου.

Όταν η ιστορική μας μνήμη ανατρέχει στο παρελθόν για να αντλήσει διδάγματα εκκλησιαστικού ήθους, εθνικής αξιοπρέπειας και αγωνιστικού φρονήματος για τα μεγάλα ιδανικά τής πίστεως και της πατρίδας, τότε σταματά με αίσθημα θαυμασμού και δέους απέναντι στην υψηλόφρονα, μεγαλόπνη και στρηρή μορφή τού Αρχιεπισκόπου Κύπρου Λεοντίου.

Οι μεγάλοι του εθνικοθρησκευτικοί οραματισμοί εμφανίζονται ήδη στον ενθρονιστήριο λόγο του, τον οποίο εκφώνησε, ως Μητροπολίτης Πάφου «**ἐν τῷ Ἀρχιεπισκοπικῷ Ναῶ**», το 1930 για τον οποίο, ο τότε Έλληνας Πρόξενος τής Ελλάδας και λόγιος Αλέξης Κύρου έγραψε, σαράντα χρόνια αργότερα, ότι διαπνεόταν από «**συγκινητικότετον πατριωτικόν παλμόν**».

Και όντως ο νεαρότατος Μητροπολίτης Πάφου υπεγράμμισε, πέραν των εκκλησιαστικῶν του καθηκόντων, όλως ιδιαίτερως **τον εθναρχικό ρόλο τής Ἐκκλησίας και το χρέος του να αγωνιστεί για την Ένωση τής Κύπρου μετά της Μητρός Πατρίδος.**

Ὡς Μητροπολίτης Πάφου επέδειξε ιδιαίτερο ζήλο για τη μόρφωση και

την πνευματική καλλιέργεια τού κλήρου και του ποιμνίου του. Ιδιαίτερη φροντίδα επέδειξε και για τη διάδοση των ελληνικών γραμμάτων. Προς επιτυχία τού στόχου αυτού εξήγγειλε το 1935 την ίδρυση τής «**Λεοντίου Βιβλιοθήκης**», η οποία μέχρι σήμερα προσφέρει τις πολυτιμότες υπηρεσίες της στο φιλομαθές κοινό τής Πάφου και αποτελεί εστία πνευματικής τρυφής, θρησκευτικής και εθνικής καλλιέργειας.

Τα «Οκτωβριανά» τον βρίσκουν να επιστρέφει από ένα συνέδριο στο Λονδίνο προς στην Αθήνα. Ο τότε κυβερνήτης Ronald Storrs απαγορεύει στον «**μεγάλο ταραχοποιό**» την επάνοδό του στο νησί. Τελικά επιστρέφει στις 23 Ιουνίου 1932, αφού θεσπίστηκε νομοθεσία με βάση την οποία αποτελεί **ποινικό αδίκημα οιαδήποτε αναφορά στο αίτημα τής Ενώσεως**.

Η ισχυρή και δυναμική προσωπικότητα τού Λεοντίου αναδύεται κατά την περίοδο τής τοποτηρητείας τού Αρχιεπισκοπικού Θρόνου. Ο Κύριλλος ο Γ' απέθανε στις **16 Νοεμβρίου 1933 και ο Λεόντιος αναλαμβάνει την τοποτηρητεία τού Θρόνου για δεκατέσσερα σχεδόν χρόνια**. Παράλληλα έχει και την εποπτεία των άλλων ακέφαλων Μητροπόλεων.

Το χρέος προς την Εκκλησία και την Πατρίδα είναι βαρύ, βαρύτατο. Ο Λεόντιος ήταν όντως «**ό πάσης Κύπρου**», μόνος, μονότατος Ιεράρχης, «**έν μέσω λύκων**» (**Ματθ. 10,16**). Τα προβλήματα τής Εκκλησίας αναρίθμητα και δυσεπίλυτα. Ο κλήρος στερείτο στοιχειώδους μορφώσεως. Το ποιμνίο του ομοίαζε όντως «**ώσεί πρόβατα μη έχοντα ποιμένα**» (**Ματθ. 9,36**). Και τα βλέμματα πάντων ήταν στραμμένα προς τον έναν και μοναδικό πνευματικό και εθνικό Ηγέτη. **Τον τοποτηρητή του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου, τον Μητροπολίτη Πάφου Λεόντιο**.

Γνωστοί και πολύ συγκινητικοί ήταν οι αγώνες του για την Παιδεία, μέσω τής οποίας ήθελε να καλλιεργήσει τη θρησκευτική και εθνική αγωγή των ελληνοπαίδων. Η λεγόμενη Παλμεροκρατία (από το όνομα τού Άγγλου Κυβερνήτη Palmer) επιδίωκε πάση θυσία την αγγλοποίηση τής παιδείας και μέσω αυτής, των συνειδήσεων των μαθητών και τη δημιουργία «**ελληνοφώνων Βρεττανών**».

Η ανύψωση τής ελληνικής σημαίας απαγορευόταν καθώς και η ανάρτηση των ηρώων τού 1821 στα σχολεία. Το μάθημα των Αγγλικών στις τελευταίες τάξεις τού Δημοτικού ήταν υποχρεωτικό. Οι μαθητές διδάσκονταν τον

αγγλικό εθνικό ύμνο και όχι τον ελληνικό. Για να προσληφθεί κανείς στη δημόσια υπηρεσία έπρεπε να είχε πολύ καλή γνώση τής Αγγλικής γλώσσας και να διακρίνεται για τα αγγλόφρονα αισθήματά του. Το μάθημα τής ελληνικής ιστορίας περιορίστηκε αισθητά. Το προνόμιο τού Αρχιεπισκόπου και των Μητροπολιτών να είναι πρόεδροι των σχολικών επιτροπών των πόλεων αφαιρέθηκε.

Η Κυπριακή Εκκλησία, με επικεφαλής τον θαρραλέο πνευματικό της ταγό Αρχιεπίσκοπο Λεόντιο, αντέδρασε εντονότατα. Με εμπεριστατωμένα υπομνήματα και διαμαρτυρίες προς τον κυβερνήτη προσπαθούσε να σώσει τους θεσμούς μας και τις αξίες τής ελληνικής μας Παιδείας. Τόνιζε ότι για την Εκκλησία οι έννοιες τής Θρησκείας, τής Πατρίδας και τής Παιδείας ήταν άρρηκτα συνδεδεμένες και η μία δεν μπορεί να νοηθεί χωρίς την άλλη.

Το ήθος και η προσήλωση τού Τοποτηρητή του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου προς τους εκκλησιαστικούς θεσμούς εμφανίζεται επίσης από τη στάση που τήρησε στο λεγόμενο **Αρχιεπισκοπικό ζήτημα** για τη διαδικασία εκλογής νέου Αρχιεπισκόπου. Αφού όλοι οι θρόνοι εχήμευαν, πρακτικά ήταν αδύνατο να προκηρυχθούν εκλογές. Γι' αυτό και ό,τι έπραξε ήταν σύμφωνο με τα εκκλησιαστικά θέσμια. Φρόντισε να διορίσει σε κάθε μία από τις τέσσερις αρχιερατικές περιφέρειες εκπροσώπους του για την καλύτερη διοίκηση και ευταξία τής Εκκλησίας.

Στο μεταξύ οι έντονοι εθνικοί του αγώνες συνεχίζονται. **Η ρητορική του δεινότητα ελκύει τους πάντες και ενθουσιάζει τα πλήθη.** Παραμένει απτόητος από τα αυστηρά μέτρα τής Παλμεροκρατίας. Γι' αυτό και πάλι σύρεται στο δικαστήριο με την κατηγορία ότι με τις ομιλίες και τη δράση του μπορούσε να προκαλέσει εκδηλώσεις εναντίον τής κυβέρνησης. Δια τούτο και καταδικάζεται σε περιορισμό στην Πάφο.

Ακολουθεί η έκρηξη τού Β' Παγκοσμίου πολέμου και η Ελλάδα τάσσεται στο πλευρό των Συμμάχων. Ο αγνός αγωνιστής τής Ελευθερίας και ελληνολάτρης Λεόντιος λησμονεί όλες τις διώξεις των Άγγλων και καλεί το ποίμνιό του σε συστράτευση με τον ελληνικό λαό και την **«κραταιάν»** Μεγάλη Βρετανία. Διοργανώνει παλλαϊκές συγκεντρώσεις και καλεί τον λαό να στηρίξει τον αγώνα τής Αγγλίας εναντίον των Γερμανών. Προχωρεί μάλιστα και στην εγγραφή εθελοντών για τον ελληνικό στρατό. Τελικά κατατάγηκαν 12,188 εθελοντές, οι οποίοι τέθηκαν υπό τις διαταγές των Άγγλων και υπηρέτησαν σε διάφορα μέτωπα.

Οι αγώνες του για τη σύμπνοια τού ποιμνίου του συνεχίζονται και μετά τον πόλεμο. Προς τούτο ιδρύει το 1945 επταμελές **Γραφείο Εθναρχίας** υπό την προεδρία του, για προώθηση του εθνικού ζητήματος και με σαφή δήλωση ότι αυτό **«θα ίστατο υπεράνω κομμάτων, οργανώσεων και παρατάξεων»**.

Τελικά, μετά από μία περίοδο εσωτερικών αντεγκλήσεων, η αγάπη τού λαού αναδεικνύει στον Αρχιεπισκοπικό Θρόνο **στις 20 Ιουνίου 1947**, τον από Πάφου Λεόντιο, ο οποίος αποδέχεται την εκλογή του μετά από μεγάλες πιέσεις, τόσο τού εκπροσώπου του Οικουμενικού Πατριαρχείου, τού Δέρκων Ιωακείμ όσο, και ιδιαίτέρως, των εκπροσώπων τού λαού.

Ατυχώς, μετά από 36 μόνο μέρες ο σπρηρός Αρχιερέυς, ο αγωνιστής τής Ελευθερίας και των αξιών τής ζωής, **το πρόσωπο που κατ' εξοχήν αγωνίστηκε και διέσωσε την εθναρχική ιδιότητα τού Αρχιεπισκόπου, «ο ποιμήν ο καλός έθηκε την ψυχήν αὐτοῦ ὑπέρ τοῦ ποιμνίου του»**.(Ιωάν. 10,14), σε ηλικία μόλις 51 ετών.

Όλοι εμεῖς σήμερα, που μελετούμε την παλμώδη και αγωνιστική του ζωή, την προσήλωσή του προς τα λυτρωτικά μηνύματα τής Εκκλησίας και τους εθνικούς του αγώνες, μέσα μας αισθανόμεθα τη δέουσα εγκαύχηση, για τα όσα υπέρ τής Εκκλησίας και της Πατρίδος, με τόση αγνότητα και μαχητικότητα έπραξε. Η ευκλεής εκκλησιαστική και εθνική του σταδιοδρομία και το λαμπρό εκκλησιαστικό του ήθος αναμένουν μιμητές.

Η προτομή αυτή, τα αποκαλυπτήρια τής οποίας με αισθήματα ευγνωμοσύνης και θαυμασμού για την προσωπικότητά του τελούμε σήμερα, ας αποτελεί μία αέναη πηγή φρονηματισμού, αγωνιστικού σθένους και αγνής αγάπης προς την Εκκλησία και την Πατρίδα.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΣ, Ο ΑΚΑΤΑΒΛΗΤΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ.

ΟΜΙΛΙΑ ΣΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ ΤΟΥ
ΣΤΗΝ ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΥΠΡΟΥ.
ΤΕΤΑΡΤΗ 18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΠΑΦΟΥ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Μέσα από τη διακριτική λιτότητα και την ανεπιτήδευτη απλότητα των σημερινών αποκαλυπτηρίων, ζούμε μια έντονη συγκίνηση και μια πνευματική αγαλλίαση, που μας μεταφέρουν σε επίπεδα ποιοτικής διάφορα από τα συνηθισμένα.

Τη στιγμή αυτή αισθανόμαστε να μας μιλά έντονα η παράδοση, το ένδοξο αγωνιστικό μας παρελθόν, οι λίθοι των γύρω οικοδομών. Νιώθουμε να ζούμε και εμείς στην Παλμεροκρατία. «Νομίζομεν», κατά παράφραση της υμνολογίας μας «συνείναι τῷ τιμωμένῳ πρωθιεράρχη και συγκακουχεῖσθαι μετ'αυτοῦ τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ». Και, ασφαλώς, μόνον ο Κύριος, «ὁ πάντα εἰδώς», γνωρίζει πόσες αγωνίες και κλαυθμοί και αγρυπνίες και προπηλακισμοί εβιώθησαν ἀπ' αὐτόν στους χώρους τούτους. Αλλά και πόσα φλογερά κηρύγματά του και εμπνευσμένοι λόγοι του, επιστηρικτικοί του δουλεύοντος ποιμνίου του, ακούστηκαν ἐδῶ και τους οποίους ζηλοτύπως κρατούν σήμερα οι αιθέρες! Μιλούμε, και αυτό μας συγκλονίζει, ἀπό τους ίδιους χώρους ἀπό τους οποίους εκείνος για 14 σκληρά χρόνια, τα χρόνια της Τοποτηρητείας του, παρέθετε τα επιχειρήματά του για την ἀνάγκη ἀλλαγῆς ἀπὸ την αποικιοκρατική δύναμη, ως κυκλώπειους ογκόλιθους πειθούς, και προετοίμαζε το ἔδαφος για την ἐξέγερση.

Το πέρασμα του χρόνου ἀπὸ την ἐξοδὸ του ἀπὸ τη σκηνὴ του κόσμου τούτου, μᾶς ἐπιτρέπει σήμερα να αξιολογήσουμε σωστά τη μεγάλη προσωπικότητά του. Και να σταθούμε με θαυμασμό μπροστὰ της. Μερικοί ιστορικοί δεν μπόρεσαν να δώσουν τις πραγματικές διαστάσεις τοῦ Λεοντίου

γιατί βρίσκονταν πολύ κοντά στο μεγάλο και πολύμορφο γεγονός εντός του οποίου διαγράφονταν οι κύκλοι της δράσης του. Και άλλοι εσκεμμένα σιώπησαν. Σ' εκείνα τα γεγονότα, στα οποία πρωταγωνίστησε, δεν εξετέθη επαρκώς η δράση του. Εκείνοι που όφειλαν να μιλήσουν για τη δράση του και την αξία της στρατηγικής του, δεν μίλησαν. Να τον αμφισβητήσουν δεν μπορούσαν. Αλλά μίλησαν για την αξία άλλων, εκείνων που απρόσμενα τον διαδέχθηκαν και στους οποίους προσκολλήθηκαν. Και έτσι το έργο του συνεσκιάσθη.

Οφείλουμε, σήμερα, καθηκόντως να ευχαριστήσουμε τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Κύπρου, που με τη φιλοτέχνηση της προτομής του και τη σημερινή τελετή, φέρνει στις πραγματικές της διαστάσεις την προσωπικότητα και την προσφορά του αιοδίμου προκατόχου του, του Αρχιεπισκόπου Λεοντίου. Ήταν πράγματι ο Λεόντιος μια σημαίνουσα εκκλησιαστική και πνευματική μορφή, που ξεπερνούσε κατά πολύ τους συνηθισμένους Κυπριακούς μέσους όρους. Δεν ήταν μια συμβατική μορφή, ανάμεσα στις πολλές, με τις οποίες η Εκκλησία, μέσω της Αποστολικής διαδοχής, πορεύεται στα πεπρωμένα της. Ούτε και ήταν κάτοπτρο που αντανακλούσε ιδέες άλλων. **Ήταν εστία φωτεινή, πηγή φωτός, που εξέπεμπε δικές του ιδέες.** Και αν κάποτε ανακάλυπτε σε κάποιον άλλον σκέψη ή θέση ορθή, εποικοδομητική, εύστοχη, είχε την ικανότητα να την υιοθετεί, προσθέτοντας σ' αυτή και τα δικά του χαρακτηριστικά.

Από την ώρα που η Κύπρος αποσπάστηκε βίαια από τη Βυζαντινή μας αυτοκρατορία, από το 1191, ο χρόνος που κύλησε ήταν χρόνος θρήνου και δακρύων. Ο θρήνος και τα δάκρυα εντάθηκαν στην περίοδο της Αγγλικής κατοχής. Και ήταν ευτύχημα που ο Θεός, ο οποίος πάντοτε δίνει «σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ἡμᾶς ὑπενεγκεῖν» (πρβλ. Α' Κορ. 10,13) ανέδειξε, στα ὕστερα χρόνια της Αγγλοκρατίας, στην ηγεσία της Εκκλησίας της Κύπρου την ξεχωριστή μορφή του Λεοντίου, που κράτησε για χρόνια πολλά το βάρος της δουλεύουσας πατρίδας και της Ορθόδοξης Εκκλησίας της.

Προικισμένος με γρήγορη αντίληψη, καθαρή και πλατιά σκέψη και οξύνοια μοναδική, είχε σε πολύ ανεπτυγμένο βαθμό τα ηγετικά προσόντα: την εύκολη επαφή με τις μάζες, τη σαγηνευτική ρητορία, τη βαθιά πίστη στις ιδέες του και την εμπιστοσύνη στους χειρισμούς και στον δυναμισμό του. Αναδείχθηκε τολμηρός αγωνιστής και πατριώτης άκαμπτος. Ριψοκίνδυνος στους αγώνες

του και επίμονος στις επιδιώξεις του. Έγινε ο βράχος, μέσα σε μίαν αφρισμένη θάλασσα, που επάνω του ξεσπούσαν τα κύματα, οι καταιγίδες και οι κερανοί, τόσο από τους ξένους κατακτητές, όσο και από τις αντιμαχόμενες ομάδες του εσωτερικού, ακόμα και από τους εν Χριστώ αδελφούς του.

Είναι πανανθρώπινη κοινή διαπίστωση ότι η αρετή δεν ανευρίσκεται ως αυτοφυής καρπός, αλλ' είναι αποτέλεσμα άσκησης και γυμνασίας· είναι καρπός αγώνων και αγωνίας. Και ο Λεόντιος καλλιέργησε την αρετή σ' όλες τις εκφάνσεις τής προσωπικής του ζωής, άλλοτε αποσυρόμενος εκούσια σε ξακουστές μονές και άλλοτε επιτηρούμενος από τον στρατό κατοχής. Ενίοτε διδάσκοντας τους πιστούς και κάποτε ελέγχοντας τους αντιτιθεμένους. Η προσωπική του ζωή λιτή και απέριτη. Τα άμφια στις φωτογραφίες που μας διασώθηκαν ανήκαν στον προκάτοχο του, τον Ιάκωβο Αντζουλάτο, αυτά που σήμερα φυλάσσουμε στο Μουσείο μας. Πίστευε πως στον χώρο της Εκκλησίας όπου διδάσκεται η ταπείνωση, η φιλοπτωχία, η λιτή ζωή, το μέτρο και η ιεροπρεπής σεμνότητα δεν μπορεί να κυριαρχεί η χλιδή, η επίδειξη και η σπατάλη, ούτε και ο «έκπερσισμός» των αμφίων, διά των οποίων γίνεται, στην πραγματικότητα, διαπόμπευση των ιερών μυστηρίων. Κατέδειξε με τη στάση του αυτή ότι η παρουσία υλικής πτωχίας σε υψηλά ιστάμενα πρόσωπα είναι δείγμα πλούτου εσωτερικού.

Μετά από οκτάμηνη αναγκαστική παραμονή του στο εξωτερικό, λόγω του κινήματος των Οκτωβριανών, επιστρέφει στην Κύπρο, όπου είχαν, εν τω μεταξύ, επιβληθεί αφόρητοι καταναγκασμοί και στέρση κάθε ελευθερίας. Συνειδητοποιεί, τότε, πλήρως τις ευθύνες του. Κι όταν ύστερα από λίγο, το 1933, πεθαίνει ο Αρχιεπίσκοπος Κύριλλος ο Γ', αντιλαμβάνεται τον Γολγοθά του εκκλησιαστικού και εθνικού καθήκοντος στον οποίο εκαλείτο να ανέλθει μόνος, χωρίς καμιά βοήθεια, χωρίς ένα Σίμωνα Κυρηναίο. Αν βρισκόταν στη θέση του Αρχιεπισκόπου, τα πράγματα θα ήσαν πολύ ευκολότερα. Από τη θέση του Τοποτηρητή συνάντησε αντιξοότητες και βρήκε αντιδράσεις γιατί υπήρχαν και τότε οι δίψυχοι. Αυτοί που δεν ενδιαφέρονταν για τον τόπο και την επιβίωση του λαού. Αυτοί που εξαρτούσαν την τοποθέτησή τους από την κρίση της στιγμής. Που ανέμεναν προς ποιον θα έγερνε η πλάστιγγα, προς τον οποίον να προσκολληθούν. Γι' αυτό και θεωρούσε ως πρώτο του μέλημα, προκειμένου να ευοδωθεί ο εθνικός αγώνας, την πλήρωση του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου. Έλεγε χαρακτηριστικά: «Εφοβούμεθα μήτοι ἐπ' αόριστον τῆς χρείας παρατεινομένης πολλαπλασιασθῆ ὁ κλύδων

καὶ μεγεθυνθῶσι τὰ κύματα τὰ κατὰ τοῦ ἱεροῦ σκάφους τῆς Ἐκκλησίας ἐπιφερόμενα, ζημίαν καὶ βλάβην ἀπροσδόκητον τῇ καθ' ὅλου καὶ τῇ καθ' ἡμᾶς ἐκκλησιαστικῇ καταστάσει ἀπεργαζόμενα».

Ἡ βρετανικὴ πολιτικὴ, ὅμως, μετὰ τα Οκτωβριανά, στόχευε στὴν εκμηδένιση τοῦ πολιτικοῦ ρόλου τῆς Ἐκκλησίας καὶ στὴν καθυπόταξή της με μιὰ σειρά νόμων ποὺ ἀφοροῦσαν τὴν ἐκλογή ἀρχιεπισκόπου καὶ ἀνέτρεπαν τὴν ἰσχύουσα κανονικὴ τάξη, καθιερώνοντας τὴν ἐπέμβαση τῆς ξένης δυνάμεις στὶς ἐκκλησιαστικὲς υποθέσεις. Ἐτσι ἀναγκάστηκε ὁ Λεόντιος νὰ ἀποδυθεῖ σὲ μακροχρόνιους ἀγῶνες γιὰ ἀποτροπὴ τῶν ξένων παρεμβάσεων. Στὸ τέλος, λόγω τῆς ἀντιστασιακῆς δραστηριότητος καὶ τῆς ἐθνοπρεποῦς στάσεως του, ἡ βρετανικὴ πολιτικὴ λειτούργησε ευεργετικὰ ὑπὲρ τῆς ἀναβάθμισης τοῦ ἐθναρχικοῦ ρόλου τῆς Ἐκκλησίας.

Σ' αὐτὲς τὶς δύσκολες καταστάσεις οὐδέποτε ἐδίστασε, ὁ Λεόντιος, ὅσο καὶ ὅποιο καὶ ἀν ἦταν τὸ τίμημα, νὰ υψώσει τὴ φωνή του ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος καὶ νὰ καλέσει τοὺς πιστοὺς νὰ ἀντισταθοῦν σ' ὅλες τὶς μεθοδεύσεις τῆς ἀποικιακῆς δυνάμεις. Ὄταν ἡ ξένη κυριαρχία προσπαθοῦσε νὰ δράσει ἀποσταθεροποιητικὰ ὡς πρὸς τὴ δομὴ τῆς κοινωνίας, ὁ Λεόντιος ἀφύπνιζε συνειδήσεις, συγκλόνιζε συθέμελα τὸν λαὸ καὶ τὸν καλοῦσε νὰ υπερασπισθεῖ τὰ δικαιώματά του καὶ νὰ προστατεύσει τὸ ἠθος καὶ τὸ ὕφος τῆς κοινωνίας του. Καὶ ὅταν ἡ ἀποικιοκρατία προσπαθοῦσε νὰ ἐλέγξει τὴν Παιδεία καὶ νὰ ἀφελῆνισι με τὸν τρόπο αὐτὸ τὴν Κύπρο, πέρα ἀπὸ τὴ γενικὴ ἀντίδραση του σ' αὐτὲς τὶς μεθοδεύσεις, ὁ Λεόντιος πολέμησε καὶ γιὰ τὴ γλῶσσα μας, τὴν ὁποία θεωροῦσε καὶ ἀντιμετώπιζε ὡς ἐθνικὴ παρακαταθήκη καὶ ὡς ἀνάχωμα γιὰ τὴ μὴ διάβρωση τῆς ἐλληνικῆς συνείδησης.

Ὁ λόγος του εἶχε πάντοτε τὴ δύναμη τῆς πρωτοτυπίας, τὸ θέλημα τῆς καλλιέπειας, τὴ χάρι τῆς ρυθμῆς τῆς ἀφήγησης, τὴ σφραγίδα τῆς εὐλικρίνειας, τὸν σαγηνευτικὸ ἐρεθισμὸ τῆς προσοχῆς τῶν ἀκροατῶν με τὴν ἀπαράμιλλη ευφράδεια καὶ τὴν παραστατικὴ περιγραφή τῶν γεγονότων.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Λεόντιος εἶναι ἐκεῖνος ποὺ συνέλαβε τὴν ἰδέα τοῦ ἀντιαποικιακοῦ ἀγῶνα, ἐδρασμένου ὅμως, μετὰ τὸν αὐθορμητισμὸ τῶν Οκτωβριανῶν τοῦ 1931, σὲ ἀσφαλὴ θεμέλια, με προσεγμένη προετοιμασία. Αὐτὴ ἡ ἰδέα γεννήθηκε μέσα τοῦ ἀπὸ τὸ 1933, ὅταν ὡς ὁ μόνος ἐπίσκοπος στὴν Κύπρο, διέτρεχε τὴ νήσο ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρο καὶ ἀντιμετώπιζε τὰ ποικίλα προβλήματα τοῦ λαοῦ. Προβλήματα τὰ ὁποῖα πολλαπλασίαζε, χωρὶς καμιά

αμφιβολία, η στυγνή Αγγλική κατοχή. Αυτή την ιδέα την καλλιέργησε και την έζησε σε πόλεις και χωριά, σε άμβωνες Μονών και εκκλησιών, σε πολύμηνους περιορισμούς, συρόμενος σε δικαστήρια και προπηλακιζόμενος από τον κατακτητή, πριν οι Μακάριοι, οι διάδοχοί του, και ιδίως ο Μακάριος ο Γ', την κάμουν κήρυγμα και σκοπό της ζωής τους. Σκέφτηκε τρόπους υλοποίησής της, ιδρύοντας στα ύστερα χρόνια της Τοποτηρητείας του τις ΟΧΕΝ για στρατολόγηση των αγωνιστών, πολύ πριν ο Διγενής καλέσει εις τα όπλα. Κράτησε τον δαυλό της αναμμένο σ' όλες τις τραγικές περιπέτειες της ζωής του μέχρι το τέλος του. Αρκεί να φυλλομετρήσει κανείς τις εφημερίδες της εποχής για να το διαπιστώσει. **Η προσωπικότητά του όπως διαμορφώθηκε στις συνθήκες της έκτακτης ανάγκης που επέβαλε ο κατακτητής, όπως κινήθηκε, όπως εξεδηλώθη στον σκληρό αγώνα που προετοίμαζε, όπως έδρασε, όπως επολιτεύθη, παίρνει την έκταση συμβόλου.**

Δύο πράγματα από τη ζωή του εξακολουθούν και σήμερα να παραμένουν ζωντανά στη μνήμη και στη συνείδηση του Κυπριακού λαού: **Πρώτα** η αντίστασή του έναντι της αποικιοκρατικής κυβέρνησης σ' όσον αφορά τους νόμους για έλεγχο και υποταγή της Εκκλησίας, και η άρνησή του για διενέργεια Αρχιεπισκοπικών εκλογών με τους όρους του κατακτητή, όπως αναφέραμε προηγουμένως, **και ύστερα** η πρωτοβουλία του για ενίσχυση της Ελλάδας μετά την είσοδό της στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο. Με εγκύκλιό του, άνδρες και γυναίκες μέσα σ' ένα κλίμα έντονης συγκινησιακής φόρτισης, πρόσφεραν, τότε, τα δακτυλιδιά τους και άλλα προσωπικά είδη μεγάλης υλικής και συναισθηματικής αξίας, στους δίσκους που περιφέρονταν στους ναούς, για την ελληνική στρατιωτική ενίσχυση.

Παράλληλα, έχοντας πάντα μπροστά του τον κύριο στόχο του, όταν πολλοί έσπευσαν ως εθελοντές στον συμμαχικό στρατό, ο Λεόντιος δεν παρέλειψε να διαμηνύσει με υπόμνημά του προς τον Κυβερνήτη, ότι ο Κυπριακός λαός βοηθούσε εθελοντικά τους συμμάχους **«έχων αντικειμενικόν σκοπόν την ανάστασιν τής Μεγάλης Ελλάδος και τήν ένωσιν τής Κύπρου μετ' αυτής».**

Η σταθερή και αταλάντευτη θέση του, σε συνδυασμό και με τις συνθήκες που επικράτησαν μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, ανάγκασαν τους κρατούντες να επιτρέψουν τη διενέργεια αρχιεπισκοπικών εκλογών, ύστερα από 14 χρόνια χηρείας του Θρόνου, χωρίς τους καταναγκαστικούς τους όρους και τους ανελεύθερους νόμους τους.

Παρόλο, που για να εξέλθει η Εκκλησία από την κρίση, αναγκάστηκε ο Λεόντιος να δεσμευθεί ότι δεν θα αποδεχόταν τυχόν εκλογή του, και παρά τις ειλικρινείς και συνεχείς εκκλήσεις του προς τον λαό να εκλέξει άλλον, ο Κυπριακός λαός επιβραβεύοντας τους 14ετείς αγώνες του τον εξέλεξε πανηγυρικά στον θρόνο του Απ. Βαρνάβα. Αποποιούμενος με ειλικρίνεια και επιμονή την εκλογή, επέισθη μόνον όταν οι ίδιοι οι αντίπαλοί του τον παρεκάλεσαν, με θέρμη, για να αποφευχθεί νέος σάλος εις την Εκκλησία. Ανήλθε τότε τις βαθμίδες του Αρχιεπισκοπικού θρόνου με αγωνιώδες βήμα, «ύποτασσύμενος», κατά τα λόγια του, «εις τὸ ἀνεξιχνίαστον θέλημα τοῦ Θεοῦ», αλλά και με την αίσθηση ότι **«ἀνήρχετο ἐπὶ ἰκριώματος, μὴ ἀποβλέπων εἰς τὴν τιμὴν ἀλλὰ εἰς τὴν συναίσθησιν τῆς μεγάλης εὐθύνης διὰ τὴν ὀρθὴν πηδαλιούχησιν τῆς νοητῆς ὁλκάδος».**

Ἡ εκλογή του εχαιρετίσθη ἀπὸ παντοῦ με ἀνακούφιση καὶ χαρὰ. Νέες ἐλπίδες καὶ προσδοκίαι ἀρχισαν νὰ διαγράφονται στὸν ἐθνικὸ καὶ ἐκκλησιαστικὸ ὀρίζοντα. Ἦδη με τὴν πρώτη ἀρχιεπισκοπικὴ του ἐγκύκλιο τοποθετεῖται εὐθαρσῶς καὶ ἀπορρίπτει τὴν πρόταση γιὰ συμμετοχὴ στὴ Διασκεπτικὴ Συνέλευση. Οἱ ἐθνικὲς διεκδικήσεις δὲν ἐπιδέχονται με κανένα τρόπο ἐκπτώσεις. Ἀλλ' ὁ ἀρχιεπισκοπικὸς δόλιχος υπῆρξε βραχύτατος καὶ τὶς εὐγενεῖς ἐπιδιώξεις τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Λεοντίου ἀνέκοψεν ὁ ἀπροσδόκητος θάνατός του, 36 μόλις ἡμέρες μετὰ τὴν εκλογή του. Ἀπῆλθε ἀπὸ τὸν κόσμον τοῦτο στὴν ἀκμὴ τῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας του, ὅταν μποροῦσε πολλὰ καὶ πολὺτιμα νὰ προσφέρει.

Ὁ θάνατος ἐπιβάλλει ὅρια καὶ ἀποτελεῖ τὸ μοναδικό, ἴσως, δυσεπίλυτο ἀνθρώπινο πρόβλημα. Ἀποκαλυπτόμενοι μπροστὰ στὶς ἀνεξιχνίαστες βουλές τοῦ Θεοῦ, μόνο ἀπλές ὑποθέσεις θὰ μπορούσαμε νὰ κάνουμε. Σκέφτομαι, παραφράζοντας τὴ γνώμη γνωστοῦ πανεπιστημιακοῦ καθηγητῆ γιὰ τὸν Ἰωάννη τὸν Χρυσόστομο, ὅτι θὰ μπορούσαμε νὰ πούμε καὶ γιὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Λεόντιο πὼς **«εὐλυγισία τις καὶ ἐλαστικότης θὰ ἀπεσόβῃ τὰ δεινὰ ἅτινα ὑπέστη, ὅπως καὶ ἀπὸ τοῦ Σωτῆρος τὸν Σταυρόν. Ἀλλὰ Λεόντιος μετὰ συμβιβασμῶν καὶ ὑποχωρήσεων δὲν θὰ ἦτο ὁ ἀθάνατος Λεόντιος ὁ ὁποῖος διδάσκει καὶ σήμερον, μετὰ τόσους χρόνους τὸν Κυπριακὸν λαόν».**

Καὶ πράγματι ἡ λυχνία δὲν ἔσβησε με τὸν θάνατό του. Ἀπὸ τότε λάμπει καὶ διαχέει τὸ φῶς τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς αγωνιστικότητος, τὸ ἀνέσπερο φῶς που μπορεῖ νὰ διαλύσει τὰ οποιαδήποτε σκοτάδια στὴν ἐθνικὴ πορεία μας. Αὐτὸ τὸ φῶς μεταλαμπαδεύτηκε στους διαδόχους του, καὶ κυρίως στὸν

Μακάριο τον Γ', που, έχοντας το δικό του νεανικό σφρίγος, συνέχισε και επεξέτεινε τους αγώνες του. Νομίζω πως το γεγονός ότι, μετά την ανάδειξη του Λεοντίου στον Αρχιεπισκοπικό θρόνο και την προκήρυξη εκλογών για την πλήρωση των Μητροπολιτικών θρόνων Πάφου και Κιτίου, προεβλήθη ως υποψήφιος για την Πάφο ο μετέπειτα Αρχιεπίσκοπος Μακάριος ο Γ', δείχνει τον συντονισμό σκέψεων και το κοινό μήκος κύματος στο οποίο εκινούντο οι επιδιώξεις των δύο ανδρών. Δεν θα εξηγείτο διαφορετικά η προβολή από τον Λεόντιο, ή έστω η συγκατάθεσή του, για την υποψηφιότητα, στη δική του Μητρόπολη, του Μακαρίου. Άσχετα αν ο θάνατος του Λεοντίου ματαίωσε τις εκλογές και οδήγησε τον Μακάριο, ύστερα, στη Μητρόπολη Κιτίου.

Σε μian κοινωνία που έχει ανάγκη από γνήσιο εκκλησιαστικό αλλά και εθνικό φρόνημα, χωρίς ακρότητες, χωρίς ευφάνταστους μετεωρισμούς, χωρίς ψυχόλεθρους φατριασμούς, σε μian Εκκλησία που έχει ανάγκη σε κάθε πτυχή του ράσου των ηγετών της να φτερουγίζει η ψυχή της θρησκείας και της πατρίδας σε ισοδύναμο και ισόβαρο βαθμό, έχουμε ανάγκη το παράδειγμα του Λεοντίου.

Ιδιαίτερα σήμερα που οι δυσκολίες και οι αντιξοότητες του αγώνα οδηγούν πολλούς σε αδιέξοδα και απαράδεκτους συμβιβασμούς ο Λεόντιος διδάσκει πως μόνον η αταλάντευτη και ανυποχώρητη εμμονή στους εθνικούς στόχους θα φέρει τα επιθυμητά αποτελέσματα. Αν ο αδύναμος αρχίσει κάτω από πιέσεις να υποχωρεί, οι υποχωρήσεις του δεν θα' χουν τέλος. Θα οδηγηθεί από τις θέσεις αρχών, με μian ελεύθερη πτώση, στο βάραθρο του εξευτελισμού. Ο Αρχιεπίσκοπος Λεόντιος ήξερε πολύ καλά, και η γνώση του αυτή ήταν το αποτέλεσμα μias ζωής αγώνων και αντίστασης, ότι οι πανικόβλητες υποχωρήσεις ουδέποτε περιορίζουν τη θρασύτητα του εχθρού. Αντίθετα την ενισχύουν.

Ατενίζοντας από σήμερα τη μορφή του αιμνήστου Εθνάρχου Λεοντίου, που ανήγειρε στον χώρο τούτο της Αρχιεπισκοπής ο εκ των διαδόχων του, τόσο στον Θρόνο της Μητροπόλεως Πάφου όσο και στον Αρχιεπισκοπικό, ο σημερινός Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος ο Β', καλούμαστε να εγκύψουμε στην όλη βιοτή του και να ενθαρρυνθούμε από το παράδειγμά του. Μόνον έτσι θα δικαιώσουμε τους αγώνες του και μόνον έτσι θα εκπληρώσουμε το χρέος μας και προς αυτόν και προς την αγωνιζόμενη ακόμα πατρίδα μας.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
κ. κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Β΄
ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ
ΤΟΥ ΚΩΣΤΗ ΚΟΚΚΙΝΟΦΤΑ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ, 18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Αγαπητοί μου,

Η Επιστήμη τής εκκλησιαστικής ιστοριογραφίας εμπλουτίζεται από σήμερα μ' ένα πολύ αξιόλογο βιβλίο που τιτλοφορείται «**ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΣ**». Το παρουσιάζουμε ενώπιό σας με αισθήματα εκκλησιαστικής και εθνικής εγκαύχησης.

Η έκδοση αυτού τού βιβλίου αποτελούσε ένα ιστορικό χρέος και απέναντι στην εμβληματική προσωπικότητα τού Αρχιεπισκόπου Λεοντίου και απέναντι στον κυπριακό λαό, ο οποίος επιβάλλεται να γνωρίσει σε βάθος όλες τις αγωνιστικές πτυχές τής μεγάλης αυτής εθνικής και εκκλησιαστικής ηγετικής προσωπικότητας. Να γνωρίσει τις δυσκολίες, τους περιορισμούς και τις αντιξοότητες, τις οποίες διήλθε αγωνιζόμενος συνεχώς εναντίον των Άγγλων προκειμένου να διατηρήσει το φρόνημα του κυπριακού λαού ακμαίο, ελληνοπρεπές και χριστιανικό.

Μέσα μου αισθάνομαι ότι η εκπλήρωση αυτού τού χρέους γεμίζει την ψυχή μου με ένα αίσθημα βαθύτατης ηθικής ικανοποίησης. Γι' αυτό και ευχαριστώ τον Θεό που σήμερα με καταξιώνει να βιώσω αυτήν την πνευματική χαρά.

Βεβαίως θεωρώ χρέος μου να ευχαριστήσω και να συγχαρώ τους πρωταγωνιστές αυτής τής προσπάθειας. Δια τούτο και ευχαριστώ από κέντρου καρδιάς τον εκλεκτό και αγαπητό μου φίλο, τον πρώην Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων, τον κύριο Μάριο Ηλιάδη, στον οποίο ανήκει η μεγάλη τιμή ότι είχε την πρωτοβουλία αυτής τής εκδόσεως. Με συγκίνηση σας αναφέρω ότι ο μακαριστός πατέρας τού κυρίου Ηλιάδη, Γεώργιος ήταν ανεψιός τού Αρχιεπισκόπου Λεοντίου. Όπως χαρακτηριστικά γράφει και ο ίδιος στον

χαιρετισμό του **«η οικογένειά μου, με κάθε ταπεινότητα, αισθάνεται περήφανη, που με την έκδοση τού παρόντος έργου αξιώνεται να εκπληρώσει ένα τάμα ζωής»**.

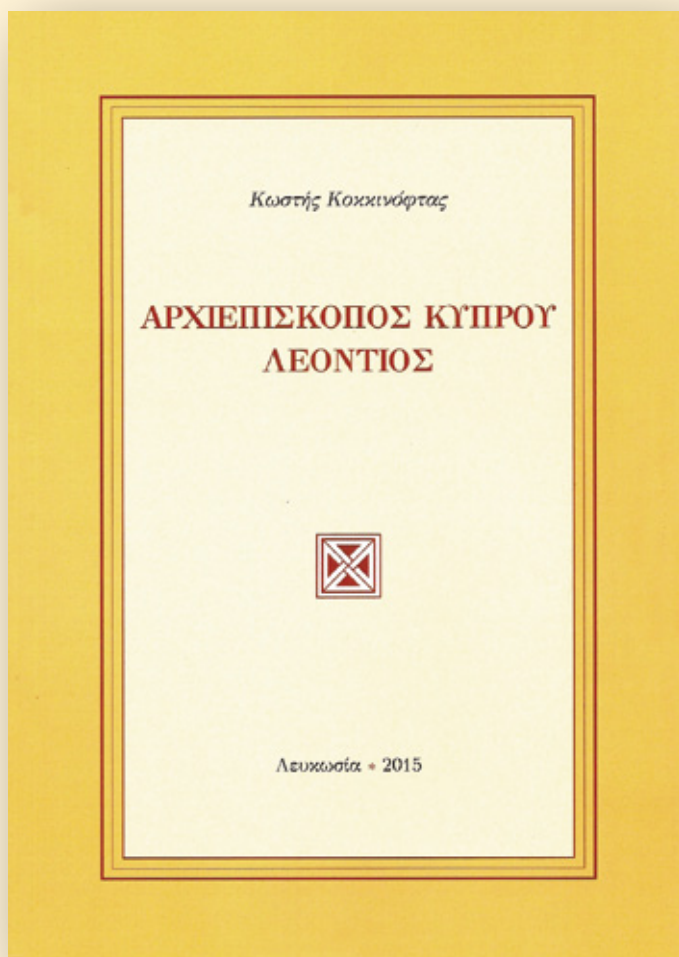
Ευχαριστίες θερμές οφείλω να εκφράσω και προς τον συγγραφέα τού ιστορικού αυτού πονήματος, τον εμβριθή μελετητή και ερευνητή, τον κύριο Κωστή Κοκκινόφτα, ο οποίος ομολογουμένως πολύ κοπίασε για να μας παρουσιάσει μια ολοκληρωμένη εικόνα τής αγωνιστικής μορφής του αοιδίμου Αρχιεπισκόπου. Τον συγχαίρω θερμά και του εύχομαι να συνεχίσει με τον ίδιο επιστημονικό ζήλο, ώστε να μας παρουσιάσει στο μέλλον και άλλα επιστημονικά πονήματά του.

Χρέος μας να ευχαριστήσουμε και τους καθηγητές τού πανεπιστημίου Κύπρου, τον κ. Σταύρο Φωτίου και τον κ. Πέτρο Παπαπολυβίου για την ουσιαστική αρωγή τους στην καθόλου επιστημονική έκδοση τού βιβλίου.

Ακράδαντα πιστεύω ότι μέσα από τις 234 σελίδες τού βιβλίου **«ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΣ»** ο αναγνώστης θα βιώσει με εγκαύηση τους αγωνιστικούς, τους θρησκευτικούς και εθνικούς παλμούς μιας μεγαλοπράγμονος εκκλησιαστικής προσωπικότητας. Θα έχει τη δυνατότητα να θαυμάσει την ευκλεή εκκλησιαστική και εθνική μορφή και δράση τού Λεοντίου, ο οποίος με απaráμιλλο σθένος και μαχητικότητα υπηρέτησε την Εκκλησία και το ποίμνιό του, τόσο από τη θέση τού Μητροπολίτη Πάφου όσο και από τη θέση τού Τοποτηρητή και του Αρχιεπισκοπικού Θρόνου.

Και ασφαλέστατα θα βιώσει με συγκίνηση το μεγαλείο των αγώνων του για να διατηρήσει **την παιδεία μας στις ελληνικές της πηγές** και να αποτρέψει τους μεθοδικούς στόχους των κατακτητών για την αγγλοποίηση της.

Και πέραν τούτων, με αισθήματα ευγνωμοσύνης θα βιώσει και τούτη την ιστορική αλήθεια: **ο στερρός και μαχητικός Ιεράρχης, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Λεόντιος, υπήρξε το πρόσωπο που κατ' εξοχήν αγωνίστηκε και διέσωσε την εθναρχική ιδιότητα τού Αρχιεπισκόπου Κύπρου.**

ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ
ΚΩΣΤΗ ΚΟΚΚΙΝΟΦΤΑ:
Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΥΠΡΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2015

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΚΑΜΙΝΑΡΙΔΗ, ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

Εκατό δεκαεννέα χρόνια μετά τη γέννηση του Λεοντίου (Αντωνίου) Σάββα Λεοντίου, Αρχιεπισκόπου Κύπρου, ευτύχησε η κυπριακή βιβλιογραφία να εμπλουτισθεί με το αξιόλογο βιβλίο «**Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Λεόντιος**».

Η Θεία Πρόνοια ευδόκησε, θεωρώ, όπως η συγγραφή της βιογραφίας του Αρχιεπισκόπου Λεοντίου εκπονηθεί από τον **οτηρό και επιμελέστατο ερευνητή Κωστή Κοκκινόφτα**. Ανάλωσε, εμφανέστατα, αρκετό και πολύτιμο χρόνο για να περιμαζέψει σχεδόν όλα όσα γράφτηκαν και ήταν προσιτά, ή προφορικά διασώθηκαν από τη ζωή και πλουσιότατη δράση ενός ταπεινού κληρικού, ο οποίος, ως δεινός οικοστροφός, οδήγησε την Εκκλησία και το πλήρωμά της σε απάνεμο και ασφαλές καταφύγιο, σε μια οδυνηρή περίοδο της Αγγλικής διακυβέρνησης.

Μέσα από τις σελίδες του έργου τού συγγραφέα ο αναγνώστης αισθάνεται μία εσωτερική εγκαύχηση για την εμβληματική, δυναμική και αγωνιστική προσωπικότητα του Αρχιεπισκόπου Λεοντίου. Η δράση και οι δραστηριότητες μιας τέτοιας μορφής αναλύονται μέσα από την περιρρέουσα ατμόσφαιρα της εποχής. Μιας εποχής (1930-1947), κατά την οποία η Αγγλική διακυβέρνηση εφάρμοσε μέσω του κυβερνήτη Palmer (Παλμεροκρατία) τα πολύ σκληρά αντικοινωνικά μέτρα για να καταπνίξει τα αισθήματα της αγάπης του κυπριακού λαού προς την Ελλάδα και τον διαχρονικά διακηρυγμένο πόθο του για Ένωση με τη μητέρα Ελλάδα.

Στην στυγνή αυτή περίοδο της Αγγλικής διακυβέρνησης η Εκκλησία της Κύπρου έχασε σταδιακά τον Αρχιεπίσκοπο Κύριλλο Γ' (1933) και τον Μητροπολίτη Κιτίου Νικόδημο Μυλωνά (1937). Σε αυτή λοιπόν τη συγκυρία ο Πάφου Λεόντιος (1930-1947) αναλαμβάνει την τοποτηρητεία του αρχιεπισκοπικού θρόνου (1933-1947) και της Μητρόπολης Κιτίου (1937-1947). Οι ευθύνες του πολλαπλές και πολυποίκιλες ήταν υπεράνω των φυσικών του δυνάμεων. Ο δυναμικός χαρακτήρας του, όμως, η χαλκέντερη υπομονή και επιμονή καθώς και το αγωνιστικό του σθένος τον ανέδειξαν σε μια μοναδική και απaráμιλλη εκκλησιαστική προσωπικότητα.

Με τη ρητορική του δεινότητα, που ήταν διαποτισμένη με ένα γλαφυρότατο πατριωτικό παλμό, στα κηρύγματά του, ενστάλαξε στις ψυχές κλήρου και λαού την ελπίδα για απελευθέρωση και κοινωνική δικαιοσύνη. Με μεγάλοπνοο προγραμματισμό διεκπεραίωσε τις τυπικές διεργασίες της Αρχιεπισκοπής και των χηρευουσών Μητροπόλεων. Ταυτόχρονα αντιπολιτευόταν συστηματικά τα στεγνά αποικιακά διατάγματα, που αποσκοπούσαν στην εκμηδένιση της ελεύθερης έκφρασης του λαού. Γι' αυτό και δέχτηκε με υπομονή την άτεγκτη Αγγλική ποινική δίωξη στα αποικιακά δικαστήρια, που του επέβαλε περιορισμό στις διακινήσεις του.

Το αγωνιστικό του ήθος καθοδηγούσε το αδούλωτο φρόνημά του με αποτέλεσμα να συμβάλει με τις παρεμβάσεις του στη διάσωση της παιδείας του τόπου από απειλούμενο αφελληνισμό. Οι αγώνες του να περισώσει την αξιοπρέπεια των κατοίκων του νησιού από την αυθαίρετη Αγγλική διακυβέρνηση είναι συγκλονιστικοί. Όρθωνε το ανάστημά του και ύψωνε τον τόνο της φωνής του με υπομνήματα σε κάθε ένα από τα αναξιοπρεπή και εξευτελιστικά διατάγματα και προσπαθούσε να συμφιλιώσει τις ταξικές αντιπαραθέσεις της δεξιάς με την αριστερά.

Ο Κυπριακός λαός τον επέλεξε ως νέο Αρχιεπίσκοπο Κύπρου, στις 20 Ιουνίου του 1947, στον χηρεύοντα από το 1933 θρόνο, όταν ανακλήθηκαν οι επεμβατικοί νόμοι της Αγγλικής διακυβέρνησης για την εκλογή νέου προκαθήμενου της Εκκλησίας της Κύπρου, Αλλά φευ! Ο Λεόντιος, ο οποίος ποίμανε την Εκκλησία της Κύπρου για δεκατέσσερα χρόνια (1933-1947), λόγω κλονισμένης υγείας, απεβίωσε στις 26 Ιουλίου 1947. Διατήρησε τον τίτλο του Αρχιεπισκόπου μόνο για 36 μέρες.

Η πιο πάνω αδρομερής παρουσίαση της προσωπικότητας του Λεοντίου διαφαίνεται και τεκμηριώνεται αβίαστα από το περιεχόμενο του βιβλίου του Κωστή Κοκκινόφτα «Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Λεόντιος». Σε αυτό καταμαρτυρείται με κάθε δυνατή λεπτομέρεια η όλη πορεία της ζωής του και κωδικοποιείται σε ένα εύχρηστο τόμο με 477 σημειώσεις - παραπομπές το εθνικό και θρησκευτικό έργο ενός σύγχρονου Κύπριου Ιεράρχη. Η αναδίφηση αρχειακών πηγών και των εκδιδόμενων εφημερίδων της περιόδου εκείνης έφερε στο προσκήνιο πληθώρα νέων στοιχείων, που διαφώτισαν εκτενέστερα τις δραστηριότητες του Λεοντίου και κωδικοποιήθηκαν στο βιβλίο.

Το βιβλίο αποτελείται από 260 σελίδες. Προτάσσεται χαιρετισμός του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Χρυσοστόμου Β'. Ακολουθεί χαιρετισμός από τον κ. Μάριο Γ. Ηλιάδη, τον στενότερο απόγονο του Λεοντίου, και πρόλογος από τον συγγραφέα. Ο βίος του Λεοντίου καταγράφεται σε απλή ρέουσα γραφή στα ακόλουθα τέσσερα κεφάλαια:

Νεανικά Χρόνια (σελ. 25-50): α. Γέννηση, χειροτονία σε ιεροδιάκονο και σπουδές, β. Ιεροδιάκονος στη Μητρόπολη Κιτίου και ιεροκήρυκας στη Μητρόπολη Πάφου, και γ. Σπουδές στην Αμερική

Μητροπολίτης Πάφου (σελ. 51-88): α. Εκλογή και ενθρόνιση, β. Πνευματική και ποιμαντική δράση, γ. Μέριμνα για την παιδεία, τις μονές και

τους ναούς, και δ. Τα Οκτωβριανά.

Τοποτηρητής του Αρχιεπισκοπικού θρόνου (σελ. 89-172): α. Περίοδος τοποτηρητείας, β. Αγώνες για την παιδεία, γ. Το Αρχιεπισκοπικό ζήτημα κατά τη δεκαετία του 1930, δ. Οι εναντίον του διώξεις, ε. Η στάση του κατά τον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο, στ. Διακομματική συνεργασία, ζ. Το Αρχιεπισκοπικό ζήτημα κατά τη δεκαετία του 1940, και η. Αποστολή πρεσβείας στο Λονδίνο.

Αρχιεπίσκοπος Κύπρου (σελ. 173-193): α. Εκλογή και ενθρόνιση, β. Η στάση του έναντι της Διασκεπτικής, και γ. Ο θάνατός του.

Ακολουθεί παράτημα (σελ. 195-234), όπου δημοσιεύονται δύο μελέτες του Λεοντίου και ο ενθρονιστήριοι λόγους, ως Μητροπολίτη Πάφου. Στις τελευταίες σελίδες (235-260) καταγράφονται οι αρχειακές πηγές, βιβλιογραφία (118 βιβλία), που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και ευρετήριο.

Η πρωτοβουλία για την έκδοση του βιβλίου ανήκει στα παιδιά του Γεωργίου Χρ. Ηλιάδη από τη Λεμεσό, ανεψιού του Αρχιεπισκόπου Λεοντίου, Χρίστο Γ. Ηλιάδη, Μάριο Γ. Ηλιάδη και Έφη Γ. Ηλιάδη-Παπαδοπούλου, που ήταν οι κύριοι χορηγοί, μαζί με την Ιερά Αρχιεπισκοπή, της έκδοσης του βιβλίου.

Η Εκκλησία Κύπρου και η ιστορική επιστήμη και η κυπριακή κοινωνία οφείλει θερμές ευχαριστίες στον συγγραφέα Κωστή Κοκκινόφτα και στους χορηγούς της έκδοσης, γιατί η όλη ζωή και δράση ενός ακαταπόνητου, δραστήριου και εμπνευσμένου σύγχρονου Ιεράρχη, καταγράφηκε με κάθε δυνατή αντικειμενικότητα και θα παραμείνει ως ένας φωτεινός φάρος στις επόμενες γενιές των κυπρίων Ιεραρχών και του κυπριακού ελληνισμού.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΧΕΙΡΙΣΙΝ ΚΑΙ ΕΝΘΡΟΝΙΣΙΝ
ΤΗΣ ΜΟΝΑΧΗΣ ΙΟΥΣΤΙΝΗΣ ΕΙΣ ΗΓΟΥΜΕΝΗΝ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΟΡΟΥΝΤΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ, 22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΜΟΡΦΟΥ κ. ΝΕΟΦΥΤΟΥ

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Κένυας, κ. Μακάριε,
Θεοφιλέστατοι ἅγιοι ἄρχιερεῖς,
Πανοσιολογιώτατοι ἅγιοι καθηγούμενοι,
Πανοσιολογιώτατοι καὶ αἰδεσιμολογιώτατοι πατέρες καὶ ἀδελφοί,
Ὅσιώταται Γερόντισσαι,
Ὅσιωτάτη καθηγουμένη τῆς Μονῆς Ἁγίου Νικολάου Ὁρούντης,
μοναχὴ Ἰουστίνη, μετὰ τῆς ἐν Χριστῷ ἀδελφότητος ὑμῶν,
Ἀγαπητοὶ μου ἐν Κυρίῳ ἀδελφοί,

Ἡ Χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος πάντας ἡμᾶς συνήγαγεν εἰς τὴν Μονὴν ταύτην τοῦ Ἁγίου Νικολάου Ὁρούντης, διὰ νὰ ἀναβιβάσωμεν εἰς τὸν ἡγουμενικὸν θρόνον αὐτῆς τὴν ἐπὶ δεκατέσσαρα συναπτὰ ἔτη Προϊσταμένην τῆς Ἀδελφότητος, μοναχὴν Ἰουστίνην.

Καὶ πολλοὶ θὰ διερωτῶνται: Ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς Προϊσταμένης καὶ τῆς Ἡγουμένης Ἀδελφότητός τινος; Καί, διατί νὰ διέλθῃ τοσοῦτους χρόνους προετοιμασίας ἢ ταπεινῆς Ἀδελφότητος τῆς Μονῆς ταύτης, διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν εὐσημον ταύτην ἡμέραν τῆς προχειρίσεως Ὑμῶν εἰς Ἡγουμένην, ὀσιωτάτη Γερόντισσα Ἰουστίνη; Ἡ Προϊσταμένη μιᾶς Ἀδελφότητος, ὅπως καὶ ἡ λέξις δηλοῖ, προΐσταται τῶν ἀδελφῶν, δηλονότι ἴσταται πρώτη εἰς τὰς Ἀκολουθίας,

συντονίζει την λατρευτική ζωή των μοναζουσών και τὰ διακονήματα αὐτῶν, ἐπιμελεῖται ἐν γένει τῆς διοικήσεως ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων. Ἄλλ' ὅμως δὲν ἀναγεννᾷ πνευματικῶς! Τοῦτο εἶναι ἔργον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐπιτελούμενον διὰ τῆς πνευματικῆς Μητρότητος τῆς Ἡγουμένης Μονῆς τινος. Καὶ ἡμεῖς πάντες συνήλθομεν μετὰ πολλῆς συστολῆς, διὰ νὰ τελέσωμεν ἐν τοιοῦτον ἔργον ἀγιοπνευματικόν, ἦτοι τὴν προχείρισιν Ἡγουμένης καὶ Μητρὸς τῆς ἀγίας ταύτης Μονῆς.

Πλεῖστοι ὅσοι γνωρίζετε τὴν ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἐντολήν, καὶ συνάμα προφητικὴν ῥῆσιν, τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παΐσιου τοῦ Ἁγιορείτου πρὸς ἐμέ, ὅταν τὸν ἐπεσκέφθην εἰς τὴν Παναγοῦδα Ἁγίου Ὁρους, εἰκοσατῆς τότε φοιτητῆς Νομικῆς: «Τὸ πρόβλημα τῆς Κύπρου δὲν εἶναι πολιτικόν. Εἶναι πνευματικόν! Στὴν Κύπρον νὰ πᾶς γιὰ μοναχός. Καὶ νὰ φτιάξετε ἐκεῖ βάσεις πνευματικῆς, κι αὐτὲς οἱ βάσεις θὰ διώξουν τὶς βάσεις: τὶς βάσεις τῶν ξένων, τῆς τουρκικῆς κατοχῆς, τὶς βάσεις τῆς δικῆς μας ἀμαρτίας». Ὁ ὁσιος Γέρων καὶ σχέδιον ἀρχιτεκτονικὸν ἐχάραξεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, διὰ νὰ κάμῃ ἀπτήν τὴν προφητείαν αὐτοῦ, λέγων πρὸς ἐμέ: «Ἐσύ, παιδί μου, θὰ ἔλθῃ καιρός, πὸν θὰ φτιάξῃς μοναστήρια. Δύο αὐλὲς τότε νὰ κάμῃς: Ἡ πρώτη θὰ εἶναι βατὴ γιὰ ὄλους, κλῆρον καὶ λαόν, ἐνῶ ἡ δευτέρα ἄβατος γιὰ τὸν κόσμον, βατὴ μόνον σὲ μοναχοὺς ἢ μοναχές».

Ἐνθυμείσθε, ὀσιωτάτη Γερόντισσα Ἰουστίνη καὶ ἀδελφαί, ὅτι, ὅταν ἀνεκαινίζαμεν τὴν Μονὴν ταύτην, εἶπομεν ἢ πρώτη αὐλὴ νὰ εἶναι ἢ αὐλὴ τοῦ ἁγίου Νικολάου. Καὶ ὁ ἅγιος Νικόλαος, ὅπως δηλοῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, συντελεῖ εἰς τὴν κατὰ τῆς ἀμαρτίας νίκην τοῦ χριστωνύμου λαοῦ, εἶναι ἅγιος τοῦ λαοῦ καὶ θαυματουργός. Ἀλλά, διὰ τῶν φωτισμένων σχεδίων τῆς μακαριστῆς ἡδὴ ἀρχιτέκτονος Ἑλένης Πετροπούλου, διὰ τῆς καθοδηγήσεως τοῦ Τμήματος Ἀρχαιοτήτων καὶ τῆς ἡμετέρας προσωπικῆς ἐπιστασίας, ἀπηρτίσθη καὶ μία δευτέρα αὐλὴ, ἢ ἐσωτέρα αὐλὴ, ὅπου καὶ τὸ Παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καί, δὲν εἶναι τυχαία ἢ ἐπιλογὴ ἡμῶν. Ὁ ἐσωτέρος χῶρος ἀφιερῶθη ἐκεῖ, ὅπου εἶναι ἀφιερωμένη -πρέπει νὰ εἶναι ἀφιερωμένη- ἢ καρδιά ἡμῶν, ὁ θρόνος τοῦ νοδὸς ἡμῶν: **Εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, εἰς τὸν Ἀγαθὸν Παράκλητον, τὸ Πνεῦμα τῆς Ἀληθείας,** τὸ Ὅποῖον σκηνοῖ ἐν ἡμῖν καὶ καθαίρει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης κηλίδος. Πόσον ἀκριβῆς ἦτο ὁ ὁσιος Σεραφεῖμ τοῦ Σαρῶφ, ὅτε ἀπεκάλυψεν εἰς τὸν μαθητὴν αὐτοῦ τὸν σκοπὸν τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, εἰπών: **«Ὁ σκοπὸς τῆς χριστιανικῆς ζωῆς εἶναι ἡ ἀπόκτησις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος»!**

Ἀλλά, Γερόντισσα Ἰουστίνη, ὅπως λέγει ὁ ὀλιγομίλητος Γέρων ἡμῶν

Συμεών, Καθηγούμενος τῆς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου, Μονῆ δὲν εἶναι τὰ κτήρια, δὲν εἶναι αἱ αὐλαί, δὲν εἶναι κἄν οὔτε αὐτὸ τὸ καθολικὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, οὔτε τὸ παρεκκλήσιον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, οὔτε καὶ ὁ μελλοντικὸς ναὸς τοῦ Ἁγίου Φιλουμένου. **Ἡ Μονὴ εἶναι τόπος, μᾶλλον τρόπος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὸ Ὅποῖον νὰ ἔχει ποιήση μονήν, δηλαδὴ νὰ παραμένῃ εἰς τὰς καρδίας ὁμοψύχων ἀδελφῶν, συνηγμένων ἐν Πνεύματι ἐπὶ τὸ αὐτό, τῶν ὁποίων «ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ μία» εἶναι, καὶ προσδοκῶσιν ἐν ἀγῶνι καὶ ὑπομονῇ τὴν συνάντησιν μετὰ τοῦ Νυμφίου Χριστοῦ. Καί, τὸ πρέπον, τὸ εὐκταῖον εἶναι, κατοικητήριον τοῦ Πνεύματος νὰ εἶναι ὁ πρῶτος, ἡ πρώτη τῇ τάξει τῆς Ἀδελφότητος, δηλονότι ὁ Ἦγούμενος ἢ ἡ Ἦγουμένη.**

Καθ' ὅλα ταῦτα τὰ δεκατέσσαρα ἔτη λειτουργίας αὐτῆς, ἡ Ἀδελφότης τῆς Μονῆς ταύτης ἀναζητεῖ καὶ προσδοκεῖ τὴν ἔλευσιν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί, συνάμα, τὴν ἀνάδειξιν Ἦγουμένης τῆς Μονῆς. Ἀλλά, τί εἶναι μία Ἦγουμένη; Εἶναι μία Μήτηρ, μία πνευματικὴ Μήτηρ, ἡ ὁποία γεννᾷ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ πνευματικὰ τέκνα, τὰ ὁποία διδάσκει τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴν, τὴν ὁδὸν τῆς μετανοίας· πνευματικὴ μήτηρ, ἡ ὁποία ἐπισκοπεῖ δι' ἀγρύπνου ὀφθαλμοῦ τὴν πνευματικὴν πορείαν ἐκάστης ἀδελφῆς καὶ μεσιτεῦει ὑπὲρ τοῦ λογικοῦ ποιμνίου αὐτῆς πρὸς Θεόν, ἡ ὁποία μάλιστα ἀναλώνεται εἰς τὴν μετάνοιαν διὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτῆς, τὴν συγχωρητικότητά διὰ τὰς ἀμαρτίας τῶν ἀδελφῶν καὶ παντὸς τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν δοξολογίαν τοῦ ἐν Τριάδι Θεοῦ. Διὰ νὰ τύχῃ λοιπὸν ἡ Ἦγουμένη τοῦ χαρίσματος τῆς πνευματικῆς μητρότητος, χρειάζεται συνεχῆ ἀγῶνα καθάρσεως ἐκ τῶν ψεκτῶν παθῶν, ὥστε νὰ λάβῃ θεῖον φωτισμὸν καὶ γνωρίσῃ ἐμπειρικῶς τὸν Θεόν. Ἀναφέρει σχετικῶς ὁ ὁσῖος Ἰσαὰκ ὁ Σύρος: «Τρεῖς τρόποι εἰσὶ δι' ὧν πᾶσα λογικὴ ψυχὴ τῷ Θεῷ προσεγγίσει δύναται:

**εἶτε διὰ θερμότητος πίστεως,
εἶτε διὰ φόβου,
εἶτε διὰ παιδείας Κυρίου·**

οὐδεὶς δὲ δύναται προσεγγίσει τῇ τοῦ Θεοῦ ἀγάπῃ εἰ μὴ προηγήσεται ἐν αὐτῷ εἷς τρόπος τῶν τριῶν τούτων.»¹ Καί, εἰς ἀπλούστερον γλωσσικὸν ἰδίωμα: «Τρεῖς τρόποι ὑπάρχουν, μέσῳ τῶν ὁποίων ἡμπορεῖ νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν Θεὸν κάθε λογικὴ ψυχὴ: εἶτε μὲ τὴν θερμότητα τῆς πίστεως, εἶτε μὲ τὸν

¹ Μάρκελλος Πιράρ (ἐπιμ.), Ἀββᾶ Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου, Λόγοι Ἀσκητικοί, Λόγος ζ', (ἐκδ.) Ἱερά Μονὴ Ἰβήρων, Ἅγιον Ὄρος 2012, σελ. 307.

φόβον (τοῦ Θεοῦ), εἴτε μέσῳ κάποιας δοκιμασίας ἀπὸ τὸν Κύριον». Διατί λέγω ταῦτα; Διότι ὁ Θεὸς παρεχώρησεν καὶ εἰς ὑμᾶς, Γερόντισσα Ἰουστίνη, καὶ εἰς ἐμέ, νὰ πάσχωμεν, διὰ παιδείας Κυρίου, ἐξ ἀσθενείας τοῦ σώματος, διὰ νὰ γνωρίσωμεν διὰ ταύτης τὴν ἀσθενείαν τῆς ψυχῆς ἡμῶν. Καὶ αἱ δοκιμασίαι αὗται, ἐὰν τὰς ἀξιοποιήσωμεν πνευματικῶς, κατεργάζονται σὺν Θεῷ τὴν ἡμετέραν μετάνοιαν, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐσπλαγχνίαν πρὸς τοὺς ἀδελφούς καὶ τὴν κατὰ Θεὸν μητρότητα εἰς ἐσᾶς καὶ τὴν κατὰ Θεὸν πατρότητα εἰς ἡμᾶς. Καί, κατὰ τὸν αὐτὸν ἄββᾶ Ἰσαὰκ τὸν Σῦρον, **«Μακάριος ἄνθρωπος ὁ γινώσκων τὴν ἑαυτοῦ ἀσθενείαν, διότι αὕτη ἡ γνώσις γίνεται αὐτῷ θεμέλιος καὶ ἀρχὴ πάσης ἀγαθωσύνης... Οὐδεὶς δὲ δύναται αἰσθάνεσθαι τῆς ἑαυτοῦ ἀσθενείας, ἐὰν μὴ παραχωρηθῆ μικρὸν καὶ πειρασθῆ ἢ ἐν τοῖς καταπονοῦσι τὸ σῶμα ἢ τὴν ψυχὴν· ἀλλ' ὅταν συγκρίνη τὴν ἑαυτοῦ ἀσθενείαν τῇ βοήθειᾳ τοῦ Θεοῦ, τῆνικαῦτα γινώσεται ταύτης τὴν μεγαλωσύνην.»**² Καί, εἰς ἀπλουστέραν γλῶσσαν: «Μακάριος εἶναι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος συνειδητοποιεῖ τὴν πνευματικὴν ἀσθενείαν του, διότι αὕτη ἡ γνώσις γίνεται εἰς αὐτὸν θεμέλιον καὶ ἀρχὴ κάθε καλοῦ... Κανεὶς ὅμως δὲν ἔμπορεῖ νὰ αἰσθανθῆ τὴν πνευματικὴν του ἀσθενείαν, ἐὰν δὲν παραχωρηθῆ δι' ὀλίγον ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ δοκιμασθῆ ἢ εἰς αὐτὰ πού ταλαιπωροῦν τὸ σῶμα ἢ εἰς ὅσα ταλαιπωροῦν τὴν ψυχὴν. Ὅταν ὅμως ἀντιληφθῆ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ τὴν ἀσθενείαν του, τότε θὰ γνωρίσει τὸ μεγαλεῖο τῆς θεϊκῆς βοήθειας».

Διὰ τῆς ἐν μετάνοιᾳ λοιπὸν καὶ ταπεινώσει ἐπιγνώσεως τῆς ἰδίας ἀσθενείας, ἡ Ἥγουμένη λαμβάνει τὴν ἄφεσιν τῶν ἀμαρτιῶν, τὴν κάθαρσιν ἐκ τῶν παθῶν, καὶ ὀδηγεῖται εἰς τὴν αἰώνιον ζωὴν, ἥτις εἶναι ἢ ἐν τῇ ψυχῇ ἐνοίκησις τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. **Καὶ ὁ Πατὴρ δι' Υἱοῦ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ** διδάσκει εἰς τὴν οὕτω κατασταθεῖσαν ἀληθῆ πνευματικὴν μητέρα τὰ πάντα, καθὼς ὑπεσχέθη ὁ Κύριος, ὅτι **«ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν»** (Ἰω. 16, 12). Διδάσκει λοιπὸν αὐτὴν:

- Πῶς καὶ πότε νὰ ἐνεργῆ διὰ μητρικῆς ἠπιότητος καὶ πότε καὶ διὰ ποίου τρόπου νὰ ἀνακαλῆ διὰ μητρικῆς αὐστηρότητος τὰς ἀδελφὰς εἰς τὸν πόθον τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ καὶ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς μετάνοιας. Συμβουλεῖ σχετικῶς καὶ ὁ ὅσιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος: «Ὁ πνευματικὸς πατὴρ δὲν πρέπει πάντοτε νὰ ταπεινοῦται παραλόγως, οὔτε καὶ νὰ ἐξυψώνη τὸν ἑαυτὸν του ἀπερισκέπτως, ἀποβλέποντας εἰς τὸ παράδειγμα τοῦ Παύλου,

2 Μάρκελλος Πιράρ, ὅπ. ἀν., Λόγος Ζ', σελ. 327.

ὁ ὁποῖος ἐχρησιμοποῖε ἀμφοτέρους τοὺς τρόπους κατὰ τὴν περίστασιν»³

- Πῶς νὰ ὀμιλῇ καὶ συμβουλευῇ ἐκάστην ἀδελφὴν κατὰ τὴν τάξιν καὶ κατάστασιν αὐτῆς.
- Δίδει εἰς αὐτὴν ὄρασιν πνευματικὴν, ἥτοι τὸ διορατικὸν χάρισμα, διὰ νὰ βλέπῃ τὰς καρδίας τῶν ἀδελφῶν κεχωρισμένως καὶ νὰ τρέφῃ αὐτὰς κατὰ τὴν ἐκάστοτε ἀνάγκην.
- Καθοδηγεῖ αὐτὴν εἰς τὴν κατανομὴν τῶν διακονημάτων καὶ τὴν ἐπίλυσιν τῶν καθ' ἡμέραν προβλημάτων.
- Στηρίζει αὐτὴν εἰς τὰς ἀδυναμίας αὐτῆς καὶ ἀναπληροῖ τὰ τυχόν κενά.
- Πλημμυρίζει αὐτὴν διὰ χαρᾶς οὐρανοῦ, ὅταν βλέπῃ τὰς ἀδελφὰς νὰ πορεύωνται γνησίως τὴν δύσβατον ὁδὸν τῆς μοναδικῆς πολιτείας.
- Κλαίει καὶ συμπάσχει μετ' αὐτῆς εἰς τὰς ἐκτροπὰς καὶ παρακοὰς τῶν ἀδελφῶν καὶ δίδει εἰς αὐτὴν δύναμιν νὰ τὰς ἀντέχη.

Ἀκόμη, διὰ τοῦ φωτισμοῦ τῆς Χάριτος τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἡ Ἠγουμένη συνειδητοποιεῖ ὅτι:

- Διὰ νὰ διαβλέπῃ τὸ κάρφος εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀδελφῶν καὶ νὰ ἐκβάλλῃ τοῦτο, ἥτοι νὰ διορθῶνῃ τὰ μικρὰ τῶν σφάλματα, θὰ πρέπη ἀνυστάκτως νὰ ἐκβάλλῃ καὶ αὐτὴ τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ἰδίου ὀφθαλμοῦ, ἥτοι νὰ διορθῶνῃ τὰ μεγάλα αὐτῆς σφάλματα.
- Διὰ μόνης τῆς ἐπιμελημένης καθ' ἡμέραν μετανοίας τηροῦνται, ἥτοι διαφυλάσσονται αἱ θεῖαι ἐντολαὶ ἐν τῇ καρδίᾳ, ὡς ἀτίμητος θησαυρός.
- Ἡ μετὰ πόθου καὶ ταπεινώσεως τήρησις τῶν τοῦ Θεοῦ ἐντολῶν ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς ἐπιμελημένης μετανοίας ἐλκύουσιν εἰς αὐτὴν τὸν Πατέρα, τὸν Υἱὸν καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, καὶ ποιοῦσι μονὴν ἐντὸς αὐτῆς, ἥτοι παραμένουσι μονίμως ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.
- Αἱ ἱεραὶ Ἀκολουθίαι, ἡ Ἐξομολόγησις, ἡ Θεία Λειτουργία καὶ ἡ Θεία Κοινωνία καρποφοροῦσι γνησίως μόνον, ὅταν ζῆ καὶ αὐξάνεται ἐντὸς αὐτῆς ἡ συναίσθησις τῆς ἀμαρτωλότητος καὶ τῆς αὐτομεμψίας.
- Ἐὰν ἡ ἰδία ἔχη γνησίαν μετάνοιαν, τότε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ἀθορύβως καὶ ἄνευ παρατηρήσεως, μεταγγίζεται εἰς τὰς καρδίας τῶν ἀδελφῶν, καλῶν αὐτὰς εἰς μετάνοιαν.
- Ὅρθην καὶ ἀπὸ ψυχῆς ὑπακοὴν ἔχει ὅστις κέκτηται γνησίαν μετάνοιαν, καθότι μετάνοια σημαίνει ὑπακοὴν εἰς τὰς ἐντολὰς τοῦ Κυρίου.
- Διὰ τῆς μετανοίας καὶ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ προσευχῆς ἀνοίγονται αἱ πύλαι

3 Ὅσιου Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, Κλίμαξ, Λόγος εἰς τὸν Ποιμένα, λη'.

τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν. Θηρεύουσα ὄθεν τὴν μετάνοιαν ἐν πείνῃ καὶ δίψῃ, θὰ χορτάζεται ἡ Ἀδελφότης διὰ πνευματικῆς καὶ ὑλικῆς τροφῆς, καθὼς ὑπεσχέθη ὁ ἀψευδὴς εἰς τὰς ἐπαγγελίας αὐτοῦ Κύριος. **«ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν» (Ματθ. 6, 33).**

Ὅταν πᾶσαι αὗται αἰ συνειδητοποιήσεις ἐνθρονισθῶσιν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς Προεστῶσης, τότε, διὰ τῆς συμφώνου ψήφου τῆς Ἀδελφότητος, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐντέλλεται τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον, ὅπως ἐνθρονίσῃ ταύτην εἰς τὸν ἡγουμενικὸν θρόνον, ὅστις εἶναι -πρέπει νὰ εἶναι- θρόνος μετανοίας καὶ εὐσπλαχνίας.

Ὁ ὁσίας μνήμης μακαριστὸς Γέρων ἡμῶν, π. Ἰάκωβος Τσαλίκης, καθ' ἣν ἐποχὴν ἐφοίτων εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμιον καὶ ἐπεσκεπτόμην αὐτόν, ἡμέραν τινα περιέγραψεν εἰς ἐμὲ προφητικῶς τὴν ἣν ἐμέλλομεν ποιῆσαι ἀνασύστασιν τῆς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου, χαρακτηρίσας ταύτην ὡς νεκρανάστασιν. «Θὰ ἔρχονται πολλοὶ ἄνθρωποι ἐκεῖ, Νεόφυτε», συν-επλήρωσεν. «Νὰ ἀγαπᾶτε τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ τὸν ἀναπαύετε, γιὰ τὴν θὰ ἔρχονται γιὰ σᾶς!». Εἰς δὲ τὴν ἐρώτησιν ἡμῶν, διὰ τὸ ποία θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ σχέσις ἡμῶν πρὸς τοὺς ἐπισκέπτας καὶ προσκυνητὰς τῆς Μονῆς, ἀπήντησεν εἰς ἐμὲ ὁ ἄνθρωπος οὗτος τοῦ Θεοῦ: «Ὁ λαὸς τοῦ Θεοῦ, παιδί μου, δὲν θέλει πολλὰ ἀπὸ ἐμας. Μία ὠραία Ἀκολουθία, ἓνα χαμόγελο, ἓνα γλυκὺ λόγο καὶ ἓνα ποτήρι κρύο νερό».

Καί, θὰ ἠδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ Γέρων Ἰάκωβος ἠγίασεν, ψάλλων Παρακλήσεις, πολλὰς Παρακλήσεις, δι' ὅλους τοὺς πονεμένους, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο εἰς τὴν Μονὴν αὐτοῦ. Διότι ὁ μοναχός, ἐν τῷ πνεύματι τῆς ἀληθοῦς μετανοίας εὐρισκόμενος, κατὰ φυσικὴν τῆς Χάριτος ἐνέργειαν, εὐσπλαχνίζεται καὶ συμπάσχει μετὰ τοῦ συνανθρώπου αὐτοῦ, ἐκάστου τῆς Μονῆς αὐτοῦ προσκυνητοῦ, τοῦ “πλησίον” δηλονότι τοῦ Εὐαγγελίου. Ἡ προσευχὴ αὐτοῦ εἶναι ἔμπονος καὶ παρακλητικὴ, τόσον διὰ τοὺς ζῶντας, ὅσον καὶ διὰ τοὺς κεκοιμημένους ἐν Κυρίῳ ἀδελφοὺς αὐτοῦ. Ἡ τοιαύτη προσευχὴ αὐτοῦ ἀποβαίνει οὕτως ἀγία μνημόνευσις καὶ ἡ καρδίᾳ αὐτοῦ ἱερὰ Πρόθεσις, ἔνθα ἡ μνήμη αὐτοῦ ἐνοῦται μετὰ τῆς αἰωνίου μνήμης τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Καὶ διὰ τῆς τοιαύτης ἀγγελιομιμήτου προσευχῆς, οἱ μοναχοὶ καὶ αἱ μοναχαὶ ἐκπληροῦσι τὸ λόγιον τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, «φῶς μὲν μοναχοῖς,

ἄγγελοι· φῶς δὲ πάντων ἀνθρώπων, μοναδικὴ πολιτεία»⁴.

Χαίρομαι, διότι καὶ εἰς τὴν Μονὴν ταύτην τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ γέννημα, τρόπον τινα, τῆς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου καὶ ἡ ὁποία ὡσαύτως ἀνεστήθη ἐκ νεκρῶν, ὑπάρχει ἰσορροπία μοναχικῆς ζωῆς καὶ φιλοξένου ἀναπαύσεως τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ. Ἡ μεγαλύτερα ἀνάπαυσις, τὴν ὁποίαν προσφέρει αὕτη ἡ Μονή -καὶ παρακαλῶ, σεβαστὴ Γερόντισσα καὶ ἀδελφαί, ὅπως κρατήσητε καὶ διαφυλάξητε τοῦτο-, ἀποτελοῦσιν αἱ ὠραῖαι Ἀκολουθίαι καὶ τὸ ἐνταῦθα τελούμενον Μυστήριον τῆς ἱεράς Ἐξομολογήσεως ὑπὸ τριῶν Πνευματικῶν πατέρων. Ἔχει δὲ πανθομολογουμένως καταστῆ ἡ μικρὰ αὕτη Μονὴ κέντρον Ἐξομολογήσεως ἀνθρώπων ἐκ πάσης τῆς Κύπρου. Κατὰ τὴν ἱστορικὴν ταύτην ἡμέραν, ἐκφράζομεν τὰς θερμοτάτας εὐχαριστίας ἡμῶν πρὸς τοὺς σεβαστοὺς τούτους Πνευματικοὺς πατέρας, Πολύβιον, Παναγιώτην καὶ Χριστόδουλον, καὶ εὐχόμεθα ὅπως τὸ Ἅγιον Πνεῦμα χαρίζη εἰς αὐτοὺς διάκρισιν, φωτισμὸν, λόγον μετανοίας καὶ τρόπους εὐσπλαγχνίας πρὸς τὸν πονεμένον λαὸν τῆς νήσου.

Καταλήγοντες, ὀσιωτάτη Γερόντισσα καὶ σεβασταὶ ἀδελφαί τῆς Μονῆς ταύτης, ὑποδεικνύομεν εἰς ὑμᾶς, ὅπως εἰς τὴν ἀνάντη ὁδὸν τῆς μοναδικῆς πολιτείας ἐμπνήσθη ἐκ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τῶν μεγάλων συγχρόνων ὀσίων Πορφυρίου καὶ Παΐσιου, τῶν ἡγιασμένων Γερόντων Ἰακώβου Τσαλίκη, Εὐμενίου Σαριδάκη καὶ Δαμασκηνοῦ Κατρακούλη, ὡς καὶ τῶν Πνευματικῶν ἡμῶν πατέρων, Ἀθανασίου Σταυροβουνιώτου καὶ Συμεῶν Μαυροβουνιώτου. Ἐὰν χαρακτηρίζη τι ἀπὸ κοινοῦ τοὺς ἐν λόγῳ ὀσίους καὶ Γέροντας, εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ μυστικὴ ζωὴ τῆς μετανοίας καὶ ἡ πρὸς τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ ἀγάπη καὶ εὐσπλαγχνία.

Ἔχοντες πάντα τὰ ἀνωτέρω ὑπόψιν καὶ ποθοῦντες καὶ προσδοκῶντες νὰ βιώνητε ταῦτα καθημερινῶς καὶ ἐν ἐγρηγόρσει καρδίας, εὐχόμεθα ἐκ μυχίων ψυχῆς ἡ σημερινὴ ἐνθρόνισις ὑμῶν, ὀσιωτάτη Γερόντισσα Ἰουστίνη, ἥτις ἐτελέσθη ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι διὰ χειρῶν τοῦ Ἐπισκόπου ὑμῶν, νὰ τελέσῃ καὶ τὴν ἐνθρόνισιν τοῦ μυστηρίου τῆς μετανοίας μονίμως ἐν τῇ ὑμετέρᾳ θεοφιλεῖ καρδίᾳ, καὶ δι' ὑμῶν, ἐν πάσῃ τῇ ἐν Χριστῷ ὑμῶν Ἀδελφότητι.

Εὐχόμεθα καλὴν στερέωσιν ἐν τῇ Ἠγουμενίᾳ καὶ πλούσιον παρὰ Κυρίου φωτισμὸν! **Ἄξια!**

4 Ὅσιου Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, Κλίμαξ, Λόγος ΚΣΤ', κγ'.

ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΗ ΜΟΝΑΧΗΣ ΙΟΥΣΤΙΝΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΠΡΟΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΝΘΡΟΝΙΣΗ ΑΥΤΗΣ ΕΙΣ ΗΓΟΥΜΕΝΗΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΟΡΟΥΝΤΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ, 22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

«Δοξάζω τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ τὴν δύναμιν καὶ Πνεύματος Ἁγίου ὑμῶν τὴν ἐξουσίαν.»

Πανιερώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, Μητροπολίτη Μόρφου κ. Νεόφυτε,
Σεβασμιώτατε Μητροπολίτη Κένυας, κ. Μακάριε,

Θεοφιλέστατοι ἅγιοι ἀρχιερεῖς,

Πανοσιολογιώτατοι ἅγιοι Καθηγούμενοι,

Πανοσιολογιώτατοι καὶ Αἰδεσιμολογιώτατοι πατέρες καὶ ἀδελφοί,

Ὅσιώτατες Γερόντισσες,

Ἀγαπητοὶ ἐν Κυρίῳ ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές,

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, πάντων ἕνεκεν! Εὐλογημένη ἡ 4η Ἰουνίου 2001, ὅτε εἰσήλθαμε στὴν παλαιὰ αὐτὴ Μονή, προνοία τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτη Μόρφου κ. Νεοφύτου. Βάλαμε τότε μετάνοια στὸν Ἅγιο Νικόλαο καὶ ὑποσχεθήκαμε καρδιακὰ νὰ διακονήσουμε τὴ Μονή του, κατὰ τὸ μέτρο τῶν δυνάμεών μας.

Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦταν Δευτέρα, μετὰ τὴν Πεντηκοστή, ἡ Δευτέρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Καὶ ἡ ἐπιλογή τῆς ἡμέρας δὲν ἦταν τυχαία, καθὼς ὁλος ὁ ἀγώνας μας ὁ πνευματικὸς ἐπικεντρώνεται στὴν ἐνεργοποίηση τῆς δωρεᾶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διὰ τῆς μετανοίας καὶ τῆς φύλαξης τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ.

Ἐκτοτε, παραμένουμε ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό, προσκαρτερώντας τὴν προσωπικὴ μας Πεντηκοστή, τὴν ἐνοίκηση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὶς καρδιές μας, ὅπου Αὐτὸ θὰ «**ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις**» πρὸς τὸν Θεό.

Πρὶν ἐγκαταβιώσουμε στὸ Μοναστήρι, μὲ προτροπὴ τοῦ Πανιερω-τάτου Μητροπολίτου Μόρφου, ἐπισκεφθήκαμε, χάριν εὐλογίας, ἕναν ἐνάρετο Γέροντα στὴν Ἀθήνα, ὁ ὁποῖος καὶ μᾶς ρώτησε:

-Ἐκεῖ ποῦ θὰ πᾶτε καὶ θὰ κάνετε Μοναστήρι, ποιὸς τὸ θέλει; Εἶναι ἀπλῶς ἐπιθυμία τοῦ Δεσπότη ἢ θέλημα δικό σας; Ἡ τὸ θέλει καὶ ὁ λαὸς τῆς περιοχῆς; Ἄν τὸ θέλει καὶ ὁ λαὸς τῆς περιοχῆς, τότε θὰ ἔχει εὐλογία αὐτὸ ποῦ θὰ κάνετε.

Καὶ πράγματι, ὁ κόσμος τῆς περιοχῆς τὸ ἤθελε, εἶχε προσευχηθεῖ γι' αὐτό, εἶχε ἐργαστεῖ γι' αὐτό, πολὺ πρὶν ἀπὸ ἐμᾶς. Ἦταν αὐτοὶ οἱ ἀπλοὶ ἄνθρωποι, ποῦ κράτησαν ἀναμμένο τὸ καντήλι τοῦ Ἁγίου στὰ διακόσια τόσα χρόνια τῆς ἐρήμωσης τῆς Μονῆς· οἱ ἀπλοὶ ἄνθρωποι, ποῦ ἔβλεπαν τὸν Ἅγιο νὰ περπατᾶ στὰ ἐρείπια τοῦ Μοναστηριοῦ καὶ νὰ ψάλλει στὸν ναό. Ὁ Ἅγιος ἐκπλήρωσε τὸν πόθο τους. Κι ἀξιώθήκαμε κι ἐμεῖς μαζί τους νὰ ζήσουμε αὐτὴ τὴν ἰδιαίτερη εὐλογία τῆς ἀναστάσεως μιᾶς Μονῆς, συνειδητοποιώντας, ταυτόχρονα, ὅτι εἴμαστε ἐδῶ, παρ' ὅλη τὴν ἀναξιότητά μας, γιὰ νὰ διακονήσουμε τὶς ἀνάγκες τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Μονή, ἢ κάθε Μονή, ὡς τόπος μετανοίας καὶ προσευχῆς, μὲ τὸ λειτουργικὸ της πρόγραμμα, γίνεται τόπος παρηγορίας, τόπος ἡσυχίας, λιμάνι πνευματικῆς ἀσφάλειας γιὰ τοὺς «διαπλέοντας τὴν τοῦ βίου θάλασσαν».

Κατὰ τὴν εὐσημο αὐτὴ ἡμέρα ἀναπέμπομε δοξολογία στὸν Τριαδικὸ Θεὸ γιὰ ὅλες Του τὶς εὐεργεσίες στὴ ζωὴ μας. «Αἰνετὸν καὶ δεδοξασμένον τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου»! Ἡ ἀγάπη Του χάρισε στὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητάς μας ἀσφαλεῖς πνευματικοὺς ὁδηγούς, οἱ ὁποῖοι μᾶς παιδαγόγησαν ἐν Χριστῷ καὶ δοκίμασαν μὲ σύνεση τὴ μοναχικὴ μας κλήση, ἕως ὅτου ἡ Πρόνοιά Του «συνήγαγεν ἡμᾶς, τὰ ἐσκορπισμένα Αὐτοῦ τέκνα, εἰς ἕν», στὸν εὐλογημένο τοῦτο τόπο.

Ἐδῶ βρήκαμε μέγα προστάτη καὶ βοηθό, ἄξιο νοικοκύρη, τὸν Πανάγιο Ἱεράρχη τοῦ Χριστοῦ Νικόλαο. Ποιὸς μπορεῖ νὰ διηγηθεῖ τὰ θαυμάσιά του ἀνὰ τοὺς αἰῶνες, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ ποῦ ἔδειξε καὶ σ' ἐμᾶς, «τοὺς καταντήσαντας εἰς τὰ τέλη τῶν αἰώνων»; Δικό του εἶναι τὸ Μοναστήρι, δική του ἡ ἐπιστασία, ἡ φροντίδα καὶ ἡ εὐλογία, δική του καὶ ἡ δόξα, ἡ τιμὴ καὶ ἡ εὐχαριστία, ποῦ τοῦ ἀπονέμουν οἱ προσκυνητὲς τῆς χάρης του.

Ἐδῶ βρήκαμε καὶ ἕνα δεῦτερο προστάτη καὶ ἀντιλήπτορα, ἔφορο τῆς Μονῆς, τὸν πεφιλημένο μας **Ἅγιο Ἱερομάρτυρα Φιλούμενο**, τὸν καταγόμενο ἐξ Ὁρούνης. Ὁ Ἅγιος Φιλούμενος, σύγχρονός μας, ἅγιος τῆς ἐποχῆς μας, μὲ τὸ μαρτύριό του ἐπίκαιρος καὶ προφητικὸς, μᾶς παρηγορεῖ, μᾶς στηρίζει καὶ

μᾶς καλεῖ σὲ συμμαρτυρία. Πιστεύουμε ὅτι κι αὐτὸς προνόησε, μυστικῶ τῷ τρόπῳ, γιὰ νὰ λειτουργήσῃ ξανὰ τὸ Μοναστήρι τῆς γενέτειράς του καὶ νὰ συνδεθεῖ μὲ τὴν τιμὴ του.

Καρδιακὸς πόθος μας καὶ καρπὸς τῆς τιμῆς ποὺ ἀποδίδεται στὸν Ἅγιο, ἀποτελεῖ ἡ ἀνέγερση στὴ Μονὴ ναοῦ ἀφιερωμένου σ' αὐτόν. Μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν Ἁγίων μας, τὰ ἀρχιτεκτονικὰ σχέδια καὶ ἡ χωροθέτηση τοῦ ναοῦ ἔχουν ὀλοκληρωθεῖ καί, σὲ συνεργασία μὲ τὶς ἀρμόδιες ἀρχές, προχωροῦν οἱ σχετικὲς διαδικασίες γιὰ τὴν ὑλοποίηση τοῦ ἔργου. Ὁ ναὸς θὰ ἔχει καὶ παρεκκλήσιο, ἀφιερωμένο **στὴν Παναγία τὴν Ἰαματική, τὴν Κυρία Θεοτόκο,** τὴν Θεομήτορα καὶ Μητέρα ὄλων μας, καὶ Γερόντισσα γιὰ μᾶς τὶς μοναχές. Εὐχόμεστε νὰ μᾶς ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς νὰ τὴν ἐνθρονίσουμε, πρῶτα στὶς καρδιές μας καί, ὅταν ἔλθει ἡ ὥρα, καὶ στὸ περικαλλὲς παρεκκλήσιό της, ὅπως τῆς ἀξίζει.

Σὲ αὐτὸ τὸ περιβάλλον, τὸ κεχαριτωμένο ἀπὸ τὴν παρουσία τῶν Ἁγίων καὶ τῆς Θεοτόκου, «κινούμεθα καὶ ἐσμέν», χάριτι Θεοῦ, σ' ἓνα τόπο μαρτυρικὸ καὶ ἁγιασμένο ἀπὸ τὶς προσευχὲς καὶ τὸ αἶμα τῶν μοναχῶν, ποὺ ἔζησαν ἐδῶ, πολλοὺς αἰῶνες πρὶν ἀπὸ ἐμᾶς. Τοὺς ἐπικαλούμαστε καθημερινὰ καὶ ζητοῦμε τὴν εὐχή τους, ὥστε νὰ δίνουμε κι ἐμεῖς, μὲ βέβαια πίστη, μιὰ ζωντανὴ μαρτυρία Χριστοῦ.

Πανιερώτατε,

Σᾶς εὐχαριστοῦμε πολὺ, γιὰτὶ μᾶς ἐμπιστευθήκατε τὸν ἱερό τοῦτο τόπο. Ἀναλάβετε τὴν πνευματικὴ μας καθοδήγηση καὶ μὲ ἀγάπη πατρικὴ μᾶς συμπαραστέκεστε στὶς δυσκολίες μας. Σᾶς εὐχαριστοῦμε, γιὰτὶ μᾶς παραδίδετε τὸ πνεῦμα τῶν σύγχρονων Ἁγίων Γερόντων Πορφυρίου, Παϊσίου, Ἰακώβου καὶ Εὐμενίου, τοὺς ὁποίους εἶχατε τὴν εὐλογία νὰ γνωρίσετε. Δι' αὐτοῦ τοῦ πνεύματος, μαθαίνουμε νὰ ἀγωνιζόμαστε, νὰ βλέπουμε τὴν ἁμαρτωλότητά μας καὶ νὰ μετανοοῦμε. Ἄλλωστε, αὐτὸ εἶναι καὶ τὸ κύριο ἔργο τοῦ μοναχοῦ.

Εὐγνωμόνως, ἀκόμη, ἐκφράζουμε τὶς ἐκ βαθέων εὐχαριστίες μας:

- Στὸν Γέροντά μας, Ἀρχιμανδρίτη Συμεών, Ἡγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου, γιὰτὶ ἡ ἀγαπῶσα καρδιά του προσπαθεῖ νὰ μάθει κι ἐμᾶς νὰ ἀγαποῦμε. Νὰ ἀγαποῦμε τὸν Θεό, νὰ ἀγαποῦμε τὸν ἐλάχιστο ἀδελφός, τὶς ἱερὲς εἰκόνες, τὰ ταπεινὰ ξωκκλήσια, τὸν παλαιὸ κόσμον τῆς Κύπρου καὶ ὅλα ὅσα ἔχει ὁ ἴδιος στὴ δική του καρδιά.
- Τοὺς κατὰ σάρκα γονεῖς μου, πατέρα Πολύβιο καὶ πρεσβυτέρα Κυριακή,

- ὄχι μόνο γιὰ ὅσα μοῦ προσέφεραν παιδιόθεν, ἀλλὰ, κυρίως, γιὰτὴ μετὴ συνεχὴ παρουσία τους στὴ Μονὴ παρέχουν βοήθεια καὶ ἀσφάλεια γιὰ τὴν Ἀδελφότητα, ἀλλὰ καὶ μεγάλη διακονία γιὰ τὸν κόσμον τῆς περιοχῆς.
- Τοὺς εὐλαβεῖς ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεώς μας, οἱ ὅποιοι διακονοῦν τὶς λειτουργικὲς μας ἀνάγκες. Σ' αὐτοὺς χρωστοῦμε τὶς καθημερινὲς Θεῖες Λειτουργίες, τὶς ἀγρυπνίες καὶ τὰ σαρανταλείτουργα, ποὺ τελοῦνται στὴ Μονή.
 - Τοὺς Πνευματικὸς πατέρες, τοὺς ὁποῖους ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη Μόρφου ἀποστέλλει στὴ Μονὴ σὲ τακτικὴ βάση, γιὰ νὰ ὑπηρετήσουν τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐξομολογήσεως. Μαζί τους ζοῦμε τὸ θαῦμα τῆς μετανοίας καὶ «τῆς χαρᾶς τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῶ μετανοοῦντι».
 - Τὸν Ἀρχιμανδρίτη Ἀμβρόσιο Γκορέλωφ, Γέροντα τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου τοῦ Ἁγίου Σεραφεῖμ στὴ Σκουριώτισσα, γιὰτὴ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴ λειτουργικὴ του διακονία, παρέδωσε σ' ἐμᾶς τὴν ἱερὰ τέχνη τῆς ἀγιογραφίας καὶ γιὰτὴ στάθηκε δίπλα μας, ὅλα αὐτὰ τὰ χρόνια, ὡς πραγματικὸς ἀδελφός.
 - Τὸν Μουσικοδιδάσκαλον Ψαλτικῆς Τέχνης καὶ Πρωτοψάλτη τῆς καθ' ἡμᾶς Μητροπόλεως Μόρφου, κ. Μάριο Ἀντωνίου, ποὺ μετὴ περισσὴ φροντίδα καὶ ἐπιμέλεια μᾶς καταρτίζει, τόσο στὶς γνώσεις τῶν Τυπικῶν Διατάξεων τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν ὅσο καὶ στὴν ἐκμάθηση τῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς. Τὸ ψαλτικὸ ἦθος καὶ ὕφος, ποὺ μεταφέρει στὶς ἀδελφές -ἀπλό, λιτό, ἀνατολικὸ καὶ ἐξαίρετα σοβαρό-, εἶναι αὐτὸ ποὺ ἀκριβῶς ἀρμόζει στὴ μοναχικὴ μας πολιτεία. Καὶ μετὴ τὸν τρόπο αὐτὸ βοηθοῦνται, τόσο οἱ ἀδελφές, ὅσο καὶ οἱ πιστοί, νὰ μυσταγωγοῦνται στὰ ἐξυμνούμενα θεῖα γεγονότα.
 - Μαζί τους, εὐχαριστοῦμε καὶ ὅλους ποὺ διακόνησαν τὶς ἀνάγκες τῆς Μονῆς, εἴτε διὰ τοῦ κόπου τους, εἴτε οἰκονομικά, εἴτε διὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τους, εἴτε καὶ διὰ τῶν εὐχῶν καὶ προσευχῶν τους. Ἡ ἐνίσχυση, ἡ στήριξη καὶ ἡ βοήθειά τους πρὸς τὴν Ἀδελφότητά μας ὑπῆρξε πολὺ σημαντικὴ. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς βρίσκονται σήμερον ἀνάμεσά μας, ἀλλὰ εἶναι καὶ κάποιοι ποὺ ἔχουν μεταβεῖ «ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν». Τοὺς θυμόμαστε ὅλους καὶ ταπεινὰ προσευχόμεστε γι' αὐτοὺς. Ζητοῦμε ἀπὸ τοὺς Ἁγίους μας νὰ τοὺς εὐλογοῦν κι ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ τοὺς ἀξιώσει τὸ ποθούμενον, τὴν αἰώνιον ζωὴν στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Ἀδελφές ἐν Χριστῶ ἠγαπημένες,

Σᾶς εὐχαριστῶ, γιὰτὴ μετὴ προθυμία καὶ ζῆλον βαστάσατε τὸ βάρος καὶ τὸν κάματο τῶν διακονημάτων τῆς Μονῆς καὶ γιὰτὴ ὑπομένετε μετὴ ἀγάπη τὶς

ἐλλείψεις καὶ τὰ ἀσθενήματα τῆς ψυχῆς καὶ τῆς σαρκός μου.

Ἀδελφές, «στήκετε ἐπὶ τὴν πέτραν» τῶν εὐαγγελικῶν ἐντολῶν καὶ «κρατεῖτε τὰς παραδόσεις». Μᾶς ἐδόθησαν πολλά. Θὰ μᾶς ζητηθοῦν καὶ πολλά. «Τὰς λαμπάδας μὴ σβέννυτε», «ἵνα μὴ μείνωμεν ἔξω τοῦ νυμφώνος Χριστοῦ».

«Ἡ Θεόπαις Μαριάμ σήμερον εἰσάγεται ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ, εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, ἐτοιμάζουσα ἑαυτὴν εἰς κατοικητήριον τοῦ παντάνακτος Θεοῦ καὶ προτρέπεται καὶ ἡμᾶς συνεισελθεῖν κατατρυφῆσαι εἰς τὰ θεῖα θαυμάσια εἰς ναὸν Βασιλέως». «Ἐκκαθάρωμεν ἑαυτὰς καὶ ἀκολουθήσωμεν Αὐτῇ».

Πανιερώτατοι, Θεοφιλέστατοι, ἅγιοι Καθηγούμενοι, σεβαστὲς Γερρόντισσες, σεβαστοὶ Πατέρες, ἀγία σύναξις τῶν πιστῶν,

Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἀγάπη σας νὰ εἶστε μαζί μας αὐτὴ τὴν ξεχωριστὴ ἡμέρα γιὰ τὴν Ἀδελφότητα.

Σᾶς παρακαλοῦμε νὰ προσεύχεστε νὰ μᾶς στερεώνει ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ εὐλογία τῶν Ἁγίων στὸ Μοναστήρι μας, στὸν τόπο τῆς μετανοίας μας. Νὰ ἀξιωθοῦμε νὰ ζήσουμε ἐν εἰρήνῃ, ἀγάπῃ καὶ ὁμονοίᾳ, μὲ μιὰ καρδιά, μιὰ θέληση, σὰν ἓνας ἄνθρωπος, ὥστε νὰ ἐξακολουθήσει ὁ τόπος τοῦτος νὰ εἶναι τόπος προσευχῆς, ἀγιασμοῦ καὶ σωτηρίας.

Προσευχηθεῖτε καὶ γιὰ μένα προσωπικά, αὐτὴ τὴν ἱερὴ στιγμή, νὰ μοῦ δίνει ὁ Θεὸς φώτιση, τὴ θεία φώτιση ποὺ χορηγεῖ τὸ Πανάγιό Του Πνεῦμα. Νὰ μοῦ δίνει διάκριση καὶ εὐσπλαχνία στὴν ποιμαντικὴ διακονία, ποὺ μοῦ ἔχει ἀνατεθεῖ. Εἶναι μεγάλη ἡ εὐθύνη τῆς Ἡγουμένης. Εὐθύνη γιὰ κάθε ψυχή, ποὺ τῆς ἐμπιστεύεται ὁ Θεός. Ἡ καρδιά μου εἶναι συντετριμμένη ἀπὸ τὴ συναίσθηση τῆς φοβερῆς αὐτῆς εὐθύνης, ἀπὸ τὴ μιὰ, καὶ τῆς ἀπόλυτης ἀδυναμίας, ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Προσευχηθεῖτε στὴν Παναγία μας, νὰ μοῦ χαρίζει σπλάχνα οἰκτιρμῶν καὶ μητρικὴ καρδιά εὐρύχωρη, νὰ χωρᾷ τὴν Ἀδελφότητα καὶ τοὺς προσκυνητές, ποὺ προστρέχουν στὴ χάρις τῶν Ἁγίων μας.

Καὶ νὰ μὲ ἀξιώσει ὁ Κύριος, κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως, νὰ παρουσιασθῶ μπροστὰ Του μὲ θάρρος, κραυγάζοντας:

«Ἴδου ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά, ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός»!

Ἀμήν! Γένοιτο, γένοιτο, Κύριε!

«Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν ἄρχιερέυς,
ὄσιος, ἄκακος, ἀμίαντος...» (Ἑβρ. 5:26)

ΤΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΜΟΥΣΟΥΡΟΥΛΗ

«Πάλιν Ἰησοῦς ὁ ἐμός καί πάλιν μυστήριον»· ἀνακράζει ὁ τῆς θεολογίας ἐπώνυμος, προκειμένου νά ὀμιλήσει γιά τόν Χριστό. «Πάλιν Ἰωάννης ὁ ἐμός», ἀναφωνεῖ μετά ρίγους συγκινήσεως ὁ καλούμενος ὑπό τῆς μεγαθυμίας σας, Μακαριώτατε πάτερ, νά ψελλίσει τήν ὥρα αὐτή, ὡς ἄλλο νήπιο, φθόγγους ἐγκωμιαστικούς τῆς ἱερᾶς κεφαλῆς τῆς Βασιλίδος τῶν πόλεων. «Ὁ τῶν τοῦ Θεοῦ ἀπορρήτων σοφός καί ὑποφήτης Ἰωάννης», κατά τόν Ἰσίδωρο Πηλουσιώτη, ἔπεισε τόν ἱερό ὑμνογράφο νά ὀρίσει, ὡς ἀποστολικό ἀνάγνωσμα τῆς ἑορτῆς του, τό τμήμα τῆς πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολῆς, πού ἀκούσαμε κατά τή Θεία Λειτουργία. Βεβαίως τό ἱερό κείμενο ἀναφέρεται στόν Μεγάλο Ἀρχιερέα μας, τόν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καί τά ὅσα αὐτό διαλαμβάνει, κυριολεκτοῦνται σ' Ἐκεῖνον. Ἐπειδή ὅμως καί ὁ «κοινός τῆς οἰκουμένης προμηθεύς καί προστάτης» ὡς Ἀρχιερέυς ὑπῆρξε μιμητής τοῦ Κυρίου, γι' αὐτό καί τά θεῖα νοήματα τοῦ ἀναγνώσματος, τά ὁποῖα ἐφαρμόζονται κατά τρόπο ἀπόλυτο στόν Κύριο, ἔχουν μία, κατά το δυνατόν, ἐφαρμογή καί στή δική του ζωή. Ἄς δοῦμε, λοιπόν, πῶς ἐφαρμόζεται στήν ὅλη βιοτή τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου, ἡ ὠραία φράση τοῦ κειμένου μας:

« Τοιοῦτος ἡμῖν ἔπρεπεν Ἀρχιερέυς,
ὄσιος, ἄκακος, ἀμίαντος »

Τέτοιος λοιπόν ἀρχιερέυς, τέτοιος ἐπίσκοπος μᾶς ταίριαζε. Καί πράγματι, καί στούς τότε πιστούς τῆς Κωνσταντινουπόλεως καί σέ ὅλους ἐμᾶς σήμερα ἦταν καί εἶναι τόσο κατάλληλος καί ταιριαστός ἕνας τέτοιος ἀληθινός ἐπίσκοπος σάν τόν Ἅγιο Ἰωάννη τον Χρυσόστομο.

Διότι ο «κοινός τῆς οἰκουμένης πατήρ», κατά τόν Λέοντα τόν σοφό, ἦταν ὄντως ἐπίσκοπος, δηλαδή πατέρας ἄγρυπνος καί στοργικός τῶν πνευματικῶν του παιδιῶν. **Πατέρας!** Στά ἐξήμισυ περίπου χρόνια, πού ἔμεινε στήν Κωνσταντινούπολη, ἡ πόλη ἄλλαξε ὄψη. Ἐκτισε νοσοκομεῖα, γηροκομεῖα, πτωχοκομεῖα, ἕνα πλῆθος φιλανθρωπικῶν ἰδρυμάτων, καί ἔδινε τροφή κάθε μέρα, ὅπως αναφέρουν οἱ πηγές, σέ 7.000 φτωχοῦς.

Ὅπως γράφει ὁ ἱστορικός Θεοδώρητος: «Ἀναρίθμητες φροντίδες καταβάλλονται καθημερινά ἀπό τόν Πατέρα γιά πολλούς. Σύρεται κάποιος σέ δίκη; Ἀμέσως ὁ Πατέρας γίνεται συνήγορος. Βρίσκει τήν πόλη πείνα; Ἀπό συνήγορος γίνεται τροφοδότης. Ὅταν κάποιος ἀσθενεῖ, ὁ τροφοδότης μεταβάλλεται σέ γιατρό. Βρῆκε ἄλλον τὸ πένθος; Ὁ γιατρός γίνεται παρηγορητής. Χρειάστηκε φροντίδα γιά τούς ξένους; Ἀμέσως ἀναδεικνύεται ξενοδόχος, αὐτός πού ἔγινε τοῖς πᾶσι τά πάντα».

Καί ὅλα αὐτά, ἐνῶ δέν ἔπαυε οὔτε στιγμή νά παρέχει πλουσιοπάροχα σέ ὅλους πνευματική τροφή μέ τά μελιστάλακτα λόγια του, μέ τά ὑπέροχα κηρύγματά του, γιά τά ὁποῖα τόσο πολύ ἀγαπήθηκε καί ἔγινε αντικείμενο θαυμασμοῦ ἀπό τούς πιστούς ὄλων τῶν αἰώνων. Μιάς τέτοιας ἀγάπης καί ἑνός τέτοιου μεγάλου θαυμασμοῦ, πού τοῦ ἀπένειμαν - καί πολύ δικαίως - την τιμητική προσωνομία τοῦ Χρυσοστόμου!

Ναί! Ἐγινε γιά ὅλους ὅλα, ὅσα εἶχαν ἀνάγκη. Ἀλλά γιατί ἔγινε; Διότι, ὅπως λέγει τό κείμενό μας ἦταν πράγματι: **«ὄσιος»** δηλαδή εὐσεβής. Ἦταν ἄνθρωπος ἐξ ὀλοκλήρου ἀγιασμένος. Δοσμένος «ψυχῇ τε καί σώματι» στόν Χριστό. Αὐτή ἀκριβῶς ἡ ἀγάπη, αὐτός ὁ θεῖος ἔρωτας, πού ἄναψε στά βᾶθη τῆς ψυχῆς του ἀπό τά νεανικά του χρόνια, ἔγινε πυρκαϊά πού κατέφλεξε τήν ὕπαρξή του· αὐτή ἡ ἀγάπη τόν παρακίνησε, αὐτόν, πού καταγόταν ἀπό ἀρχοντική οἰκογένεια καί ἦταν ἐξοικειωμένος μέ τήν εὐπορία καί τίς ἀνέσεις, νά προτιμήσει τή σκληρή ἄσκηση κοντά στοὺς ἀναχωρητές, πού ἐμόναζαν στά παρά τήν Ἀντιόχεια ὄρη. Ἐκεῖ περιβεβλημένος τά μοναχικά ἐνδύματα, τά κατασκευασμένα ἀπό τρίχες αἰγῶν ἢ καμήλων, ἐργάστηκε μαζί μέ τούς συμμοναστές του καλλιεργώντας τή γῆ, κόπτοντας ξύλα, κατασκευάζοντας καλάθια καί τρίχινους χιτῶνες, γιά τήν ἐξασφάλιση τῶν στοιχειωδῶν πρὸς διατήρηση τῆς ζωῆς ἐφοδίων. Τῆ νύκτα τήν περνοῦσε μέ ἐλάχιστο ὕπνο, δοσμένος στή μελέτη καί τήν προσευχή.

Αὐτή ἡ ἄσκηση ἀποτελέσει τό ἰσχυρό ἐφόδιο καί τό ἐχέγγυο τῆς ἐπιτυχίας

του στή διακονία τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, ὅταν ἡ ἀγάπη τοῦ Κυρίου τῆς δόξης τοποθέτησε τὸν λύχνον ἐπὶ τὴν λυχνίαν τῆς κατὰ Ἀντιόχειαν καὶ κατόπιν τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν Ἐκκλησίας.

Ἡ ἀγάπη καὶ ἡ ἀφοσίωσή του στὸν Χριστό καὶ στοὺς ἐλαχίστους ἀδελφούς Του, τὸν παρακινούσε, σύμφωνα μὲ τοὺς βιογράφους του, νὰ πηγαίνει κάθε Τετάρτη καὶ Παρασκευή στὰ νοσοκομεῖα καὶ νὰ περιποιεῖται ὁ ἴδιος μὲ τὰ χέρια του τοὺς ἀσθενεῖς, γιὰ νὰ αἰσθάνεται ἔτσι εντονότερα τὸ Πάθος τοῦ Κυρίου μας. Ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἦταν ὄχι μόνο ὁ ἄνθρωπος ὁ βυθισμένος στὴν προσευχὴ καὶ τὴ μελέτη, ἀλλὰ, ὁ ἰδιαίτερος ἀφωσιωμένος στὴ Λατρεία καὶ κατ' ἐξοχί στο Μυστήριον τῆς Θεῖας Εὐχαριστίας.

Ὁ «τῆς οἰκουμένης ἀπάσης διδάσκαλος καὶ φωστήρ» κατὰ τὸν Ἀλεξανδρείας Γρηγόριον ἦταν καὶ «ἄκακος». «Ἀπόνηρος, οὐχ ὕπουλος», «κακίας ἐλεύθερος». Ἦταν ἀπηλλαγμένος ἀπὸ κάθε κακία, πονηρία καὶ δόλο. Εἰλικρινὴς πρὸς ὅλους. Καὶ συγχωρητικὸς πάντοτε, διότι ἡ ἀνεξικακία του δὲν εἶχε ὅρια. Ὅταν ὁ πρωθυπουργὸς Εὐτρόπιος θέσπισε νόμο, μὲ τὸν ὁποῖο κατήγγησε τὸ Ἐκκλησιαστικὸ ἄσυλο (κάτι ἀντίστοιχο μὲ τὸ σημερινὸ πανεπιστημιακὸ ἄσυλο), ὁ Χρυσόστομος τὸν ἤλεγξε μὲ σφοδρότητα. Λίγο ἀργότερα ὁ Εὐτρόπιος ἔπεσε στὴ δυσμένεια τοῦ αὐτοκράτορα κι ἔτρεξε κυνηγημένος καὶ ἀγκάλιασε τὴν Ἁγία Τράπεζα στὸν παλιὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας γιὰ νὰ σωθεῖ. Τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ πού μισοῦσαν τὸν Εὐτρόπιον γιὰ τὴν πλεονεξία του καὶ τὰ πολλαπλά ἐγκλήματά του, ἐρεθισμένα, ἔτρεξαν ὡς μαινόμενα κύματα στὴ μεγάλη Ἐκκλησία, μὲ στόχο νὰ τὸν ἀρπάξουν καὶ νὰ τὸν παραδώσουν στὸν θάνατο. Ἀλλὰ ὁ Χρυσόστομος ἀγρυπνοῦσε. Ἀναδείχτηκε ὄχι μόνον ἀνώτερος τοῦ πάθους τῆς μνησικακίας ἀλλὰ καὶ κατὰ πάντα ἄξιος μιμητῆς τοῦ πνεύματος τῆς ἀνεξικακίας τοῦ Ἐσταυρωμένου. Ζηλωτῆς τῶν προνομίων τῆς Ἐκκλησίας, οἰκτίροντας τὸ πεσμένο μεγαλεῖο, ἐλεώντας τὸν ἄθλιο καὶ κατατρομαγμένο φυγάδα, συγκινημένος ἀλλὰ καὶ εὐσταθής, Χριστοῦ πλήρης ὁ ἱερός ἄνδρας, στάθηκε στὴν εἴσοδον τοῦ ναοῦ καὶ δὲν ἄφηνε τοὺς στρατιῶτες νὰ μποῦν μέσα. «Ἀπὸ τὸ πτώμα μου θὰ περάσετε γιὰ νὰ μπεῖτε» τοὺς εἶπε. Naί, διότι δὲν ἤξευρε ὁ Χρυσόστομος τί θὰ πεῖ μνησικακία. Ἦταν ἄκακος. Ἡ ἀνεξικακία τοῦ «οἰκουμηνικοῦ διαδασκάλου» ἔλαμψε ὡς ὁ ἥλιος κατὰ τὴ δοκιμασία τῆς ἐξορίας του. Ἐσωτερικὸς καὶ βαθύς τῆς ψυχῆς του ὁ ἀγώνας. Πορεύεται ἀνάμεσα ἀπὸ γκρεμούς καὶ χαράδρες, ἀπὸ

Άγρια βουνά και σκοτεινά δάση και ποτάμια βαθιά, μέσα στη βροχή και στο χιόνι και πάλι στην κάψα του λιοपुरιού. Πολεμά με την αχώριστη σύντροφό του, την αρρώστεια· πού του μείνει μόνη πιστή στην πεζοπορία του, με τους αφόρητους στομαχικούς πόνους, με κρίσεις πυρετού, για την ανακούφιση των οποίων, τό μόνο φάρμακο πού είχε στη διάθεσή του, ήταν νά προλάβει νά πάρει ένα λουτρό, όπως- όπως. Πολεμά με τή μοναξιά, τόν άπαισιο δυνάστη των ευαίσθητων πνευμάτων· πολεμά με τήν κακότητα των δευτέρων φρουρών του· με τό μίσος και τόν κατατρεγμό έχθρικών απέναντί του επισκόπων. Ή ψυχή του μονάχη, έναντίον όλων αυτών των έχθρων και τόσων άλλων. Μά ή ψυχή αυτή είναι ένας παράδεισος πνευματικών ωραιότητων, και ή διάνοια του είναι «**άδαμαντίνη**», πού στό ήλιοβασίλεμά της θά γεμίσει τόν ουρανό της οικουμένης με λαμπερές ανταύγειες, κατακόκκινες από αίμα και δόξα. Τή δόξα της μαρτυρικής αγιότητας με διαμάντι αστραφτερό τήν άνεξικακία και τήν έκδηλη αγάπη και συμπάθεια προς όλους όσους τόν πίκραναν, με μόνο αποκούμπι του τήν αγαθή συνείδηση και τήν αγάπη του δικαιοκρίτη Θεού τόν όποιο αγάπησε, λάτρεψε ολόψυχα και ύπηρέτησε με πάθος ιερό.

Και ήταν «άκακος» ό Χρυσόστομος γιατί ήταν «**άμίαντος**». Άμόλυντος δηλαδή, ως μιμητής του όντως άμόλυντου Κυρίου μας. Δέν άφηνε νά έγγίσει τήν ψυχή του ή παραμικρή θεληματική άμαρτία. Ήταν άσυμβίβαστος άκόμη και στα άπειροελάχιστα. Γι' αυτό και έλεγε ότι αίτία όλων των κακών μας είναι τό γεγονός ότι δέν προσέχουμε τά μικρά άμαρτήματα. Ός εκ τούτου και επέμενε ότι, για νά μείνουμε άμόλυντοι από τήν άμαρτία έχουμε ανάγκη «**άδαμαντίνης διανοίας, μηδέποτε καθεύδοντος όφθαλμού... και πρό τούτων άπάντων τής άνωθεν ροπής**». Θά κατορθώσουμε τήν καθαρότητα τήν όποια μακαρίζει ό Κύριος, στην επί του όρους όμιλία, «**όταν τά παρ' έαυτών άπαντα εισενέγκωμεν, λογισμόν ύγιή... και τό πάντων κεφάλαιον, τό μή θαρρεΐν έαυτοΐς**». Διδαχή τήν όποια πρώτος έφήρμοζε στον έαυτό του. Αυτή δέ ή έσωτερική καθαρότητα του έδιδε τήν παρηρησία νά έλέγχει τήν άμαρτία και νά άγωνίζεται νά τήν έξαλείψει και από τή ζωή των άλλων.

**« Τοιούτος ήμίν έπρεπεν Αρχιερεύς,
όσιος, άκακος, άμίαντος »**

Όσιότης, δηλαδή, βαθειά ευσέβεια και ολόψυχη άφοσίωση στον Θεό, άνεξικακία και καθαρότητα, στολίδι ψυχής και σώματος κοσμούσαν τήν

ὑπαρξη τοῦ ἱεροῦ Χρυσοστόμου. Τρία χαρακτηριστικά στοιχεία πού τόν καθιστούσαν πιστό μιμητή τοῦ «**ἀμώμου καί ἀσπίλου**» νυμφίου Χριστοῦ. Τρία χαρακτηριστικά γνωρίσματα πού τόν ἀνέδειξαν ἄστρο λαμπρό στό στερέωμα τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ.

Αὐτά τά τρία χαρακτηριστικά γνωρίσματα τοῦ προστάτου Σας Ἁγίου, Μακαριώτατε πάτερ, δέν θά ἐκινδύνευε ὁ λαλῶν καί οἱ ἀκούοντες, νά περιπέσομεν στό βαρύτατο ἀμάρτημα τῆς κολακείας, ἰσχυριζόμενοι ὅτι κοσμοῦν καί τή δική Σας θεοφιλή ψυχή.

Υἱκῶς εὐχόμεθα, ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ καί οἱ εὐχές τοῦ προστάτου Σας ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου νά τά πολυπλασιάζουν, καί νά λαμπρύνουν τήν ὑπαρξή Σας, καθιστώντας Σας ὑπόδειγμα βίου στό ποίμνιό Σας, ἐξασφαλίζοντας στη Μακαριότητά Σας τήν καλήν ἀπολογία καί τόν στέφανον τῆς ζωῆς στή Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν.

Παρακαλοῦμε εὐχεσθε ὅπως καί ἐμεῖς, τά πνευματικά Σας τέκνα, ζηλώσωμε καί βιώσωμε τήν ἀληθῆ ὁσιότητα - εὐσέβεια, τήν ἀνεξικακία καί τήν καθαρότητα πού ζητεῖ ἀπό κάθε πιστόν ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός.

Πολλά καί καρποφόρα ἐν Κυρίῳ, τά ἔτη Σας, Μακαριώτατε.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
κ. κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Β' ΣΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΙΜΑΕ
ΜΕ ΘΕΜΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ.

55 ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ. 1960- 2015

ΔΕΥΤΕΡΑ, 2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Με αισθήματα συγκίνησης και ευγνωμοσύνης αναπολούμε την ιστορική προσφορά τής Μητρός Πατρίδος προς την αγωνιζόμενη δια μέσου των αιώνων, Κύπρο μας, για την υπερούσια αξία τής ζωής, **την Ελευθερία.**

Εμείς, ως ελληνικός κυπριακός λαός, πάντοτε βιώνουμε και βιώνουμε κατά ένα ιδεατό τρόπο αυτή την ηθική αγάπη και στοργή. Δεν έχει καμία απολύτως σημασία, εάν στην περίοδο τής Αγγλοκρατίας ονομαζόταν ελληνικό προξενείο και αργότερα ελληνική πρεσβεία.

Για μας ο χώρος, όπου στεγάζεται η Ελληνική Πρεσβεία αποτελεί **ένα σύμβολο.** Νοητά μάς παραπέμπει στη ιδεατή έννοια τής Μητρός Πατρίδος. **Στην ιδεατή Ελλάδα.** Και ο εκάστοτε Πρέσβης τής Ελλάδας δεν είναι ένας οιοσδήποτε διπλωμάτης, αλλά είναι ο εκπρόσωπος τής Μητρός Πατρίδος. Είναι ο αδελφός μας προς τον οποίο αισθανόμαστε απεριόριστη αγάπη και εκτίμηση. Είναι το πρόσωπο που εκπροσωπεί όλες εκείνες τις διαχρονικές αξίες, που το αθάνατο ελληνικό πνεύμα δημιούργησε δια μέσου των αιώνων και πάνω στις οποίες θεμελιώθηκε ο πολιτισμός τής ανθρωπότητας.

Θλιβερή παρένθεση αποτέλεσε – δυστυχώς - η επταετία τής δικτατορίας, κατά την οποία με τον ενταύθα εκπρόσωπό της, τον Παναγιωτάκο, υπέσκαψε αυτές τις αγαστές σχέσεις τού κυπριακού ελληνισμού με τη μητέρα πατρίδα· αλλά έχουμε την απόλυτη βεβαιότητα ότι εκείνος δεν εκπροσωπούσε το έθνος αλλά μόνο τους δικτάτορες.

Πολυκύμαντη υπήρξε η ιστορική μας πορεία. Από το νησί αυτό πέρασαν πολλοί αφέντες. Και ο καθένας από αυτούς προσπάθησε να αλλάξει την

ψυχosύνθεση αυτού του λαού. Άλλοι να τού επιβάλουν τη δική τους θρησκεία και άλλοι τον δικό τους πολιτισμό. Απέτυχαν όλοι. Ο Κυπριακός λαός παρέμεινε και παραμένει ελληνικός και χριστιανικός. Πολύ ορθώς λέγεται ότι με τα μάτια τής ψυχής του ατένιζε και ατενίζει αενάως προς την Ακρόπολη των πόθων του, δηλαδή προς την ιδεατή έννοια τής Ελλάδος και προς τον λυτρωτικό Γολγοθά του Κυρίου.

Στην δύσκολη αυτή αλλά και τόσο ουσιαστική πορεία μας θα αντλούμε δυνάμεις και ηθικό σθένος από την **ενταύθα Ελλάδα**, που ονομάζεται **Ελληνική Πρεσβεία**. Και θα έχουμε πάντοτε αγαστές σχέσεις συνεργασίας με τον εκάστοτε Πρέσβυ τής Ελλάδος, τον οποίο θεωρούμε ως τον εκπρόσωπο τού Ελληνισμού, των ιστορικών και διαχρονικών αξιών τής ζωής τις οποίες εκπροσωπεί.

Με την ευκαιρία τής σημερινής τιμητικής εκδήλωσης με θέμα **«ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ. 55 ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ»**, παράλληλα με τα αισθήματα τής ευγνωμοσύνης μας προς την Ελλάδα, επιθυμώ να εκφράσω τις ολόθυμες ευχές μου προς τον σημερινό πρέσβη κύριο Ηλία Φωτόπουλο για κάθε επιτυχία στο υψηλό του λειτούργημα και την ιερή του αποστολή. Θέλω να τον διαβεβαιώσω ότι πάντοτε θα είμεθα δίπλα του, θα τον στηρίζουμε ηθικώς και θα είμεθα πρόθυμοι για κάθε παραγωγική συνεργασία. Ιδιαίτερος στενή επιθυμούμε να είναι η συνεργασία μας για τα εθνικά μας θέματα, που τόσο έντονα ταλανίζουν την τλήμονα πατρίδα μας.

Χαιρετίζω επίσης με συγκίνηση και χαρά την παρουσία τού Έλληνα Υπουργού Εξωτερικών κυρίου Νίκου Κοτζιά, προς τον οποίο από κέντρου καρδιάς εύχομαι κάθε επιτυχία στο πολυσχιδές έργο που ανέλαβε, για επίτευξη των εθνικών μας στόχων.

Περαίνων εκφράζω την ενδόμυχη ευχή, όπως πολύ σύντομα επιτύχουμε, με τη σταθερή υποστήριξη τής Ελλάδας, μία κατά το δυνατό δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού, για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε τη ιστορική μας πορεία μέσα στη χορεία των ελευθέρων κρατών τής Ευρωπαϊκής Ένωσης και του κόσμου.

Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου
Δευτέρα, 2 Νοεμβρίου 2015

Μετ' ευχών εγκαρδίων

Γ. Ο. Κώπρος Χρυσόστομος

ΟΙ ΔΗΘΕΝ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Π. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗ, ΘΕΟΛΟΓΟΥ- ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Σέ προηγούμενο άρθρο μας υπό τόν τίτλο «**Πώς торπίλισε η Άγγλία τις προσπάθειες τής Κύπρου για αὐτοδιάθεση**», το οποίο είναι δημοσιευμένο στις σελίδες 552 ἔως 555 τοῦ προηγούμενου τεύχους τοῦ περιοδικού μας «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ», καταγράψαμε μέ κάθε συντομία, καί μέ ἀποδεικτικά στοιχεία, τή στάση τής Άγγλίας στό θέμα τής Κύπρου. Δέν εἶναι ὁμως ἡ μόνη περίπτωση δεινῆς κακομεταχειρίσεως τής χώρας μας ἐκ μέρους δῆθεν φίλων τής Δύσεως.

Ἐπειδή οἱ νέες γενιές τῶν Ἑλλήνων δέν διδάσκονται ἱστορία ἢ τήν διδάσκονται ἀρκετά παραλλαγμένη, θά προσπαθήσουμε ν' ἀναφέρουμε μέ κάθε δυνατή συντομία τί ἔχει ὑποστῆ ἡ Ἑλλάδα ἀπό τότε πού συνεστήθη ὡς κράτος μέχρι τῶν ἡμερῶν μας. Οἱ παρουσιαζόμενοι σήμερα ὡς φίλοι καί προστάτες μας εἶναι πάντοτε οἱ ἴδιοι. Τά δέ γεγονότα μαρτυροῦν ὅτι ὅσοι ἔχασαν τή ζωή τους κατά τόν 19ο καί 20ο αἰῶνα γιά ἀνώτερα ἰδανικά καί ἕνα καλύτερο κόσμο, ἀγωνίστηκαν μάταια. Οἱ ἴδιοι ἐκεῖνοι, πού χρησιμοποιοῦντας τή δύναμή τους, ἀδίκησαν τήν πατρίδα μας, εἶναι ἀκριβῶς οἱ ἴδιοι πού τήν ἀδικοῦν καί σήμερα κατά τόν α' ἢ β' τρόπο. Χρησιμοποιοῦντας δυστυχῶς καί κάποιους δικούς μας ἄμυαλους ἢ καλοθελητές...

Ἄς ἀρχίσουμε ὁμως τίς συνοπτικές ἀποδείξεις:

Ἀπό τό 1847 ὡς τό 1949 ἡ τότε Μ. Βρετανία, πού πλούτισε σέ βάρος τῶν ὑπηκόων της, ἀσκοῦσε ἀφόρητες πιέσεις πρὸς τήν ἀνυπεράσπιστη καί ἀδύνατη πατρίδα μας, προβάλλοντας ἀναιδεῖς, θρασεῖς, ἀναισχυντες καί παράλογες ἀξιώσεις μέ αἰτίες πάντοτε προκατασκευασμένες. Ἄλλοτε μᾶς πίεζε ἀφόρητα γιά τήν κατοχή ἀσήμαντων νησιδῶν, ὅπως π.χ. τήν Ἐλαφόνησο καί Σαπιέντζα. Ἄλλοτε γιά δῆθεν ζημιές ὑπηκόων της, ὅπως στήν περίπτωση τοῦ βρετανικῆς ὑπηκοότητος ἑβραίου Δόν Πατσίφικου. Ἄλλοτε ἀσκοῦσε πιέσεις στή χώρα μας γιά ὑπέρογκα χρέη, τά ὁποῖα γνῶριζε ὅτι ἡ φτωχή Ἑλλάδα ἦταν ἀδύνατο νά τά ἐξοφλήσει. Ἐπίσης τό 1850 ὁ Ἄγγλος ναύαρχος Πάρκερ ἀπέκλεισε τά

έλληνικά λιμάνια, διότι οι Άγγλοι δέν ήθελαν νά συγχωρήσουν τόν βασιλιά τής Έλλάδος Όθωνα γιά τά φιλικά αισθήματά του πρός τή Ρωσία.

Άγγλογαλλικός στόλος απέκλεισε πάλι τήν Έλλάδα τόν Μάιο του 1854 λόγω του Κριμαϊκού πολέμου καί αποβίβασε 2.000 Γάλλους στρατιώτες μέ διαταγή του Γάλλου ναυάρχου Μπαρμπιέ ντέ Τινάν καί άργότερα άλλους 1.500. Τότε ό Τινάν προσπαθούσε νά έξουθενώσει μέ κάθε τρόπο τόν βασιλιά Όθωνα, ένω παράλληλα ό στρατός του μάς φιλοδώρησε καί μέ τή λοιμική άρρώστια τής χολέρας, άπό τήν όποία πέθαναν τρεις χιλιάδες Έλληνες πολίτες! Όλο αυτό έγινε γιά νά βοηθήσουν οι Άγγλογάλλοι τή σύμμαχό τους Τουρκία, πού βρισκόταν σέ πόλεμο μέ τή Ρωσία.

Τό 1886, έξαιτίας μιās έπαναστάσεως στήν Κρήτη, έγινε νέος άποκλεισμός έκ μέρους των «φίλων» μας γιά νά ύποκύψουμε στήν πολιτική τους. Ό νέος αυτός άποκλεισμός ταλαιπώρησε όχι λίγο τήν πατρίδα μας.

Τό 1916 μάς επέβαλε καί πάλι στενό άποκλεισμό ό Άγγλογαλλικός στόλος, άποκλεισμό πού προκάλεσε καί φοβερή σιτοδεία. Τώρα όμως ό στόλος εκείνος βομβάρδισε καί τήν πόλη των Άθηνών!

Τό 1917 πάλι μάς απέκλεισαν οι «φίλοι» μας Άγγλογάλλοι, γιά νά μάς επιβάλουν αξιώσεις πού είχαν σχέση μέ τήν έξωτερική πολιτική τής χώρας μας καί τή μεταβολή τής πολιτικής καί πολιτειακής τάξεως.

Στή φοβερή περιπέτεια του έθνους μας του 1920-1922 οι Γάλλοι, οι Ίταλοί αλλά καί οι Άγγλοι συμμαχησαν οι μέν άνοιχτά, οι δέ ούσιαστικά μέ τόν φανατικό μας έχθρό Μουσταφά Κεμάλ. Η συμμαχία εκείνη προκάλεσε τό συγκλονιστικό δράμα τής Μικρασιατικής καταστροφής.

Στήν περίοδο των έτών 1941-1944, ένω ή χώρα μας έζησε κάτω άπό τόν τυραννικό ναζιστικό ζυγό, είχε χιλιάδες θύματα καί ή οικονομία μας λεηλατήθηκε άπό τούς Γερμανούς, οι Άγγλοι σύμμαχοί μας έκαμαν ό,τι τούς ήταν δυνατό, ώστε ή Έλλάδα νά μή δρέψει τούς καρπούς των ήρωικών άγώνων των παιδιών της του 1940-1941. Υποστήριξαν όσους σήκωσαν τά όπλα κατά τής πολιτειακής τάξεως μέ όπλισμό καί πολλές χρυσές λίρες...

Τά όσα έργάστηκαν γιά νά ματαιώσουν τήν αυτοδιάθεση τής Κύπρου καί τήν ένωσή της μέ τήν Έλλάδα, τά αναφέραμε ήδη στό άρθρο μας, τό όποίο είναι γραμμένο στις σελίδες 552 – 555 του περιοδικού «ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΑΡΝΑΒΑΣ».

Παραλείψαμε τά ὅσα ἐβυσσοδόμησε ἡ ἀγγλική πολιτική μετά τήν ἀνακήρυξη τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου καί τό πῶς ἐργάστηκε γιά τή δολοφονία τοῦ πρώτου Κυβερνήτη τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννου Καποδίστρια. Χωρίς ἀμφιβολία, ἡ ναυμαχία τοῦ Ναυαρίνου ὑπῆρξε καθοριστική γιά τή σωτηρία τῆς Ἑλλάδος. **Ὅμως τό Βρετανικό Κοινοβούλιο χαρακτήρισε ὡς «σφάλμα» τή ναυμαχία ἐκείνη!** Γι' αὐτό καί οἱ Ἕλληνες δέν ὀφείλουμε εὐγνωμοσύνη στούς Βρετανούς γιά τή ναυμαχία τοῦ Ναυαρίνου, **ἀλλά στόν Ἄγγλο Ναύαρχο Κόδριγκτον**, πού ἦταν ὁ μόνος ὁ ὁποῖος δέν ἠγήθηκε ἀποκλεισμοῦ ἐλληνικῶν λιμανιῶν.

Μᾶς παρεχώρησαν μέν οἱ Βρετανοί τά Ἐπτάνησα, ἀλλά μέ ὅλους ἀξιοθρήνητους ὅρους. Οἱ ὅροι ἐκεῖνοι, ὅπως ἔχει παρατηρηθεῖ, ἐπιβεβαίωσαν τήν ἐπιδίωξη τῆς λεγόμενης «προστάτιδος» Δυνάμεως νά διατηρηθεῖ ἡ Ἑλλάδα στά τότε στενά ὄρια της καί τήν παρεμπόδιση της γιά ὅποιαδήποτε ἄλλη ἐπέκταση τῶν συνόρων της γιά τά ἑκατομμύρια τοῦ ἀλύτρωτου ἑλληνισμοῦ.

Αὐτά σέ πολύ γενικές γραμμές, γιά νά μήν ξεχνοῦν οἱ παλαιότεροι καί νά μαθαίνουν οἱ νεότεροι, οἱ ὁποῖοι εἶναι δυστυχῶς, κατά τό πλεῖστον, ἐντελῶς ἀνενημέρωτοι γιά τήν ἱστορική πορεία τοῦ ἔθνους μας. Αὐτή εἶναι μιὰ πολύ σκληρή ἀλήθεια, πού ἔχει ὀλέθριες συνέπειες γιά τό μέλλον τῆς Ἑλλάδος...

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

ΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗ,

Καθηγητή Λαογραφίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

Πολλά έχουν γραφτεί τον τελευταίο καιρό για τις σχέσεις της Ελλάδας με τον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο και περίγυρο¹. Από πολιτισμικής απόψεως είναι γνωστό ότι ήδη από τη δεκαετία του '90 ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος είχε ασχοληθεί με το ζήτημα και είχε καταλήξει στο συμπέρασμα της αναγκαιότητας μιας ελληνικής κατάφασης στην Ευρώπη, υπό τον όρο της διατήρησης όλων εκείνων των ιδιαίτερων πολιτισμικών αρχών, των ηθικών και των πνευματικών αρχών που ορίζουν την εθνική μας ιδιοπροσωπία. Έκτοτε, η θέση αυτή επαναλαμβάνεται από διάφορους συγγραφείς και διανοητές, τους οποίους απασχολεί το ίδιο ζήτημα από την ελληνορθόδοξη πλευρά και προοπτική του.

Φοβάμαι όμως, πως σήμερα πια αυτό δεν είναι εφικτό. Μετά την απόφαση για τη μερική ενοποίησή της, η Ενωμένη Ευρώπη άρχισε να παίρνει τα χαρακτηριστικά ενιαίου κράτους, αν και οι λαοί δεν ήταν έτοιμοι για μια τέτοια εξέλιξη. Κι όπως πάντα συμβαίνει με την ενιαία κρατική εξουσία, η επιβολή ενοποιητικών παραγόντων, που εξυπηρετούν την ιδέα της κρατικής υπόστασης και εξουσίας, είναι κύριος μοχλός διαμόρφωσης τρόπων ζωής και συνειδήσεων, συλλογικών και ατομικών.

Καθώς συχνά δεν έχουμε καλή γνώση των ευρωπαϊκών συνθηκών, δεν αντιλαμβανόμαστε ότι πολλά νέα και νεωτερικά στοιχεία που εμείς προσλαμβάνουμε ως κυβερνητικές επεμβάσεις και ιδεολογικές παρεμβάσεις,

¹ Σημαντικό, για παράδειγμα, είναι το πρόσφατο δοκίμιο του Ν. Ορφανίδη, «Ορθοδοξία και Ευρώπη. Ο διάλογος με την Ευρώπη στην εποχή της παγκοσμιοποίησης», Απόστολος Βαρνάβας 76 (2015), σ. 210-214.

στην ουσία δεν είναι παρά στοιχεία της πραγματικότητας που συναποτελεί το περίφημο «**ευρωπαϊκό κεκτημένο**». Με άλλα λόγια δεδομένα πλήρως αντίθετα προς την ελληνορθόδοξη παράδοσή μας, όπως η κατάργηση της αργίας της Κυριακής, η ισχύς του συμφώνου συμβίωσης ακόμη και για ομοφυλόφιλα ζευγάρια ή η επιβολή του πολιτικού γάμου ως υποχρεωτικού, δεν αποτελούν παρά εκδηλώσεις και εκφάνσεις του περίφημου «λαϊκού κράτους». Δηλαδή, ενός κράτους άθρησκου, θρησκευτικά αποχρωματισμένου, που θεωρεί την εφαρμογή βασικών διατάξεων του νόμου του Θεού ως έκφραση ρατσισμού έναντι όσων ονομάζει «μειονότητες»².

Δυστυχώς λοιπόν βρισκόμαστε ενώπιον αυτής της καταστάσεως· και οι εκάστοτε κυβερνήσεις μας συχνά αναγκάζονται να θεσμοθετούν τα ανάλογα μέτρα σταδιακά, καθώς φοβούνται τις αντιδράσεις των πιστών και υπολογίζουν σε ψήφους το λεγόμενο «πολιτικό κόστος». Ωστόσο, η εφαρμογή αυτών των νεωτερικών και άθρησκων θεσμών αποτελεί συμβατική υποχρέωση που απορρέει από συμβάσεις και συνθήκες διεθνείς, γι' αυτό και η εφαρμογή τους είναι αναπόφευκτη, εφόσον παραμένουμε εντός της Ενωμένης Ευρώπης.

Από την άλλη πλευρά, οικονομικές και γεωστρατηγικές συνθήκες καθιστούν την παραμονή μας στα ευρωπαϊκά όρια αναγκαία. Φοβάμαι – και εννοώ πλήρως τη λέξη – πως η επιβίωσή μας στο σύγχρονο περιβάλλον μόνο με τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό της χώρας μας συνάδει. Κι αυτό μας υποχρεώνει να υποστούμε μια σειρά αλλαγών αντίθετων στην παράδοση, στα ήθη και στα έθιμα, στην ορθόδοξη χριστιανική μας συνείδηση, ακόμη και στον νόμο του Θεού, όπως αποκρυσταλλώνεται στα ιερά βιβλία της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης.

Δεν θα πρέπει να περιμένουμε από τους εκάστοτε κρατούντες καμία βοήθεια και καμία εναισθησία, καθώς οι ελληνικές κυβερνήσεις δεν έχουν και τέτοια περιθώρια. Θυμίζω την περίπτωση της αναγραφής του θρησκευματος στις αστυνομικές ταυτότητες: τον αγώνα τότε του μακαριστού Χριστοδούλου είχε σχεδόν υιοθετήσει μεγάλο πολιτικό κόμμα, το οποίο όμως όταν ανήλθε στην εξουσία δεν αποκατέστησε την κατάσταση, καθώς και σήμερα το θρήσκευμα δεν αναγράφεται.

2 Πρβλ. Ellen Badone (εκδ.), *Religious orthodoxy and popular faith in European society*, Princeton University Press, 1990, σ. 124 κ. εξ.

Η κατάσταση αυτή μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο με συνειδητή πίστη, με πιστούς που ξέρουν τι και γιατί πιστεύουν. Κι αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσω κρατικών δομών, αφού το κράτος ούτε τη δυνατότητα, λόγω ευρωπαϊκών δεσμεύσεων, ούτε τη διάθεση έχει να πράξει αναλόγως. **Μπορεί να γίνει μόνο με την καλλιέργεια συνειδήσεων, με την ενημέρωση και την απόφαση να μείνουμε στα παραδεδομένα.**

Στα τέλη του 1996, σε διάλεξη μου στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου του Αμβούργου, είχα επισημάνει ότι η ιδέα της Ενωμένης Ευρώπης είναι καταδικασμένη να αποτύχει, αν δεν στηριχθεί στην αλληλοκατανόηση των λαών και στον αμοιβαίο σεβασμό των επιμέρους λαϊκών παραδόσεων, χωρίς τις οποίες οι λαοί χάνουν την πολιτισμική και εθνική ταυτότητα και ιδιοπροσωπία τους. Η παταγώδης μέχρι σήμερα αποτυχία της λεγόμενης Ενωμένης Ευρώπης και των επιμέρους πολιτικών της επιβεβαιώνει, δυστυχώς, του λόγου το αληθές³.

Βεβαίως, η Ενωμένη Ευρώπη φρόντισε εν μέρει τη διατήρηση και προβολή των επιμέρους λαϊκών πολιτισμών των λαών της, με προγράμματα στήριξης, εκδηλώσεις κ.λπ. Αν όμως δούμε ποια τμήματα του λαϊκού πολιτισμού διάλεξε να στηρίξει, θα διαπιστώσουμε ότι η προοπτική αυτή διακρίνεται για μια φοκκλοριστική προοπτική ανάδειξης θεαματικών στοιχείων και τελετουργικών πρακτικών, ερήμην της ουσιαστικής υπόστασης του λαϊκού πολιτισμού, η οποία αφεύκτως συνδέεται με τον τομέα των νοοτροπιών, των ιδεολογιών και των αντιλήψεων⁴. Δηλαδή συνδέεται με τον λεγόμενο «πνευματικό πολιτισμό», στον οποίο το κυριότερο και ουσιαστικότερο μέρος κατέχει η λαϊκή θρησκευτικότητα και η παραδοσιακή θρησκευτική συμπεριφορά⁵.

Δεν είναι βέβαια τυχαίο ότι τα δεδομένα αυτά δεν τυχαίνουν καμιάς ευρωπαϊκής στήριξης, ή αν αυτό γίνει περιορίζεται σε όσα αποτελούν κοινά

3 Μ. Γ. Βαρβούνης, «Λαϊκή θρησκευτική παράδοση και ευρωπαϊκή ολοκλήρωση», Εκκλησία 85: 1 (2008), σ. 32-35. Ο ίδιος, «Η ελληνική λαογραφία στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης», Παρνασσός 39 (1997), σ. 85-96, όπου και το πλήρες κείμενο της διάλεξης, με τη σχετική βιβλιογραφία, στην ελληνική γλώσσα.

4 Βλ. σχετικά Stephen Wedgwood, «Popular Piety in Central Europe», Journal of the Folklore Institute 5 (1968), σ. 158-174.

5 Σχετικά βλ. Justin L. Barrett, «Coding and quantifying counterintuitiveness in religious concepts: Theoretical and methodological reflections», Method & Theory in the Study of Religion 20. 4 (2008), σ. 308-338.

στοιχεία μεταξύ διαφόρων θρησκειών και τοπικών θρησκευτικών παραδόσεων. Ωστόσο, το πρόβλημα δεν είναι στις ταυτότητες, σε όσα δηλαδή συνδέουν τους λαούς, αλλά στις ετερότητες, σε όσα τους διακρίνουν και τους χωρίζουν⁶. Αυτά είναι που αποτελούν την ιδεολογική βάση των εκάστοτε συγκρούσεων, και αυτά πρέπει να γίνουν αντικείμενο αλληλοκατανόησης, ώστε οι επιμέρους συγκρούσεις να περιοριστούν ή να εξαφανιστούν, και όχι να αποκρυσταλλώνονται, όπως η υφισταμένη ευρωπαϊκή διαχείρισή τους αποσκοπεί να κάνει.

Από την άλλη πλευρά, ζητήματα όπως η τρέχουσα ηθική, τα όρια μεταξύ παραδεκτού και απαράδεκτου, οι κάθε είδους κοινωνικές αντιλήψεις και πρακτικές, ακόμη και ορισμένες οικονομικές πρακτικές εφάπτονται και συνδέονται με το θρησκευτικό σύστημα που επικρατεί σε κάθε λαό. Εν προκειμένω, ο λαός μας ήταν μέχρι πρότινος σχεδόν αποκλειστικά ορθόδοξος, και η έννοια και πρακτική των θρησκευτικών μειονοτήτων ήταν τοπική περιορισμένες. Σήμερα βέβαια οι συνθήκες έχουν εν μέρει αλλάξει, και η ελληνική κοινωνία τείνει προς την πολυπολιτισμικότητα, και την συνακόλουθή της πολυθρησκευτικότητα, και αυτό θα πρέπει επίσης να ληφθεί σοβαρά υπόψη.

Υπό το πρίσμα αυτό, η επιβολή θεσμικών μέτρων που αντίκεινται στην τρέχουσα ορθόδοξη χριστιανική ηθική μας, όπως και με άλλη ευκαιρία γράψαμε, δεν μπορεί να συμβάλλει στην επιποθούμενη πολιτισμική ενοποίηση, δεδομένου ότι εκλαμβάνεται από τον λαό μας ως βίαιη επέμβαση, και προκαλεί ανάλογες αντιδράσεις. Συνεπώς επιβάλλεται αλλαγή πλεύσης για την πολιτισμική πολιτική της Ενωμένης Ευρώπης και συνεκτίμηση της θρησκευτικότητας των λαών, αντί αυτή τεχνηέντως να απωθείται στον χώρο του ιδιωτικού, κι έτσι να εκλαμβάνεται ως παράγοντας αδιάφορος για την συλλογική και δημόσια πολιτισμική έκφραση και κοινότητα.

Στον λαό μας, η έκφραση της ελληνορθόδοξης λαϊκής θρησκευτικότητας, η συμμετοχή στη θεία λατρεία, είναι φαινόμενο δημόσιο και όχι ιδιαιτερότητα ιδιωτική. **Για τον λόγο αυτό η Ορθοδοξία είναι για μας ουσιώδης και μοναδικός παράγοντας ταυτότητας, που εκφράζεται με δημόσιο λόγο, και κυριαρχεί στη ρητορική των συλλογικών μας εκδηλώσεων και αναπαραστάσεων.** Δεν είναι υπόθεση προσωπική, όπως ίσως συμβαίνει για

6 Πρβλ. τις απόψεις των Michael N. Ebertz - Franz Schultheis, «Einleitung: Populare Religiosität», *Volksfrömmigkeit in Europa. Beiträge zur Soziologie populärer Religiosität* aus 14 (1986), σ. 11-41.

κάποιους λαούς της Δυτικής Ευρώπης· είναι βίωμα συλλογικό με ανοιχτή και διαπροσωπική έκφραση.

Αν αυτό δεν γίνει σεβαστό στη θέσπιση ανάλογων και απόμεινων αυτών θεσμικών ρυθμίσεων, η ευρωπαϊκή ενοποίηση είναι καταδικασμένη να παραμένει μια αποτυχημένη υπόθεση, στη συνείδηση των σύγχρονών μας Ελλήνων.

Όλο και περισσότερο τα τελευταία χρόνια, στα πλαίσια των όσων η κοινή ευρωπαϊκή έννομη τάξη επιβάλλει, η Ορθόδοξη Εκκλησία βλέπει το κράτος να αποχωρίζεται από αυτήν, και ταυτοχρόνως από την παράδοση του Γένους, που θέλει την Εκκλησία να αποτελεί ουσιώδες τμήμα της δημόσιας ζωής. Η ιδέα και η πρακτική του «λαϊκού κράτους», που έχει τις ρίζες του στις διδαχές του ευρωπαϊκού διαφωτισμού, κερδίζει όλο και περισσότερο έδαφος, κι αυτό εκδηλώνεται μέσω μιας σειράς θεσμικών προβλέψεων, οι οποίες συχνά προκαλούν την ενίοτε έντονη, μα κατά κανόνα ατελέσφορη, αντίδραση των εκκλησιαστικών παραγόντων.

Ενώπιον αυτής της κατάστασης, απαιτείται συντονισμένη και προγραμματισμένη δράση. Συνήθως αρκούμαστε σε καταγγελτικό ύφος, και σε μια προσπάθεια επαναφοράς παλαιότερων καταστάσεων – ορισμένοι νοσταλγούν ακόμη και τον υποχρεωτικό σχολικό εκκλησιασμό – χωρίς να συνειδητοποιούμε ότι οι καιροί έχουν αλλάξει, και ότι η επάνοδος σε δράσεις του παρελθόντος απλώς είναι μια παραπλανητική ουτοπία. Κι ούτε φυσικά μπορεί και πρέπει η Εκκλησία να περιμένει από το κράτος και τις κρατικές δομές να αναλάβουν έργα που ανήκουν αποκλειστικά στη δική της αρμοδιότητα.

Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της κατηχήσεως των πιστών, οι οποίοι κατά γενική ομολογία είναι δυστυχώς ακατήχητοι. Ούτε το μάθημα των Θρησκευτικών στα σχολεία μπορεί πλέον να αναλάβει αυτόν τον ρόλο, αλλά ούτε και τα εκκλησιαστικά κατηχητικά σχολεία επαρκούν. Και μάλιστα, θα πρέπει να συνυπολογίσουμε την αντίδραση ενίοτε γονέων, οι οποίοι δεν αφήνουν τα παιδιά τους να φοιτήσουν στο κατηχητικό σχολείο της ενορίας τους, για διάφορους λόγους, μεταξύ των οποίων και το ότι οι ίδιοι υπήρξαν παιδιά που έζησαν τον υποχρεωτικό σχολικό εκκλησιασμό.

Συνεπώς, δεν είναι τόσο τα ίδια τα κατηχητικά σχολεία – τα οποία αναπληρώνουν την αναπόδραστη έλλειψη κατήχησης στην οποία οδηγεί η

πρακτική του νηπιοβαπτισμού – αλλά η ενημέρωση και η διάθεση γονέων, παιδιών και εφήβων που πρέπει να καλλιεργηθεί. Θα πρέπει μάλιστα εδώ να σημειώσουμε ότι σε παλαιότερες γενιές και σε άλλες εποχές την έλλειψη αυτή αναπλήρωναν τόσο η καθημερινή οικογενειακή και κοινωνική ζωή με τις ελληνορθόδοξες παραδόσεις και πρακτικές της, όσο και ο τακτικός και συνεχής εκκλησιασμός. Οι παράγοντες αυτοί είτε έχουν εκλείψει, είτε έχουν σημαντικά ατονήσει στις μέρες μας.

Μια λύση ίσως θα ήταν η προώθηση κατηχητικών και ενημερωτικών δράσεων μέσω του διαδικτύου, δηλαδή με τα μέσα που πλέον οι νέοι και οι έφηβοι επικοινωνούν. Φυσικά δεν εννοώ την δημιουργία ιστοσελίδων και ιστοτόπων, όπου θα αναρτώνται ανακοινώσεις και κείμενα, γιατί αυτό εφαρμόζεται ήδη από ενορίες, μονές και ιδιώτες, με πενιχρά όμως αποτελέσματα στους νέους. **Εννοώ τη δράση μέσω των ηλεκτρονικών μέσων κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία αποτελούν στις μέρες μας τον κύριο τρόπο επικοινωνίας άμεσης και διαδραστικής, συχνά δε υποστηρίζουν και το ξέσπασμα επαναστάσεων και κινημάτων.**

Από την άλλη πλευρά, όσοι αναλαμβάνουν το κατηχητικό έργο, και αυτό συνιστά το μέτρο και της δικής μας ευθύνης απέναντι στις ευρωπαϊκά κατευθυνόμενες και επιβαλλόμενες συνθήκες που προαναφέρθηκαν, πέρα από την πίστη και την φιλοτιμία του εθελοντισμού, θα πρέπει να είναι σπλισμένοι με γνώσεις ψυχολογίας και παιδαγωγικής, αλλά και έτοιμοι για να εκθέσουν την ορθόδοξη άποψη σε μια σειρά ζητημάτων που απασχολούν τους νέους σήμερα. Όπου οι κατηχητές έχουν καταλάβει και εξυπηρετούν αυτήν την αναγκαιότητα, το κατηχητικό έργο ανθεί με πλήρη επιτυχία.

Είναι αυτός ένας βέβαιος και σύγχρονος τρόπος να διατηρήσουμε την παράδοσή μας, έναντι του πολιτισμικού οδοστρωτήρα, τον οποίο οι ευρωπαϊκές δομές έχουν εξαπολύσει εναντίον των θρησκευτικών παραδόσεων των λαών της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁷.

Ο τρόπος με τον οποίο κάθε λαός σκέφτεται για τη θρησκεία του και την αισθάνεται ως βασικό παράγοντα της ταυτότητας και της καθημερινότητάς του, ποικίλει κατά περίπτωση. Ειδικότερα στους Έλληνες, είναι γνωστό

7 Πρβλ. Harvey Whitehouse, *Modes of religiosity: A cognitive theory of religious transmission*, Rowman Altamira, 2004, σ. 34-36. Επίσης, Edward Ian Bailey, *Implicit Religion: an introduction*, Middlesex University Press, 1998, σ. 46-48.

ότι η Ορθοδοξία αποτελεί απτή καθημερινή πραγματικότητα, και ότι οι κυριότερες εκφάνσεις της προσωπικής, της οικογενειακής και της κοινωνικής ζωής συνδέονται με την εκκλησιαστική πράξη και πρακτική⁸. Γι' αυτό και ο Έλληνας, όσο κι αν αργεί να εκκλησιαστεί, στα εκκλησιαστικά όμως πλαίσια ζει τις μεγάλες και οριακές στιγμές της ζωής του, ατομικής και συλλογικής, και εκεί επιζητεί να αναγνωριστεί και να τιμηθεί, καθώς η διακεκριμένη – με την κοσμική έννοια του όρου - θέση στο εκκλησιαστικό σώμα αποτελούσε πάντοτε παράγοντα πρόσληψης ειδικού κοινωνικού γοήτρου.

Για το Γένος μας λοιπόν, η σχέση με την Ορθοδοξία και την Ορθόδοξη Εκκλησία είναι βασικός προσδιοριστικός παράγοντας ταυτότητας, έκφραση ζωής συνυφασμένη με τη συλλογική μας υπόσταση και ύπαρξη. Την πραγματικότητα αυτή αποσκοπεί να αποδυναμώσει – ακόμη και να εξαφανίσει – η ευρωπαϊκή ιδέα της σχέσης του πολίτη με τη θρησκεία του, σύμφωνα με την οποία το θρησκευτικό βίωμα αποτελεί υπόθεση ιδιωτική, στην οποία δεν πρέπει να προσδίδονται δημόσια χαρακτηριστικά. Πρόκειται για ιδέες που προέρχονται από την παράδοση του Διαφωτισμού, οι οποίες δεν βρίσκουν απήχηση στους ανατολικούς λαούς, στους οποίους η ορθόδοξη θρησκευτική παράδοση είναι στενά δεμένη με τη συνολική ύπαρξη και έκφραση του ανθρώπου.

Καθώς τα τελευταία χρόνια όλο και περισσότεροι ορθόδοξοι λαοί της Ανατολής εντάσσονται στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πληθαίνουν οι φωνές που αμφισβητούν αυτές τις κοινές δυτικοευρωπαϊκές παραδοχές και πρακτικές. Τώρα πια η Ορθοδοξία δεν αποτελεί πίστη και πολιτιστικό βίωμα μόνο του ελληνικού, αλλά και άλλων λαών, οι οποίοι συχνά συνιστούν ανερχόμενες δυνάμεις στα ευρωπαϊκά πλαίσια, κι ίσως αυτό σημαίνει ότι ήρθε η ώρα να αναθεωρηθούν βασικές παραδοχές της μέχρι σήμερα θρησκευτικής – αλλά και πολιτιστικής – πολιτικής των ευρωπαϊκών διοικητικών αρχών⁹.

Όταν η θρησκεία έχει δια των αιώνων διαμορφώσει ήθος και ηθική στάση ζωής, νοοτροπίες και παραδοσιακές συμπεριφορές σε ένα λαό – και

8 Για την κοινωνική αυτή λειτουργικότητα της θρησκείας βλ. και Richard A. Horsley, «Further Reflections on Witchcraft and European Folk Religion», *History of Religions* 19. 1 (1979), σ. 71-95.

9 Οι αρχές αυτές, τις τελευταίες δεκαετίες, σχετίζονται με τη λεγόμενη «εκκοσμίκευση» και τις τάσεις «αποϊεροποίησης» της καθημερινότητας, βλ. Rodney Stark - Laurence R. Iannaccone, «A supply - side reinterpretation of the "secularization" of Europe», *Journal for the scientific study of religion* 33 (1994), σ. 230-252.

αυτό κατ' εξοχήν συμβαίνει με τον λαό μας – αναμενόμενο είναι οι εκάστοτε κρατικές οντότητες να επιζητούν τον περιορισμό αυτών των πνευματικών και πολιτισμικών σχέσεων¹⁰, άρα και την αποδυνάμωση της θέσης της Εκκλησίας στη δημόσια και ιδιωτική καθημερινότητα. Η διαδικασία αυτή έχει ξεκινήσει στην Ελλάδα εδώ και δύο περίπου δεκαετίες, με την άμεση και κυρίως την έμμεση προσπάθεια να αποδομηθούν τα πολιτισμικά και ηθικά πρότυπα του λαού μας.

Η τηλεόραση διαδραματίζει πρωτεύοντα ρόλο στη διαδικασία αυτή. Αρκεί να δει κανείς τα πρότυπα οικογενειακής οργάνωσης και ζωής που προβάλλουν οι διάφορες κωμικές και δραματικές σειρές, για να καταλάβει πώς οργανώνεται και εκτελείται η όλη προσπάθεια. Φυσικά, απέναντι σε αυτές τις αποσυνθετικές τάσεις πρέπει να υπάρξει η δική μας πνευματική αντίδραση, που θα ακυρώνει όσα προσπαθούν πλαγίως και αδιαγνώστως να μας επιβάλλουν. **Η κυριότερη πράξη αντίστασης, είναι βέβαια η συνειδητή εμμονή στην ελληνορθόδοξη παράδοση του Γένους μας, με τις αναγκαίες βέβαια προσαρμογές που ίσως ορισμένες αναπόδραστες σύγχρονες αναγκαιότητες μπορεί εκάστοτε να απαιτούν¹¹.**

Μόνο έτσι θα διατηρήσουμε την πολιτισμική, εθνική και θρησκευτική – τα τρία αυτά στοιχεία είναι αδιάσπαστα δεμένα μεταξύ τους – ταυτότητα και ιδιοπροσωπία μας, αρνούμενοι να μεταβληθούμε σε έναν παγκοσμιοποιημένο ανθρώπινο πολτό. Και είναι αυτή ακριβώς η πράξη αντίστασης που δείχνει το μέτρο της ατομικής μας ευθύνης απέναντι σε όσους έζησαν, δημιούργησαν και ενίοτε θυσιάστηκαν στην πατρίδα μας, και κυρίως απέναντι στις μελλοντικές γενιές, που θα έρθουν για να μας διαδεχθούν.

Ο λαός μας, όπως έχει σωστά διαπιστώσει παλαιότερα ο Στάθης Δαμιανάκος, διακρίνεται για μια διαχρονική παράδοση ανταρσίας απέναντι σε κάθε προσπάθεια κρατικής ή εξουσιαστικής εκ των άνω επιβολής¹². Μόνο μια εξουσία, στο πέρασμα των αιώνων, δέχθηκε, την πνευματική εξουσία

10 Karel Dobbelaere, «Some trends in European sociology of religion: The secularization debate», *Sociological analysis* 48, 2 (1987), σ. 107-137.

11 Μ. Γ. Βαρβούνης, «Πνευματικότητα και εκκοσμίκευση στα έθιμα της ελληνικής λαϊκής λατρείας», στον τόμο *Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, Χριστόδουλος. Αφιερωματικός τόμος*, Αθήνα 2010, σ. 529-537.

12 Βλ. Στ. Δαμιανάκος, *Παράδοση ανταρσίας και λαϊκός πολιτισμός*, Αθήνα: Πλέθρον 1987, όπου και η σχετική επιχειρηματολογία, με βιβλιογραφία και παραδείγματα.

της Ορθόδοξης Εκκλησίας, έχοντας πειστεί για την φιλογενή δράση της, και έχοντας κάνει το ελληνορθόδοξο παραδοσιακό βίωμα χαρακτήρα και επιλογή του κοινού ελληνικού, ατομικού, οικογενειακού και συλλογικού, παραδοσιακού βίου.

Υπάρχουν βέβαια ορισμένα στοιχεία της παράδοσης, κυρίως στον τομέα του υλικού πολιτισμού, τα οποία είναι ξεπερασμένα από τις εξελίξεις. Όταν όμως λέμε παράδοση, κυρίως εννοούμε τα στοιχεία του κοινωνικού και του πνευματικού βίου, τα οποία σχετίζονται με την έννοια της πολιτισμικής ταυτότητας, και τα οποία έχουν διαχρονικές εφαρμογές, χωρίς αυτό να σημαίνει βέβαια ότι δεν επιδέχονται αλλαγές, αφού είναι ιστορικά προσδιορισμένα.

Η παράδοση αποτελεί στοιχείο που κατεξοχήν διδάσκεται, πρώτα στα οικογενειακά, και κατόπιν στα κοινωνικά πλαίσια. Αποτελεί επίσης «αίρεσιν βίου», υπό την έννοια ότι η αποδοχή και η εφαρμογή της δεν μπορεί να είναι επιλεκτικές, δεδομένου ότι προβάλλει ένα ολοκληρωμένο πρότυπο ζωής¹³. Είναι κυρίως ήθος και στάση ζωής και δράσης, ένα ασφαλές πολιτισμικό χαρακτηριστικό μέσω του οποίου οι λαοί διακρίνονται και δεν συγχέονται, διαφοροποιούνται παραλλήλως δε ασκούνται στην αλληλοκατανόηση και στην αρμονική συνύπαρξη, εφόσον η παράδοση εφαρμοστεί σωστά.

Στις μέρες μας, όπως και με άλλες ευκαιρίες έχουμε συχνά διαπιστώσει, βρίσκεται σε εξέλιξη μια περίπλοκη ομογενοποιητική διαδικασία, η οποία συνοπτικά ονομάζεται «παγκοσμιοποίηση». Τα κίνητρα της πραγματικότητας αυτής, την οποία τείνουν να μας επιβάλλουν διάφοροι και με ποικίλους τρόπους – ανάμεσα στους οποίους η προβολή και επιβολή δια της μιμήσεως πολιτισμικών προτύπων¹⁴ από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και διαδικτυακής επικοινωνίας – είναι κατ' ουσία οικονομικά, καθώς στοχεύουν στην δημιουργία μεγάλων αγορών, στην καλλιέργεια αγοραστικού κοινού πολυεθνικού με τις ίδιες αισθητικές προτιμήσεις, ώστε τα προϊόντα των πολυεθνικών εταιρειών που στηρίζουν την όλη προσπάθεια να διοχετεύονται στις αγορές και να

13 Για τα πρότυπα ζωής που προβάλλει η θρησκεία βλ. Nicole Belmont, *Superstition et religion populaire dans les sociétés occidentales*, Paris: Gallimard, 1979, σ. 143 κ.εξ.

14 Βλ. Nicole Belmont - Françoise Lautman, *Ethnologie des faits religieux en Europe: Colloque [National de la Société d' Ethnologie Française, avec le concours du CNRS et de l' Université de Strasbourg II, Strasbourg, 24-26 novembre 1988]*, τόμ. 4, έκδ. Comité des travaux historiques et scientifiques, 1993, σ. 12-14.

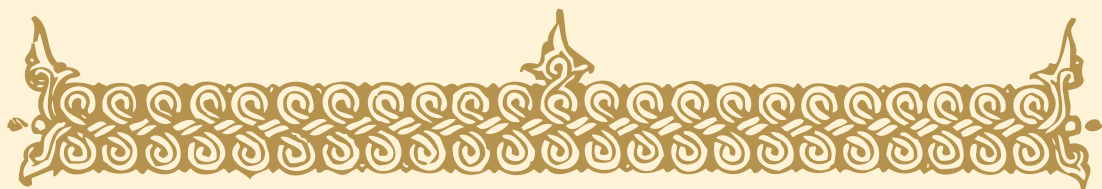
απορροφώνται χωρίς ιδιαίτερο κόστος.

Εδώ απαιτείται η προσωπική μας αντίσταση, ως μια πράξη ευθύνης απέναντι στην ιστορία και στην παράδοση του Γένους, αλλά και στο μέλλον των παιδιών μας. Αν ο ελληνορθόδοξος χαρακτήρας της παράδοσής μας αλλοιωθεί ή καταστραφεί, θα έχουμε χάσει την βασική πυξίδα της πορείας του Γένους μας στα ταραγμένα νερά της ιστορίας, και στον ευρύτερο μεσογειακό και βαλκανικό χώρο, όπου πνέουν συχνά επικίνδυνοι θυελλώδεις άνεμοι. **Το μέλλον μας είναι άρρηκτα δεμένο με την ιδιαίτερη ταυτότητά μας, γι' αυτό και η εμμονή στην παράδοσή μας, στη θρησκεία, στις κοινωνικές και πολιτισμικές δομές μας αποτελεί πράξη πολιτισμικής αντίστασης, που συνδέεται στενά με την δυνατότητα επιβίωσής μας στο πλαίσιο της ιστορικής συγκυρίας που καθημερινά διαμορφώνεται.**

Έτσι πρέπει να αντιμετωπίσουμε και να προσλαμβάνουμε την ελληνορθόδοξη παράδοση του Γένους, όχι ως φράχτη που μας περιορίζει, **αλλά ως καθοδηγητικό φάρο που μας οδηγεί στην επιβίωση**, και δικαιώνει τη συλλογική δημιουργία και προσφορά του Γένους, καθώς και στην αυθύπαρκτη υπόστασή μας στο ευρωπαϊκό περιβάλλον των λαών, όπου από δεκαετίες ανήκουμε¹⁵.

Γι' αυτό και **η εμμονή μας στην παράδοση αποτελεί ζωτικό όρο επιβίωσης** καθώς και ουσιαστική πράξη αντίστασης έναντι όλων εκείνων, οι οποίοι μας επιβουλεύονται, μας λιοδορούν, μας υποτιμούν και ενίοτε μας εμπαίζουν. Άλλωστε, την εμμονή αυτή φοβούνται οι κατά καιρούς πολέμοί μας, γι' αυτό και προσπάθησαν πολλές φορές, ευτυχώς χωρίς επιτυχία, να ξεριζώσουν από την ψυχή του λαού τα ζώπυρα της ελληνορθόδοξης παράδοσής μας.

15 Βλ. Μ. Γ. Βαρβούνης, «Ελληνικός λαϊκός πολιτισμός και ευρωπαϊκή ολοκλήρωση», Χοροστάσι 21 (2007). Αφιέρωμα στον καθηγητή Γιάννη Μότσιο, σ. 3-5.

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΚΑΙ Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΑ

ΤΟΥ ΔΡΟΣ ΑΝΔΡΕΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ, ΘΩΡΑΚΟΧΕΙΡΟΥΡΓΟΥ, M.D. F.A.C.S

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ

Ο W.B.Yeats (1865-1939) στο ποίημα του «**Σαλπάροντες προς το Βυζάντιο**», υπενθύμιζε τη διαχρονικότητα της βυζαντινής κοινωνίας. Ο Colin Wells, το 2008 στο βιβλίο του «**Σαλπάροντες από το Βυζάντιο**» αποδεικνύει πως μια αυτοκρατορία διαμόρφωσε τον σύγχρονο κόσμο και τη σημερινή Ευρώπη.

Η ιστορία του Βυζαντίου για τη Δύση εθεωρείτο σαν μια ιστορία πολιτικής και ηθικής κατάπτωσης, μια τελείως λανθασμένη εικόνα, που οφειλόταν σε άγνοια και σε θρησκευτική προκατάληψη. Για μας τους Έλληνες, που λίγα πράγματα γνωρίζουμε, το Βυζάντιο το θυμόμαστε όταν θιγεί το εθνικιστικό και το θρησκευτικό μας. Η βυζαντινή εποποιία έχει όντως αδικηθεί όχι μόνον από τους ξένους αλλά και από εμάς τους ίδιους.

Για 11 αιώνες (330-1453) απέδειξε την ικανότητα του να επιβιώνει, από δε τον 9ον μέχρι τον 11ον αιώνα ήταν το πλουσιότερο και ισχυρότερο κράτος στη Δύση.

Κατά τη διάρκεια των αιώνων, ήταν φυσικό να επισυμβούν οι μεγάλες αλλαγές στην έκταση του, στη διοίκηση, στην οικονομία, δημογραφικά, εμπορικά και στρατιωτικά. **Εκείνο που δεν άλλαξε ποτέ ήταν η χριστιανική – αυτοκρατορική ιδέα, μια θεοκρατική ιδέα, που άρχισε από την εποχή του του μεγάλου Κωνσταντίνου.**

* Η ΜΕΛΕΤΗ ΑΥΤΗ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΝΟΣ ΕΚΤΕΝΕΣΤΕΡΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ.

Ήταν η έμπνευση η ή καλή τύχη του ιδρυτή της Κωνσταντινουπόλεως Κωνσταντίνου να προσαρτήσει στη Ρωμαϊκή ιδέα τη νέα ισχυρά δυναμική του Χριστιανισμού για να εξυπηρετήσει τις νέες πραγματικότητες της αυτοκρατορίας;

Καθ' όλη την πορεία της υπήρξε η συνέχεια της διακυβέρνησης της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, πολιτικά εκρωμαϊζόμενη και με την ελληνική γλώσσα και κουλτούρα, πολιτισμικά εξελληνιζόμενη.

Η επίδραση του Βυζαντίου ήταν συνεχής προς κάθε κατεύθυνση:

1. Ο εκχριστιανισμός των Σλάβων και των Ρώσων ήταν ιστορικά ύψιστης σημασίας, πιο εμφανής στις σημερινές εποχές.
2. Το Βυζάντιο αντιστάθηκε στις Αραβικές επιδρομές, τον 7^ο και 8^ο αιώνα, του οποίου η αντίστασης προφύλαξε την Χριστιανική Ευρώπη από την εξαφάνιση της. Όταν το Βυζάντιο έπεσε το 1453 ήδη η Ευρώπη πήρε το δρόμο της προς την πρόοδο και την άμυνα της.
3. Ανέπτυξε από την αρχή μια καλλιτεχνική παράδοση που ετέθη στην υπηρεσία της χριστιανικής θρησκείας, κυρίως μέσω της αρχιτεκτονικής, της αγιογραφίας και των ψηφιδωτών.
4. Η βυζαντινή αυτοκρατορία, κληρονόμος του Ελληνορωμαϊκού πολιτισμού με την Ελληνική γλώσσα, η σπονδυλική στήλη της Ελληνικής κουλτούρας, συνέδεσε τον αρχαίο και τον νεότερο κόσμο για χίλια χρόνια. Χάρη στους Έλληνες λόγιους τον 13^ο και 14^ο αιώνα τα κλασικά έργα του Πλάτωνα του Αριστοτέλη του Ηρόδοτου του Σοφοκλή, του Αισχύλου, του Δημοσθένη, του Πλούταρχου κ.α. διεδόθησαν στη Δύση, στους Άραβας και τους Σλάβους, **προετοιμάσαντες την Ευρωπαϊκή Αναγέννηση, τον Αραβικό Διαφωτισμό και τη Ρωσική Ορθοδοξία.**
5. Η μελέτη και η πρακτική της Ελληνιστικής παιδείας, με τη ρητορική, τη γραμματική, τη νομική, το δίκαιο, τη φιλοσοφία, τα μαθηματικά, ως η προπαιδεία της γραφειοκρατίας, υπήρξε η σπονδυλική στήλη της διοίκησης της Βυζαντινής αυτοκρατορίας.
6. Η Οθωμανική αυτοκρατορία έγινε κράτος γιατί ασπάσθηκαν τη βυζαντινή διοίκηση.

Συμπερασματικά, το χαρακτηριστικό γνώρισμα του Βυζαντίου στους 11 αιώνες της διαδρομής του δεν ήταν ο χριστιανισμός, το ρωμαϊκό σύστημα, η αυτοπεποίθηση της αυτοκρατορίας, η αρχαία Ελληνική κληρονομιά, το εκπαιδευτικό σύστημα και η τελετουργική εθιμοτυπία αλλά ο συνδυασμός όλων αυτών που ελκύουν τη καταγωγή τους από τον 4^ο αιώνα χάρη στη ίδρυση την νέας πρωτεύουσας, της Κωνσταντινούπολης, που ρίζωσε σε ένα φυσικό περιβάλλον πλούσιο σε πόρους και παραδόσεις.

Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ

Α) Η πρώτη Βυζαντινή περίοδος:

Ο **Ορειβάσιος από την Πέργαμο** κατατάσσεται ως ο πρώτος Βυζαντινός γιατρός. Μαθήτευσε στον Κύπριο ιατρό Ζήνωνα. Κατά τη διάρκεια της εξορίας του αυτοκράτορα τον ακολούθησε και μετά την αποκατάσταση του διορίστηκε αρχίατρος στη Κωνσταντινούπολη. Μετά τον θάνατο του Ιουλιανού, εξορίστηκε στον Δούναβη· ανεκλήθη τα τελευταία χρόνια της ζωής του. Ο Ορειβάσιος είναι ο πρώτος που περιέγραψε τους σιελογόνους αδένες. Επί βασιλείας του Ιουλιανού του Αποστάτη (361-363) εξέδωσε σε 70 βιβλία, μια σύνοψη των έργων του Ιπποκράτη μέχρι τους γιατρούς του 2 μ.Χ. αιώνα. Επέλεξε υλικό κυρίως από τον Γαληνό, προσπαθώντας να προσφέρει ό,τι χρησιμότερο για τη θεραπεία των νόσων. Ήταν η εποχή που έπαιρναν μορφή τα πρώτα νοσοκομεία στην Αντιόχεια, Κωνσταντινούπολη και τις πόλεις της Μ. Ασίας.

Επί της βασιλείας του Ιουστινιανού, τον 6^ο αιώνα ενεφανίσθησαν δύο μεγάλοι ιατροί συγγραφείς, ο **Αέτιος εξ Αμίδης** και μετά μια γενεά ο **Αλέξανδρος εκ Τράλλων**. Τα 16 βιβλία του Αέτιου, ακολούθησαν το πρότυπο του Ορειβάσιου, επικεντρωθέντα σε θεραπευτικές αγωγές, χρήσιμα στη καθημερινή πράξη. Ο Αλέξανδρος προχώρησε πιο πέρα από τον Ιπποκράτη και τον Γαληνό, βασίστηκε στις δικές του παρατηρήσεις και συμπεριέλαβε και φαρμακευτικές θεραπείες. Είναι βέβαιον ότι τα γραπτά του ήσαν δημοφιλή στα χριστιανικά νοσοκομεία αργότερα. Έδωσε σημασία στα λουτρά για τη θεραπεία των νοσημάτων, έγραψε μονογραφίες οφθαλμικών παθήσεων και έπεισε τους ιδρυτές των ξενώνων, όπως ο ξενώνας του Σαμψών του 7^ο αιώνα,

να διαθέτει ιδιαίτερους χώρους δια οφθαλμολογικά νοσήματα.

Ο τελευταίος των Βυζαντινών ιατρών της πρώιμης εποχής, **ο Παύλος ο Αιγινήτης**, ουδέποτε ήλθε στην Κωνσταντινούπολη. Έζησε και εξάσκησε την ιατρική στην Αλεξάνδρεια. Στα 7 βιβλία της Επιτομής του, δεν αναφέρει τίποτε για ξενώνες· τον συνδέουν κυρίως με μαιευτήρες· αλλά επηρέασε τα μεταγενέστερα νοσοκομεία. Στο 6^ο κεφάλαιο δίδει πραγματείες χειρουργικής. Επί αιώνες αργότερα οι ιατροί των νοσοκομείων συμβουλευόταν το έργο του Παύλου λόγω του εύγλωττου και εύστοχου τρόπου της περιγραφής του.

B) Ο Βυζαντινός Μεσαίωνας από το 660-850 για διακόσια χρόνια, ήταν η ιστορία μιας αυτοκρατορίας που περιορίστηκε από τη Μεσόγειο στη Μ. Ασία, Θράκη, λίγα νησιά και στην Κάτω Ιταλία. Η Ιταλία κατεκτήθη από τους Γερμανούς Λομβαρδούς, η Ελληνική χερσόνησος από τους Σλάβους, η Συρία η Παλαιστίνη η Αίγυπτος και η Β. Αφρική από τους Άραβες. Σεισμοί το 740, επιδημία βουβωνικής πανώλους το 541 που έπληξε και τον 7^ο και 8^ο αιώνα Δύο φορές η ίδια η Κωνσταντινούπολη το 674 και 717 πολιορκήθηκε από τους Άραβες. Το 680 οι Βούλγαροι εγκαταστάθηκαν ανατολικά του Δούναβη και ήταν μια διαρκής απειλή.

Η Κωνσταντινούπολης τώρα προέβαλλε ως ο αναμφισβήτητος ομφαλός του Ελληνο – Ρωμαϊκού πολιτισμού, ο πληθυσμός της να ανέρχεται σε 500.000 που ανήκαν σε πολλές εθνικότητες μια πολυπολιτισμική κοινωνία και η Ελληνική ιατρική είχε εστία τη πόλη του Βοσπόρου. Η Ελληνική Παιδεία κατά τον 7^ο και 8^ο αιώνα έφθινε, σ' αυτή της περίοδο της αυτοάμυνας. Η Βυζαντινή κοινωνία είχε αναλώσει το πλείστον των ενεργειών της στη αυτοάμυνα· χάρη στο σταθερό νόμισμα στη γραφειοκρατία και το σύστημα φορολογίας αντιστάθηκε, χωρίς να παύσει να εκπαιδεύει τη νέα γενιά στα αρχαία Ελληνικά και στα στοιχεία της κλασικής κληρονομιάς. Τα σχολεία δίδασκαν τα παιδιά και οι ανώτεροι κυβερνητικοί αξιωματούχοι εκπαιδεύαν μαθητευομένους στη νομική, ρητορική, δια τη διαχείριση της διοίκησης και της κοινωνίας των.

Ο ρόλος των ξενώνων της Κωνσταντινουπόλεως στη μετάδοση του αρχαίου Πολιτισμού ήταν σημαντική. Οι τέσσερες ξενώνες του Σαμψών, του Ευβούλου, της Ειρήνης, και του Αγίου Παντελεήμονος, επέζησαν των ταραχών του 7^ο και 8^ο αιώνα και διέσωσαν μια συνεχή παράδοση από τις

ημέρες του Ιουστινιανού. Στα νοσοκομεία οι αρχίατροι και δίδασκαν και εξασκούσαν την ιατρική. Βαθμιαίως δημιούργησαν βιβλιοθήκες· στη συνέχεια οι ξενώνες αντέγραφαν χειρόγραφα και αναπαρήγαγαν παλαιούς κώδικες.

Γ) Κατά τη Μακεδονική αναγέννηση, όπως αποκαλείται η περίοδος από τα μέσα του 9^{ου} αιώνα μέχρι τον 11 αιώνα, άρχισε να αναλαμβάνει δυνάμεις από τα πλήγματα του Μεσαίωνα. Το 843 έληξε η καταστροφική εικονομαχία· το 863 μια αποφασιστική νίκη εναντίον των αραβικών στρατευμάτων που επέδρασαν στη Μ. Ασία, το αρμενικό στοιχείο με τη στρατιωτική και διοικητική του ικανότητα ενδυνάμωσαν το Βυζάντιο· η κάθοδος των Σλάβων στη Μ. Ασία αναγέννησαν τη γεωργία. **Αλλά πάνω από όλα η αυτοκρατορική πίστη των Βυζαντινών καθοδηγούμενοι από τον Χριστό, τη Παναγία την Οδηγήτρια και τους Αγίους μέσω του Βυζαντινού αυτοκράτορα.** Ο Βασίλειος ο Β΄ ο Βουλγαροκτόνος που βασιλεύσε από το 976-1025, για 50 χρόνια έφερε τη Βυζαντινή αυτοκρατορία σε απογείωση· ελέγχοντας τη στρατιωτική μηχανή, κατέλαβε τη Βουλγαρία, προσπάθησε να επαναφέρει τα σύνορα του στη πρώτη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, να υποτάξει την παπική εκκλησία, με γάμους με τη Σαξονική δυναστεία της Δύσης. Απεβίωσε σε ηλικία 68 ετών το 1025 και τα όνειρα εξαφανίσθηκαν για πάντα.

Η Βυζαντινή κοινωνία επανεκτιμά τη πνευματική της Κληρονομιά. Η ιατρική η αφύπνιση του 9ου αιώνα οδήγησε στην εμφάνιση νέων λογίων ιατρών, του Θεόφιλου Πρωτοσπαθαρίου και του Θεοφάνη «Νόννου».

Ο Θεόφιλος μαθήτευσε σε ένα χώρο πλήρως χριστιανικό· **οι ξενώνες και το διδακτικό προσωπικό επέτυχαν να συνδέσουν τη Χριστιανική πίστη με την αρχαία επιστημονική ιατρική.** Ο Θεόφιλος απέκτησε φήμη ως συγγραφέας, με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην εξάσκηση της ιατρικής, με δύο πραγματείες «περί σφυγμών» μια καλύτερη αντιμετώπιση από εκείνης του Γαληνού και το «περί ούρων», τη σημασία της Ουροσκόπησης στη διάγνωση των νοσημάτων, που η παράδοση συνεχίσθηκε μέχρι τον 14^ο αιώνα, με το τελευταίο διάσημο Βυζαντινό γιατρό τον **Ιωάννη Ζαχαρία.**

Ο δεύτερος ιατρός συγγραφέας της Μακεδονικής αναγέννησης ήταν ο **Θεοφάνης «Νόννος»** που το έργο του επέδρασε στη λειτουργία των ξενώνων. Η «Σύνοψις» του περιέχει κάπου 300 κεφάλαια μια περίληψης της Ελληνικής Ιατρικής από των ημερών του Παύλου εξ Αιγίνης.

Δ) Η ύστερη Αυτοκρατορία

Παρά τις καταστροφές που επέφερε η Λατινική κατοχή της Κωνσταντινουπόλεως του 13^{ου} αιώνα και τις απειλές των Τούρκων τον 14^ο αιώνα, τα βυζαντινά νοσοκομεία επεβίωσαν και εξακολουθούσαν να ασκούν ισχυρά επίδραση και στη συγγραφή ιατρικών έργων. Επί Παλαιολόγων εμφανίζεται ο «**Θεραπευτικός Κατάλογος**» (πρωτόκολλα Θεραπείας) που συνετάχθη από το προσωπικό του ξενώνα των Μαγγάνων για θεραπείες παθήσεων του στομάχου ήπατος, σπληνός, νεφρών, ως και τα έργα των πρώτων βυζαντινών ιατρών, ιδιαίτερα σε επεμβάσεις του ουροποιητικού συστήματος για λίθους της κύστεως.

Η χρήση καθετήρα για παροχέτευση της κύστεως η χορήγηση φαρμάκου ή υγρού μέσω του καθετήρα προς διάλυση του λίθου, ή η προσθήκη άλλου εργαλείου διά να αρχίσει η λιθοθριψία, αποτελούσε λίαν εξειδικευμένη διαδικασία, που έπρεπε να την είχε εκμάθει ο ειδικευμένος γιατρός. Από τον καιρό του Ιπποκράτη η αφαίρεση των λίθων της κύστεως είτε διά του περινέου χειρουργικώς είτε υπερηβικώς αποτελούσε εξειδικευμένη διαδικασία εις δε τον όρκο του Ιπποκράτη στην παράγραφος 5, αναφέρεται «**Δεν θα χρησιμοποιώ νυστέρι ούτε σ' αυτούς που πάσχουν από λιθίαση, αλλά θα παραχωρώ την εργασία αυτή στους ειδικούς της Τέχνης**». επικρατεί η ψυχολογία της παραπομπής του ασθενούς σε εξειδικευμένο γιατρό.

Η ύστερη Βυζαντινή αυτοκρατορία είδε δύο διάσημους Βυζαντινούς γιατρούς, τον **Νικόλαο Μυρεψό** που ολοκλήρωσε τη φαρμακοποιία του με 2000 λήμματα στα μέσα του 14^{ου} αιώνα και τον **Ιωάννη Ζαχαρία** που περιλάμβανε την πλέον λεπτομερή μονογραφία για την ουροσκοπία. Ο Μυρεψός υπήρξε ακτουάριος (προσωπικός γιατρός) του αυτοκράτορα Ιωάννη Γ Βατάτση (1222-1254), ο δε Ιωάννης Ζαχαρίας ακτουάριος του αυτοκράτορα Ανδρονίκου Γ (1328-41).

Ο ΞΕΝΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Στη Βορειοανατολική πλευρά της Κωνσταντινουπόλεως, σε ένα από τους επτά λόγγους που επιβλέπουν το λιμάνι του Χρυσού Κέρατος, προβάλλουν πέντε θόλοι ενός συμπλέγματος τριών κτηρίων, που σήμερα καλείται Ζεϋρέκ Κιλισί Τσαμί. Τα ερείπια αυτά ανήκουν σε ένα πνευματικό κέντρο, του Ιδρύματος της Μονής του Παντοκράτορα Σωτήρος Χριστού, που ιδρύθηκε

από τον Ιωάννη Β. Κομνηνό (1118-1143) για μια κοινότητα ασκητών τον ΙΒ' αιώνα. Το ίδρυμα αποτελείτο από τρεις εκκλησίες, κτήρια δια τη διαμονή των μοναχών και δύο φιλανθρωπικά ιδρύματα, οίκους ευσεβείας, (ευαγείς οίκοι). Το ένα, ο ξενών που προοριζόταν διά τη θεραπεία ασθενών της πόλεως, σε πάσχοντας από νοσήματα ή τραύματα, με καθαρές κλίνες, θρεπτική τροφή, νοσηλεία μέρα και νύκτα και προσεκτική διακονία των ιατρών, ένα νοσοκομείο.

Το δεύτερο φιλανθρωπικό ίδρυμα ήταν το γηροκομείο. **Ο ξενών του Παντοκράτορος είχε μεγάλη ομοιότητα με τα σημερινά, υψηλής οργάνωσης, νοσηλευτικά κέντρα, αυτό δε το ίδρυμα του ΙΒ' αιώνα είναι «εκπληκτικά» σύγχρονο.**

Σήμερα οι ιστορικοί έχουν στη διάθεση τους μια εξαιρετική έκδοση του «Τυπικού της Αυτοκρατορικής Μονής του Παντοκράτορος» το ιδρυτικό διάταγμα που εξέδωσε ο Ιωάννης ο Β' Κομνηνός, για τη ρύθμιση της λειτουργίας της μοναστικής κοινότητας και των φιλανθρωπικών της ιδρυμάτων. Το ένα τέταρτο αναφέρεται στον ξενώνα, με σαφείς λεπτομέρειες, πώς το ίδρυμα σχεδιάστηκε για να λειτουργήσει ως νοσοκομείο.

1. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες: Ο αριθμός των κλινών στον ξενώνα ήσαν 50, διατεταγμένες σε πέντε θαλάμους. Ο Α' τομέας, το χειρουργικό τμήμα, για ασθενείς που υπέστησαν τραύματα ή κατάγματα. Ο Β' τομέας με 8 κλίνες προοριζόταν για ασθενείς με οφθαλμικές παθήσεις, εντερικές παθήσεις ή οξύτατα νοσήματα. Ο Γ' τομέας ο γυναικείος, με 12 κλίνες για γυναίκες. Ο Δ' και Ε' με 10 κλίνες έκαστος διά άνδρας που είχαν προσβληθεί από άλλες παθήσεις. Κάθε κλίνη διέθετε στρώμα, μαξιλάρι, σεντόνια και ένα κάλυμμα, τον δε χειμώνα δύο κουβέρτες, από τρίχα κατσίκας. Το τυπικό απαιτούσε από το νοσοκομείο να αντικαθιστά τις σχισμένες κλινοστρωμένες και ανά έτος να «αναξαίνεται το μαλλίον» των στρωμάτων και των προσκεφάλων. Για πολύ εξασθενημένους ασθενείς ή ανίκανους λόγω πόνων το νοσοκομείο είχε 6 ειδικά κρεβάτια με διατετρημένα στρώματα, ώστε το πάσχον άτομο να μη σηκώνεται για να χρησιμοποιήσει το αποχωρητήριο. Η θέρμανση των θαλάμων επιτυχνάνετο με πυρεστίες (άρουλες) τρεις τον αριθμό· μια μεγάλη στο κοινών νοσημάτων και δύο μικρότερες στο χειρουργικό και γυναικείο τμήμα· είχαν τοποθετηθεί κατά τρόπον άνετο

για τους ασθενείς· ακόμη και στις παγωνιές του χειμώνα.

Οι ασθενείς είχαν πρόσβαση στο χώρο των λουτρών, που διέθετε το μοναστήρι· εκεί ο κάθε άρρωστος μπορούσε να πλένεται δις της εβδομάδος ή σύμφωνα με τις οδηγίες του ιατρού. Το νοσοκομείο διέθετε προσόψια διαφόρων μεγεθών ως και λεκάνες και υδρίες για το λουτρό. Ο Ξενών είχε δύο αποχωρητήρια, ένα για άνδρες και ένα για γυναίκες που καθαρίζονταν τακτικά και φωτιζόνταν τις νύκτες.

Το τυπικόν καθόριζε και τα γεύματα που έπρεπε να χορηγούνται στους ασθενείς. Κάθε ασθενής ελάμβανε καθημερινώς 850 γρ. ψωμιού, δύο πιάτα λαχανικά περιχυμένα με ελαιόλαδο και δύο κεφάλια κρεμμύδια. Κάθε ασθενής έπαιρνε καθημερινά ένα τραχύ νόμισμα (το νόμισμα = 1/48 του καθιερωμένου χρυσού νομίσματος) που επιθυμούσε για την αγορά πρόσθετης τροφής και οίνου, μια καλοζυγισμένη δίαιτα, επαρκή δια την πρόληψη των αβιταμινώσεων.

2. Το προσωπικό: ένας μεγάλος αριθμός θεραπευτών (ιατρών) βοηθών, φαρμακοποιών, εξειδικευμένου εργατικού προσωπικού να μοχθεί για να προσφέρει στους ασθενείς την καλύτερη ιατρική και νοσηλευτική φροντίδα. Κάθε μέλος του προσωπικού φορούσε δικό του ξεχωριστό ένδυμα και καπέλα· μωσαϊκά ή νωπογραφίες κοσμούσαν την οροφή και τους τοίχους, ενώ εικόνες κρέμονταν μέσα στο ίδιο νοσοκομείο και τα παρεκκλήσια.
3. Η Διοίκηση. Οι πριμμικήριοι, δηλαδή οι επιβλέποντες, ιατροί παρόλο που είχαν την ιατρική μέριμνα των ασθενών του νοσοκομείου δεν είχαν την εξουσία επί των υλικών πηγών του ιδρύματος. Τον τελικό λόγο για τα οικονομικά του νοσοκομείου είχε **ο Ηγούμενος της κοινότητας του παντοκράτορος**, μια που ο Ιωάννης ο Β' Κομνηνός ίδρυσε τον Ξενώνα ως Τμήμα του αυτοκρατορικού μοναστηριού.
4. Ιατρική θεραπεία. Το τυπικό αφορούσε πρωτίστως το περίγραμμα της νοσοκομειακής γραφειοκρατίας, τις αμοιβές του προσωπικού και τους κανόνες που καθόριζαν τις υπηρεσίες προς τους ασθενείς. Παρόλα αυτά παρέχει κάποιες ενδείξεις θεραπευτικών πράξεων.
Τα τακτικά λουτρά αποτελούσαν σημαντικό μέρος της θεραπείας· μάλιστα οι γιατροί συνόδευαν τους ασθενείς στις σχετικές εγκαταστάσεις.
Οι θεραπείες που χορηγούσαν οι ιατροί του Ξενώνος βασιζόνταν στις

αρχές του Γαληνού. Η θεωρία τους για την επισκόπηση των ούρων και η συχνή χρήση των φλεβοτομιών αποδείκνυαν αυτή την εξάρτηση. Οι νοσοκομειακοί ιατροί αναφέρονται πάντα στην εμπειρία της επιτυχίας ή αποτυχίας μιας συγκεκριμένης αγωγής.

Για πόνους στο στομάχι σύστηναν οξύμελι, μίγμα μέντας και κρασί και άλλα βότανα. Ακόμη προτείνει πολλά εμετικά· τέλος απαιτεί δύο λουτρά ακολουθούμενα από εξωτερικά επιθέματα φύλλων δάφνης.

Το τυπικό προέβλεπε επίσης και την πνευματική θεραπεία. Ο ξενών διέθετε 2 παρεκκλήσια, ένα για άνδρες και ένα για γυναίκες με έναν ιερέα και ένα αναγνώστη έκαστον. Εκεί οι ασθενείς μπορούσαν να παρακολουθούν τη Θεία Λειτουργία 4 φορές την εβδομάδα, Τετάρτη, Παρασκευή, Σάββατο και Κυριακή. Επίσης στις μεγάλες εορτές εξουσιοδοτήθηκε ένας εκ των ιερέων να εξομολογεί τους ασθενείς. Το νοσοκομείο ζητούσε από τους ασθενείς να εκπληρώνουν και ορισμένα θρησκευτικά καθήκοντα υπέρ των ιδρυτών του νοσοκομείου.

Το ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ υπήρξε το πλέον εντυπωσιακό Ίδρυμα της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, κατά δε τον Ιωάννη Κατακουζηνό (14^ο αιώνα), «η δόξα των Ρωμαίων».

Οι Ξενώνες άσκησαν ισχυρή επίδραση στη Βυζαντινή ιατρική, άλλαξαν όλη την προοπτική της ιατρικής στην Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, συνέβαλαν στην πρόοδο της Μεσαιωνικής Ελληνικής Ιατρικής μαζί με τους Βυζαντινούς γιατρούς. Έκαναν αυτό ακριβώς που έκαναν τα νοσοκομεία στη Γαλλία, Αυστρία, Αγγλία τον 17^{ον} αιώνα.

Προκάλεσαν δε μια εξέλιξη, παρόμοια με την Κλινική Ιατρική της σύγχρονης Ευρώπης.

ΤΟ ΚΘ' ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΥΠΡΙΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΦΡΙΞΟΥ Γ. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ, ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ,
ΤΕΛΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

ΜΕΡΟΣ Γ'

(Συνέχεια από τη σελίδα 594 του τεύχους Σεπτεμβρίου - Οκτωβρίου 2015).

Οι εργασίες του Συνεδρίου μας ολοκληρώθηκαν με τη δεύτερη -και τελευταία - εισήγηση, που έγινε από τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Λεμεσού κ. Αθανάσιο.

Ο Πανιερώτατος ανέπτυξε το θέμα:

***«Μηνύματα και διδάγματα από τη διδασκαλία
του Αγίου Παΐσιου Αγιορείτου»***

Η εισήγηση του Πανιερωτάτου έχει ως ακολούθως.*

«Χριστός Ανέστη!

Μέσα μου αισθάνομαι ένα έντονο δέος. Αλήθεια ποιος μπορεί επάξια να μιλήσει για την αγία μορφή του γέροντα Παΐσιου; Και ιδιαίτερα, μετά από τη γλαφυρή εισήγηση του αγίου Σιατίστης, ο οποίος μάς παρουσίασε με τόση παραστατικότητα την αγία μορφή τού αγίου Πορφυρίου τού Καυσοκαλυβίτου και μας εξέφρασε τόσες εποικοδομητικές σκέψεις!

Θεωρώ χρέος μου να ευχαριστήσω θερμά για την πρόσκληση τη

* Το κείμενο είναι καρπός απομαγνητοφώνησης.

Χριστιανική Ένωση Κυπρίων Επιστημόνων, και ιδιαίτερα τον αγαπητό Πανιερώτατο Μητροπολίτη Ταμασού κ. Ησαΐα, για την ευλογία και τη χαρά να είμαι μαζί σας. Ζητώ την ευλογία του οσίου Παϊσίου, με τον οποίο βέβαια είναι πολύ δύσκολο για μένα να ομοιάσω, γιατί όταν μιλούμε για αγίους ανθρώπους, τουλάχιστον, πρέπει έστω και λίγο να τους μοιάσουμε. Και εγώ, επειδή δεν του έμοιασα καθόλου, αισθάνομαι πάρα πολύ δύσκολα, που τολμώ να μιλώ γι' αυτόν.

Από την άλλη αισθάνομαι πάρα πολύ μεγάλη ευθύνη, γιατί η πρόνοια του Θεού επέτρεψε να ζήσω, και να γνωρίσω από κοντά έναν τόσο μεγάλο άγιο της Εκκλησίας μας, τον όσιο γέροντα Παΐσιο. Και είμαι υποχρεωμένος να μαρτυρήσω περί αυτού, ως αυτόπτης και αυτήκοος μάρτυς της άγιας ζωής του, όχι βέβαια λέγοντας δικά μου πράγματα, αφού δεν έχω, αλλά «τὰ τῆς δικῆς του» άγιας ζωής. Με τον τρόπο αυτό πιστεύω ότι θα ωφεληθούν κάποιες ψυχές, και ότι θα έχω κι εγώ κάποια ωφέλεια.

Το θέμα που μου δόθηκε για να μιλήσω είναι το ίδιο με τον άγιο Πορφύριο:

*«Μηνύματα και διδάγματα από τη ζωή
και τη διδασκαλία του αγίου γέροντος Παϊσίου του Αγιορείτου».*

Και όπως καταλαβαίνετε, δεν μπορεί να περιγραφεί η ζωή ενός αγίου, όσες ώρες κι αν υπάρχουν· γιατί την πραγματικότητα της ζωής του αγίου την ξέρουν μόνο ο Θεός και ο ίδιος ο άγιος. Και νομίζω, ακόμη και ο ίδιος ο άνθρωπος, που βιώνει την πραγματικότητά του, δεν μπορεί να ξέρει σε βάθος το μέγεθος των θείων Μυστηρίων, τα οποία τελεσιουργούνται μέσα στην ψυχή του. *«Τις ἔγνω νοῦν ἀνθρώπου ἡσυχαστοῦ;»* λέγει η Κλίμακα. Δηλαδή, ποιος μπορεί να γνωρίσει και να καταλάβει τον νουν του ανθρώπου, ο οποίος κολυμπά μέσα στη Χάριν του αγίου Πνεύματος;

Μια φορά, μιλώντας με ένα μεγάλο σύγχρονο γέροντα του Αγίου Όρους, όταν ζούσε ακόμη ο γέροντας Παΐσιος, ένας θεόπτης σύγχρονος άγιος της Εκκλησίας μας, μου είπε: *«Αν εμείς έχουμε περιοδικά, κάποιες εμπειρίες της Θείας Χάριτος, ο πατήρ Παΐσιος ζει αδιαλείπτως μέσα σ' αυτήν την κοινωνία της Θείας Χάριτος»!*

Βέβαια, ο ένας τα έλεγε για τον άλλον αυτά, όπως διαπίστωση αργότερα, γιατί μια φορά τού έλεγα κάτι για τον γέροντα Πορφύριο, και μου είπε:

-Βρε παιδάκι μου, έχουμε κι εμείς τηλεόραση, αλλά αυτός έχει έγχρωμη, εμείς μαυρόασπρη! Ήθελε να πει, δηλαδή, τι μεγάλο χάρισμα ήταν αυτό, που είχε ο άγιος Πορφύριος, κοντά στα υπόλοιπα δικά τους, που τα θεωρούσε πολύ ευτελή.

Έτσι, συνοπτικά, αν θελήσω να πω κάποια βασικά διδάγματα, κάποια γνωρίσματα, από τον γέροντα Παΐσιο, θα πω ότι πρώτα απ' όλα εκείνο που τον χαρακτήριζε, όπως κι όλους τους αγίους βέβαια, **ήταν η μεγάλη του αγάπη προς τον Θεό!** Πολύ μεγάλη αγάπη, απέραντη αγάπη, φλόγα ολόκληρη, πυρκαγιά! Τόση αγάπη, που δεν τον άφηνε να υπολογίσει τον εαυτό του. Δεν λογάριαζε τον εαυτό του.

Όταν συναντούσες αυτόν τον άνθρωπο, ιδιαίτερα εκείνα τα χρόνια, όταν ήταν ακόμη στην έρημο της Καψάλας, εκεί που τον συνάντησα κι εγώ το 1976 για πρώτη φορά, μέσα σε μια απaráκλητη έρημο και ένα δύσκολο τόπο, που ήταν αποστεωμένος από την άσκηση, έδινε αμέσως την εντύπωση ότι αυτός ο άνθρωπος έφερνε μέσα στην ψυχή του, μέσα στην ύπαρξή του, μια τεράστια φλόγα Θεού, που δεν λογάριαζε τίποτα άλλο, παρά μόνο τον Θεό! Γι' αυτό και ήταν μεγάλος ασκητής, αδυσώπητος, ανελέητος. Δεν είχε έλεος στον εαυτό του. Δεν λυπόταν τον εαυτό του αυτός ο άνθρωπος.

Δεν ξέρω για ποιο λόγο - ίσως, για να με στηρίξει, γιατί ήμουν νέος, κι αρχάριος, κι επιτόλαιος- με κρατούσε πολλές νύκτες κοντά του. Κι έμεινα εκεί αρκετές νύκτες και μέρες, στον Τίμιο Σταυρό, και μετά στην Παναγούδα, ιδιαίτερα όμως εκεί στην Καψάλα. Και έτσι έζησα το πρόγραμμά του, στο οποίο δυο πράγματα δεν υπήρχαν: φαγητό και ύπνος. Εμένα, όπως με βλέπετε, δυο πράγματα χαρακτηρίζουν την ύπαρξή μου. Μου έλεγε- και συνέχιζε.

-Άντε διάκο, να πας στη Σταυρονικήτα να φας και να έρθεις!

Διότι κάθε δυο μέρες έπρεπε κι εγώ να πάω να αυτοσυντηρηθώ, διότι ο γέροντας δεν είχε φαγητά, ούτε υπήρχαν τέτοια πράγματα στο καλυβάκι του. Είχε ένα κονσερβοκούτι από καλαμαράκια. Κάτι καλαμαράκια, που δεν ξέρω αν υπάρχουν ακόμη στο Άγιο Όρος. Το άνοιγε γύρω-γύρω, κι αυτό το πράγμα ήταν η κατσαρόλα του. Σόμπα φαγητού δεν είχε βέβαια. Είχε κάτι όπως και παλαιότερα στην Κύπρο. Δεν ξέρω αν θυμάστε στην Κύπρο, που έβαζαν οι γιαγιάδες μας οινόπνευμα μέσα στο πώμα του μπουκαλιού και έτσι έβραζαν νερό. Αυτή ήταν η σόμπα του! Λοιπόν, έβαζε λίγο ρύζι, συνήθως μέσα σ' αυτό το πράγμα, και το έβραζε, και υποτίθεται γινόταν φαγητό σούπα. Εγώ ήθελα

εκατόν τέτοια να χορτάσω, αλλά ευτυχώς με καταλάβαινε. Έτσι πήγαινα στη Σταυρονικήτα, ή στο Μπουραζέρι, κι έπαιρνα όλες τις προμήθειες.

Ήταν «αδυσώπητος» άνθρωπος! Όλη την ημέρα έβλεπε κόσμο, κι όλη τη νύκτα αγρυπνούσε. Μέσα μου έλεγα: «Αύριο θα είναι σκοτωμένος. Θα είναι πεθαμένος. Πώς αντέχει όλη την ημέρα να μην τρώει και το βράδυ να μην κοιμάται και όλη μέρα να βλέπει κόσμο!». Νόμιζα ότι δεν θα έσερνε τα πόδια του. Το πρωί χαμογελαστός, εξουθενωμένος βέβαια σωματικά, ίσα που έσερνε τα πόδια του, που λέγει ο λόγος. Ήταν έντονη η εξάντλησή του, αλλά όμως αυτός εκεί! **Όρθιος, ευδιάθετος, γεμάτος γλυκύτητα και απέραντη αγάπη για τον καθένα που ερχόταν.**

Γύρω στο 1982, αν δεν κάνω λάθος, την ημέρα των Χριστουγέννων, μετά την αγρυπνία, πήγα κι έμεινα μαζί του, στο καλυβάκι του. Ήμασταν τότε στην Παναγούδα. Το βράδυ είχε έρθει στην αγρυπνία, κι όλη την ημέρα έβλεπε κόσμο. Την παραμονή, το βράδυ, είχαμε κόσμο στο μοναστήρι, στη Μονή Κουτλουμουσίου. Γινόταν αγρυπνία. Κι εγώ πήγα και κάθισα στη λιτή, εκεί πίσω που καθόταν ο γέροντας. Και κάθισα σ' ένα στασίδι, για να τον παρακολουθώ. Η αγρυπνία των Χριστουγέννων διήρκεσε περίπου έντεκα ώρες συνεχόμενες. Αυτός νηστικός, αγρυπνισμένος, γιατί κάθε νύκτα αγρυπνούσε. Κοιμόταν όταν ανέτελλε ο ήλιος. Το ρολόι του ήταν βυζαντινό. Κοιμόταν μία με δύο ώρες. Και μάλιστα όταν του έλεγα: «Γέροντα, μα δύο ώρες;», μου έλεγε: «Δύο ώρες; Δύο ώρες είναι εκατόν είκοσι λεπτά. Δεν είναι ένα και δύο, είναι εκατόν είκοσι. Κι αν τα κάνεις και δευτερόλεπτα, αμέτρητα!» Λοιπόν, καθόμουν και τον έβλεπα τι θα κάνει στην αγρυπνία. Έλεγα: «Σίγουρα θα πέσει κάτω, δεν μπορεί να αντέξει». Πήγε κι έβαλε τον εαυτό του έτσι στο στασίδι, όπως βγάζουμε εμείς το πανωφόρι μας και το πετάμε πάνω σ' ένα καρφί. Ήταν ένα πράγμα έτσι, πάνω στο στασίδι, έντεκα ώρες. Λίγο πριν να πάω να λειτουργήσω -ήμουν διάκος- κατάλαβε ότι τον παρακολουθούσα. Γυρίζει και μου λέγει: -Αντε, βρε διάκο, άφησέ με και πέντε λεπτά ήσυχο και πήγαινε να λειτουργήσεις... Τέλος πάντων, τελείωσε η λειτουργία. Τα ίδια. Φεύγει από το μοναστήρι και πηγαίνει και συνεχίζει το ίδιο πρόγραμμα, με όλους όσους τον ακολούθησαν στο καλυβάκι του.

Το βραδάκι μείναμε μόνοι μας. Το απογευματάκι κάτσαμε. Είχα πάρει μαζί μου κάτι πραγματάκια από το μοναστήρι και του λέγω:

-Χριστούγεννα σήμερα, γέροντα, να φάμε κάτι καλύτερο.

-Να φάμε, λέγει. Και συνεχίζει: *Τι να σου πω! Όταν ξεκίνησα να γίνω καλόγερος, φλεγόταν η καρδιά μου από την αγάπη για τον Χριστό. Τόσο πολύ, που πολλές φορές τα κόκκαλά μου έλιωναν σαν τις λαμπάδες. Και μια φορά περπατούσα στον δρόμο και είχα τόση ένταση χάριτος και αγάπης Χριστού, που δεν μπορούσα να περπατήσω κι έπεσα κάτω. Κι έλεγα του εαυτού μου: σήκω πάνω, θα περάσει κανένας και θα πουν ότι λιποθύμησες, ότι κάτι έπαθες. Αλλά δεν άντεχα, δεν μπορούσα. Εδώ και λίγα χρόνια, περίπου έξι με επτά χρόνια, αυτή η έντονη αγάπη προς τον Θεό, από μόνη της, **χωρίς να εγκαταλειφθεί βέβαια η αγάπη προς τον Θεό, μεταποιήθηκε, μεταβλήθηκε, σε μίαν αγάπη για τους ανθρώπους.** Και δεν μπορώ να κάνω διαφορετικά. Δεν μπορώ να βλέπω πονεμένο άνθρωπο! Και είχε, πράγματι, μεγάλη αγάπη και για τον Θεό, και για την κτίση. Γι' αυτό και η κτίση δεν τον ενοχλούσε. Ζούσε με τα άγρια θηρία, με τα φίδια, με τα ζώα, με τις αλεπούδες. Δεν είχε κανένα πρόβλημα με αυτά, αλλά ακόμη και με τους δαίμονες. Είχε τόση αγάπη, που δεν ανεχόταν να μιλούμε άσχημα, ούτε ακόμη και για το διάβολο!*

Ήρθε μια φορά ένας ασκητής εκεί, γείτονας, και του λέγει:

-Αχ, αυτός ο τρισκατάρατος...

-Τι λες, πάτερ, τού είπε ο γέρων Παΐσιος. Το καημένο το ταγκαλάκι....

Είπα κι εγώ από μέσα μου: «Σιγά το καημένο το αρκουδάκι...»

Δεν τον έλεγε διάβολο, για να μην τον προσβάλει. Δεν τον έλεγε σατανά, ούτε αυτά που λέμε εμείς “τρискаτάρατος” κλπ. Όταν αναφερόταν στον διάβολο, τον έλεγε “το καημένο το ταγκαλάκι”!.

Του έλεγα: «Γέροντα, μα έτσι που τον λες, θα μας κάνεις να τον συμπαθήσουμε. Δηλαδή, σαν να είναι κανένα παιχνιδάκι, από αυτά των παιδιών...». Και μου θύμισε αυτό το ρητό του Αββά Ισαάκ, τον οποίο αγαπούσε ο γέρων Παΐσιος, και τον οποίον είχε δει βέβαια εν οράματι, και του βεβαίωσε ότι ήταν ορθόδοξος, κι όχι μονοφυσίτης, όπως κάποιοι καθηγητές Πανεπιστημίων υποστήριζαν. Και λέγει ο Αββάς Ισαάκ για την καύση καρδιάς υπέρ όλης της κτίσεως, ακόμη και υπέρ των δαιμόνων. Ότι, δηλαδή, αυτός που αγαπά δεν μπορεί να αισθάνεται ότι θα υπάρξει κτίση, κτίσμα Θεού, που θα χωριστεί αιώνια από τον Θεό. Πονάει γι' αυτό. Και αυτή η μεγάλη αγάπη του τον έκανε, στη συνέχεια, όχι να υπερβαίνει τον εαυτό του σε ασκήσεις μόνο νηστείας, αγρυπνίας, προσευχής, αλλά και σε μεγάλες ασκήσεις να ακούει τον άλλον άνθρωπο. Άκουγε συνέχεια.

Όσοι τον έχετε γνωρίσει, θα θυμάστε ότι το κελί του, σ' αυτά τα τελευταία χρόνια, ήταν ένας ανθρώπινος ζωολογικός κήπος. Ότι ήθελες εύρισκες. Ότι μπορεί να φανταστεί το μυαλό σας, μπορεί να το συναντούσε εκεί, στην αυλή της καλύβας του γέροντα Παΐσιου.

Ο άγιος Παΐσιος καθόταν με όλους τους τούς επισκέπτες και μιλούσε ακούγοντας τον πόνο τους. Δεν περιφρονούσε κανέναν απολύτως! Κανέναν! Και μάλιστα, εκείνο που τον χαρακτήριζε, και εκείνο που δίδασκε, **ήταν να έχουμε καλούς λογισμούς**. Όταν του λέγαμε διάφορα περιστατικά -«ξέρεις γέροντα, έγινε αυτό το πράγμα...», αυτός, πώς τα κατάφερνε, τα μεταποιούσε και σου έλεγε τον καλό του λογισμό! Και αυτό, στην αρχή, εμένα με σκανδάλιζε λίγο κι έλεγα: «Καλά, αυτός δεν καταλαβαίνει τώρα, ότι έτσι είναι τα πράγματα;». Ας πούμε, για παράδειγμα: Μια φορά ένα γεροντάκι μέθυσε κι έκανε αταξίες. Του λέγω:

-Αμάν, βρε γέροντα, τι έγινε στις Καρυές... Ένας Ρουμάνος παππούλης μέθυσε, κι ήταν εκεί στα λεωφορεία μεθυσμένος κλπ.

-Τι λες, παιδάκι μου, μου είπε ο γέροντας. Ξέρεις, γιατί μέθυσε;

-Όχι, του λέγω. Γιατί ήπιε;

-Γιατί έκανε κρύο, μου είπε, κι αυτός είναι γεροντάκι! Και είναι φτωχός, είναι ακτήμονας, και δεν έχει ξύλα για τη σόμπα του, και ήπιε λίγο παραπάνω. Και επειδή είναι γεροντάκι, δεν το άντεξε και ζαλίστηκε. Και να είσαι βέβαιος ότι μετά προσβλήθηκε και μετανόησε, και τον επισκέφθηκε η Χάρις του Θεού και τον ευλόγησε!..

Και πράγματι, ξέρετε, αυτό το γεροντάκι, παπά-Ιωακείμ λεγόταν, είχε οσιακό θάνατο. Όταν πέθανε -ήμουν παρών- και είδε την Παναγία και είπε: «*Να την Παναγία!*»! Και έτσι έφυγε η ψυχή του, που όλοι τον περιφρονούσαμε -ανάμεσά τους και εγώ- διότι έκανε συχνά αταξίες τέτοιου είδους.

Ο γέροντας, όμως, είχε πάντοτε καλούς λογισμούς για όλους. Γιατί είχε καλούς λογισμούς; Το ανακάλυψα φέτος, γιατί στη Λεμεσό κάνω κάτι ομιλίες περί αγάπης, και μελετώντας το στίχο εκείνο που λέγει ότι η αγάπη **«ού λογίζεται τὸ κακόν»**, κατάλαβα, γιατί αυτοί οι μεγάλοι Άγιοι, παρόλο που ήταν πανέξυπνοι, δεν υπολόγιζαν ποτέ το κακό!

Ήταν έξυπνος άνθρωπος ο γέρον Παΐσιος. Δεν ήταν αφελής. Ήταν πανέξυπνος. Εντούτοις, το κακό δεν το υπολόγιζε ποτέ του. Δεν άφηνε το κακό να ανεβεί ποτέ στην καρδιά του. «*Ού λογίζεται τὸ κακόν*», γιατί

αγαπούσε τον άνθρωπο και δεν ήθελε ποτέ να σκεφθεί κακό για κανένα. Γι' αυτό, ούτε και κατέκρινε κανένα άνθρωπο, αλλά ούτε και μπορούσε ή άφηγε τον εαυτό του να λογιστεί κακά για κάποιο άνθρωπο. Μπορώ να σας πω πολλά παραδείγματα, αλλά δεν θα με πάρει ο χρόνος.

Αυτή η μεγάλη αγάπη του, τι του γεννούσε άλλο; **Μια εκπληκτική ανδρεία.** Ήταν πολύ ανδρείος άνθρωπος, ενώ ήταν σωματικά ράκος. Δηλαδή, αν του φυσούσες, έπεφτε κάτω, που λέγει ο λόγος. Σαν κατσαρίδα ήταν. Έχετε δει κατσαρίδες όρθιες; Έτσι ήταν ο άγιος Παΐσιος. Δηλαδή, έχει κάτι παχύμετρα, που αν τον έστηνες όρθιο και τον μετρούσες θα ήταν περίπου το πλάτος του δέκα με δεκαπέντε εκατοστόμετρα.

Λοιπόν, ήταν ανδρείος, παρόλο που ήταν ασθενικότατος. Μια φορά τι έγινε... Είχαμε ταύρους, τότε, στο Άγιο Όρος. Πάρα πολύ ισχυρά ζώα. Διότι ξύλευαν τα δάση κι έβγαζαν τους κορμούς εκείνους τους μεγάλους και χοντρούς με τα ζώα αυτά, τους ταύρους. Τα κάρφωναν πάνω και τα τραβούσαν τα ζώα. Αφού ήταν ταύροι, είχαν και τρέλα. Μια φορά, εκεί που ήμασταν, ένας ταύρος αφήνιασε και «τον έπιασε η βίδα του», κι όρμησε πάνω σ' ένα μαθητή της Αθωνιάδος. Αγριεμένος, έτρεξε πάνω του... Εμείς μείναμε άναυδοι εκεί. Το παιδί τρόμαξε, κι ο γέροντας έτρεξε αστραπιαία και μπήκε ανάμεσα στον ταύρο και στο παιδί. Ο ταύρος ήταν έτοιμος να κατασπαράξει το παιδί, δηλαδή ήταν ζήτημα δευτερολέπτου να τον τρυπήσει με τα κέρατά του αλλά μόλις είδε τον Γέροντα απότομα, σαν με βίαιη αντίσταση σταμάτησε Έκανε κάτω τα μούτρα του στη γη κι έφυγε. Αυτό δείχνει την ανδρεία της ψυχής του. Μεγάλη ανδρεία, δεν φοβόταν τίποτε!

Μια φορά είχε έρθει ένας άλλος -ένα παιδί- το οποίο είχε δαιμόνιο. Μόλις είδε τον γέροντα, άρχισε να παραλογίζεται και να δαιμονίζεται, και να λέγει στον γέροντα:

-Προσκύνησέ με ρε, εγώ είμαι ο Ων...

Του έδωσε μια χαϊδευτική σφαλιάρα ο γέροντας και του είπε:

-Α, να χαθείς, βρε. Όνος είσαι, όχι ο Ων! Άρπαξε εκείνος - Γιάννης λεγόταν- τον γέροντα. Ήμασταν μαζί με δυο πατέρες και τους λέγω:

-Πάμε λίγο πίσω τώρα, διότι, αν τις φάει ο γέρων Παΐσιος, κάτι θα κάνει να γλιτώσει. Εμείς όμως; Θα μας μείνει το ξύλο... Αφού άρπαξε τον γέροντα, ο γέροντας λέγει, όχι του παιδιού, αλλά του δαιμονίου:

-Απόψε θα σε τακτοποιήσω. Πήγαινε τώρα κι απόψε θα σε τακτοποιήσω...

Και πράγματι, το πρωί επέστρεψε ο Γιάννης κι έπεσε στα πόδια του γέροντα κι έκλαιγε και του έλεγε:

-Γέροντα, συγγνώμη γι' αυτά που σου είπα χθες!

-Δεν είσαι εσύ, γιέ μου, του είπε ο γέροντας, που τα έλεγες, αλλά το καημένο το ταγκαλάκι! Ήταν και καημένο! Είχε μεγάλη ανδρεία ο γέροντας, δεν φοβόταν!

Μια φορά, κάποιοι πήγαν να του κάψουν την καλύβα του. Αυτό δεν γράφεται στον βίο του. Του έβαλαν φωτιά να τον κάψουν. Και ο γέροντας ήταν μέσα και δεν έφευγε. Και έμεινε εκεί κι αντιμετώπισε τη σπείρα εκείνη των κακοποιών ανθρώπων. Αυτοί ήρθαν στο Άγιο Όρος, με σκοπό να κάψουν τον γέροντα. Να κάψουν την καλύβα του και να κάψουν και τον ίδιο. Αλλά η μεγάλη του πίστη, η μεγάλη του αυτοθυσία, δεν τον έκανε να λογαριάζει τον εαυτό του ούτε να φοβάται τίποτε. Είχε ανδρεία ψυχή! **Έβλεπες ένα πεθαμένο σώμα αλλά παράλληλα και μια ολοζώντανη ψυχή να ενοικεί μέσα σ' αυτό.** Ενώ σήμερα, δυστυχώς, βλέπουμε ολοζώντανα σώματα και πεθαμένες ψυχές! Είναι η διαφορά των αγίων από εμάς, τους σύγχρονους ανθρώπους.

Και τελειώνω με δυο άλλα χαρίσματα του γέροντα:

Αφού, λοιπόν, ο ίδιος ήταν καρπός και προϊόν αγάπης, είχε δυο άλλα σημαντικά χαρίσματα, μέσα στο πλήθος των άλλων χαρισμάτων που είχε. Αυτό που έλεγε ο ίδιος: **αρχοντιά!**

Μας συμβούλευε:

-Να αποκτήσετε αρχοντιά. Να μην είστε μίζεροι. Να μην είστε κακόμοιροι. Ο Θεός είναι Άρχοντας και θέλει και τα παιδιά Του να έχουν αρχοντιά. Να είστε χαρούμενοι άνθρωποι, ισορροπημένοι, τακτοποιημένοι! Δεν θεωρούσε την πνευματική ζωή μίζερια. Γι' αυτό και δεν την ήθελε. Άμα ήθελε να πει για κανέναν ότι ήταν έτσι, δηλαδή μίζερος -ήταν και πολύ αστείος και έκανε κάτι λογοπαίγνια πολύ ωραία- έλεγε: -Αυτός, βρε παιδάκι μου, έχει ευλάβεια, αλλά έχει και βλάβη...

Κάτι του λείπει δηλαδή...

Μια φορά ήρθε ένας εκεί και του λέγει:

-Εμείς, γέροντα, πρέπει να ασχολούμαστε με το άυλο.

-Άκουσε, του απάντησε ο γέροντας, το άυλο και το νάιλον, κοντά είναι. Ένα «ν» τα χωρίζει, αλλά έχουν μεγάλη διαφορά...

Κι ένας παπάς ήρθε και του είπε:

-Εγώ στην εκκλησία μου, γέροντα, επιβάλλω ό,τι θέλω, αφού λέει «ώς δόξει τῷ προεστῶτι...».

Του απάντησε ο γέροντας:

-Άλλο «ώς δόξει τῷ προεστῶτι...», και άλλο «ό,τι του δόξει». Έχει μεγάλη διαφορά!

Τέλος πάντων, είχε αρχοντιά. Ακόμη και τους ανθρώπους με τις αδυναμίες τους, τους διόρθωνε με μεγάλη αρχοντιά και με μεγάλο φιλότιμο.

Τελειώνω με μια μικρή ιστορία, που ίσως την ξέρετε. Μου την διηγήθηκε ο ίδιος, βέβαια, και την έλεγε καμιά φορά. Για να δείτε το φιλότιμο αυτού του ανθρώπου:

Ο γέροντας, μια φορά, ήταν στη Μονή Σταυρονικήτα. Ήταν απόγευμα, και κάποιο παιδί επέμενε να τον δει. Μάταια ο γέροντας του εξηγούσε: «Δεν μπορώ, βιάζομαι...». Το παιδί επέμενε: «Γέροντά μου, τον παρακαλούσε, μα εγώ θέλω να σε δω...».

Ήταν χειμώνας, ήταν και λίγο άρρωστος, ήταν και πολύ το κρύο... Καταλαβαίνετε μέσα στην έρημο... Και στο Όρος νυχτώνει και γρήγορα τον χειμώνα. Περπατούσε ο γέροντας να πάει στην καλύβα του, περπατούσε κι αυτός μαζί του. Σε μια στιγμή, στάθηκε εκεί στο δρόμο. Του έλεγε... του έλεγε... Σχεδόν νύχτωσε.

-Άντε, παιδί μου, του είπε στο τέλος ο γέροντας, τώρα πήγαινε κι είναι εντάξει. Τέλος πάντων, του είπε αυτά που του είπε ο γέροντας. Το παιδί επέστρεψε από τον κύριο δρόμο στη Μονή. Όμως ο γέροντας πήρε το μονοπάτι για να πάει στην καλύβα του που ήταν μακριά, είκοσι λεπτά από τον δρόμο. Αλλά ήταν δάσος, ένα χαμηλό δάσος, γεμάτο από πυκνά βάτα, χαμηλή βλάστηση και πουρνάρια. Σκοτείνιασε, όμως, και δεν έβλεπε τίποτε. Και έτσι χάθηκε. Έπεσε μέσα στους βάτους, στα πουρνάρια. Ήταν κρύο. Ήταν, επίσης, έτοιμος κι ο καιρός να χιονίσει. Ήταν, ακόμη, κι ο ίδιος άρρωστος, κρυωμένος. Λέγει τότε ο γέροντας:

-Τελείωσε, χάθηκε. Θα μείνω εδώ... Δεν έβλεπε να πάει πουθενά, ούτε φακό είχε. Γονάτισε εκεί κι έλεγε:

-Τελείωσε, θα πεθάνω εδώ, μέσα στο κρύο. Δεν υπάρχει άλλη λύση. Δεν βγαίνω. Δεν βλέπω... Πήγε προς στιγμή να τον κυκλώσει η αθυμία, μέσα στο σκοτός και στην ομίχλη του χειμωνιάτικου εκείνου βραδινού. Και προσευχήθηκε:

-Θεέ μου, δεν πειράζει. Ας φωτιστεί η ψυχή αυτού του παιδιού, κι ας χαθώ εγώ μέσα στο σκοτάδι του χειμώνα. Ας γίνει αυτή η ταλαιπωρία μου αιτία να φωτιστεί η ψυχή του παιδιού εκείνου, κι ας χαθώ εγώ μέσα στο σκοτάδι. Έτσι κι αλλιώς σκοτισμένος είμαι...

Κι άρχισε να προσεύχεται μέσα στο σκοτάδι για εκείνο το παιδί -όχι για τον εαυτό του- με μεγάλο πόνο, γιατί το παιδί ήταν, όπως ο ίδιος έλεγε, πολύ συγχυσμένο.

Μόλις άρχισε να προσεύχεται, άγγελος Κυρίου εμφανίστηκε μπροστά του. Έλαμψε όλος ο τόπος και τον οδήγησε παίρνοντάς τον μέχρι την καλύβα του μέχρι που έβγαλε το κλειδί, άνοιξε την πόρτα, μπήκε μέσα, άναψε το κεράκι του και μπόρεσε να δει πλέον!

Τέτοια ήταν η ζωή του! Γεμάτη υπερφυσικά γεγονότα, γιατί ο ίδιος δεν υπολόγιζε ποτέ τον εαυτό του. Δεν λογάριάζε τον εαυτό του. Αντίθετα, ο ίδιος έλεγε με μεγάλο φιλότιμο και μεγάλη αρχοντιά:

-Θεωρώ τον εαυτό μου ένα παλιοκουρέλι, που το σχίζω και το δίνω στον κόσμο, και δεν κρατώ τίποτα για τον εαυτό μου!

Γι' αυτό και ο καλός Θεός τον δόξασε. Και έγινε το όνομά του γνωστό σ' όλη την οικουμένη.

Έβλεπα σήμερα, στη Θεία Λειτουργία, απέναντί μου, που ο π. Θεόδωρος (Στυλιανού) είχε μια ωραία εικόνα του Αγίου Παΐσιου, και σκεφτόμουν, κι έλεγα: Αυτός ο άνθρωπος που δεν δεχόταν ούτε φωτογραφία να τον βγάζεις ούτε να τον μαγνητοφωνήσεις... Αν άκουγε ότι έλεγες γι' αυτόν κάτι, τότε θα άκουγες τα εξ αμάξης... Τώρα, γέμισαν οι τόποι με φωτογραφίες, εικόνες, ακολουθίες, συνέδρια, λόγους. Αυτός που δεν δεχόταν να πεις το όνομά του! Κι όμως, επαληθεύτηκε σε αυτόν ο λόγος του Θεού. **«τους δοξάζοντάς με δοξάσω»**. Αυτός δόξασε τον Θεό με την άγια ζωή του, και ο Θεός τον δόξασε με τη Χάριν Του. Και έγιναν πλήθος θαύματα!

Ξέρετε, όταν μου έλεγε η γερόντισσα, από τη Σουρωτή, ότι τελείωσα τον βίο του γέροντα και τα θαύματά του, ρώτησα:

-Πόσο, περίπου, είναι το υλικό;

-Θα το βγάλουμε, μου απάντησε, αλλά το μειώσαμε πάρα πολύ, διότι δεν μπορούμε...

-Δηλαδή, πόσο μαζεύτηκε, ξαναρώτησα....

-Γύρω στις εβδομήντα χιλιάδες σελίδες, ήταν η απάντηση της γερόντισσας...

Έγιναν πλήθος θαύματα, όχι μόνο όταν ζούσε, αλλά κυρίως τώρα που κοιμήθηκε! Σε μια μέρα πέρασαν πενήντα χιλιάδες άνθρωποι και προσκύνησαν τον τάφο του. Ενός ανθρώπου που κατεδίωξε τη δόξα των ανθρώπων από κοντά του, όσο κανείς άλλος. Που δεν ήθελε να τον ξέρει κανένας. Που δεν ήθελε να ακούγεται το όνομά του.

Ο γέροντας έλεγε: «Εμένα ο μεγαλύτερός μου εχθρός είναι το όνομά μου!»! Η βαθιά του επιθυμία ήταν να μη βρεθεί ο τάφος του μετά τον θάνατό Του! **Βλέπετε όμως ότι ο τάφος του έγινε πηγή θαυμάτων και ιαμάτων. Έτσι δοξάζει ο Θεός αυτούς που τον δοξάζουν και αυτούς που τον αγαπούν!**

Στη συζήτηση, που ακολούθησε, οι σύνεδροι είχαν την ευκαιρία να υποβάλουν προς τους δύο Εισηγητές τις ερωτήσεις τους, να καταθέσουν, ακόμη, τις δικές τους χρήσιμες σκέψεις, αλλά και να μοιραστούν με τους άλλους συνέδρους τους δικούς τους γόνιμους προβληματισμούς. Αναμφίβολα, επρόκειτο για μια πολύ χρήσιμη και ζωντανή συζήτηση, που κράτησε μέχρι τέλους αμείωτο το ενδιαφέρον των πολυπληθών συνέδρων.

Ο συντονιστής των εργασιών του Συνεδρίου, Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ταμασού και Ορεινής κ. Ησαΐας, προέβη στην εξαγωγή των πορισμάτων του Συνεδρίου. Κηρύσσοντας, τέλος, τη λήξη των εργασιών του Συνεδρίου, ο Πανιερώτατος προκήρυξε το επόμενο Λ' Συνέδριο της ΧΕΚΕ, που θα γίνει το επόμενο έτος 2016.

Καταληκτικά, αισθανόμεθα την ανάγκη να εκφράσουμε τα αισθήματα της ευγνωμοσύνης μας προς τον πανάγαθο Θεό που μας αξίωσε να οργανώσουμε ακόμη ένα τόσο επιτυχημένο συνέδριο της ΧΕΚΕ, όπως ήταν και τα προηγούμενα.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΕΤΕΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΠΟΥ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΑΝ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΑΓΩΝΑ ΕΟΚΑ
1955-1959, ΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΕΟΚΑ 1955-1959
ΚΑΙ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ 1955-1959
ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑΙ ΤΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΠΕΝΗΝΤΑ ΠΕΝΤΕ
ΧΡΟΝΩΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛ.ΔΥ.Κ. ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
(1960-2015)

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Με βαθιά συγκίνηση και ανταποκρινόμενοι στην ευγενή πρόσκληση του Συμβουλίου Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959, των Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959, καθώς και του Ιδρύματος Απελευθερωτικού Αγώνα 1955-1959, χαιρετίζουμε τη σημερινή εκδήλωση, που διοργανώνεται με την ευκαιρία της συμπλήρωσης πενήντα πέντε χρόνων παρουσίας της Ελληνικής Δύναμης (ΕΛ.ΔΥ.Κ) στην Κύπρο.

Εκ μέρους της Εκκλησίας της νήσου μας και του Χριστεπωνύμου Πληρώματός της και από εμάς προσωπικά, απευθύνουμε εγκάρδιο χαιρετισμό αγάπης και τιμής προς όλους τους παρευρισκόμενους. Ιδιαίτερα τονίζουμε ότι στα πρόσωπα του σημερινού Διοικητή και των σημερινών Αξιωματικών, Υπαξιωματικών και Οπλιτών της ΕΛ.ΔΥ.Κ. τιμούμε, ευχαριστούμε και ευγνωμονούμε όλους γενικά τους προηγούμενους Διοικητές, Αξιωματικούς, Υπαξιωματικούς και Οπλίτες της Δύναμης. Προπάντων, βέβαια, στρέφουμε με ευγνωμοσύνη τη σκέψη μας προς όλους εκείνους, οι οποίοι, υπερασπιζόμενοι

Θερμοπύλες, θυσιάστηκαν υπέρ της ελευθερίας της νήσου μας. Σεμνά και ευλαβικά γονυπετούμε και αποτίουμε φόρο τιμής στη μνήμη τους και καταθέτουμε στους τάφους τους τα μυρίπνοα άνθη της αγάπης και της ευγνωμοσύνης μας.

Τα αισθήματα αναγνώρισης, τιμής και ευγνωμοσύνης του Κυπριακού Ελληνισμού προς την ΕΛ.ΔΥ.Κ. για την ανεκτίμητη προσφορά της, τους απaráμιλλους αγώνες της και τις ύψιστες θυσίες της υπέρ της Κύπρου, είναι αδύνατον να αποδοθούν σε όλη τους την έκταση και σ' όλο τους το βάθος σ' ένα σύντομο χαιρετισμό. Και τούτο γιατί στα πενήντα πέντε τούτα χρόνια της εδώ παρουσίας της, η ΕΛ.ΔΥ.Κ. μετέφερε και συντηρεί στη νήσο μας τους παλμούς της Μητέρας Πατρίδας. Η μαρτυρική τούτη γη αποτελεί ελληνικό θυσιαστήριο καθώς σκεπάζει τα σώματα των γενναίων Αξιωματικών και Οπλιτών της ΕΛ.ΔΥ.Κ., που έπεσαν υπερασπιζόμενοι την τιμή, την αξιοπρέπεια και την κρατική υπόσταση του κυπριακού λαού· αναπαύονται τώρα στον Τύμβο Μακεδονίτισσας, αλλά και σε άλλα ιερά μέρη της νήσου μας, ως άφθορα φύτρα της αιώνιας εθνικής ιδέας και καταμαρτυρούν τις θυσίες και τους αγώνες της ΕΛΔΥΚ, όποτε οι συνθήκες και ανάγκες το απαίτησαν.

Θυμόμαστε ότι κατά τις διακοινοτικές ταραχές και την τουρκοανταρσία του 1963-64, τότε που ο λαός μας βρέθηκε από τη μια στιγμή στην άλλη άοπλος και απροετοίμαστος μπροστά στην πρώτη ουσιαστικά προσπάθεια της Τουρκίας να προωθήσει επί του εδάφους τη χωριστική και διχοτομική της πολιτική στην Κύπρο, η στήριξη της ΕΛ.ΔΥ.Κ προς τον κυπριακό λαό υπήρξε καθοριστική. Χάρη σ' αυτήν την στήριξη ο λαός μας να βρήκε τη δύναμη να ανασυνταχθεί και να σταθεί με σιγουριά, αποφασιστικότητα και αυτοπεποίθηση στα πόδια του, υπερασπιζόμενος όχι μόνο την τιμή και την αξιοπρέπεια του αλλά και την κρατική του υπόσταση.

Με βαθύτατη ευγνωμοσύνη και ιδιαίτερη συγκίνηση υποκλινόμαστε μπροστά στους άνισους, αλλά υπέροχους, αγώνες και στις θυσίες της ΕΛ.ΔΥ.Κ. εναντίον του τούρκου εισβολέα το 1974. Αναμφίβολα, οι ΕΛ.ΔΥ. ΚΑΡΙΟΙ Αδελφοί μας, που έπεσαν αγωνιζόμενοι για τα ιερά και τα όσια μας, για τους βωμούς και τις πατρογονικές μας εστίες, έγραψαν με τη θυσία τους και κληροδότησαν σε όλους εμάς διαθήκη ηθικού χρέους και καθήκοντος. Με το αίμα τους διέγραψαν τη μαρτυρική πορεία του λαού μας και άφησαν φωτεινό παράδειγμα ηρωισμού και αυτοθυσίας.

Σήμερα, σαράντα ένα χρόνια μετά την τουρκική εισβολή, ο λαός μας αντλεί, από την εδώ παρουσία σας, θάρρος, δύναμη και ενίσχυση στον αγώνα του προς απελευθέρωση και δικαίωση. Δεν κλείνουμε, όμως, τα μάτια μπροστά στις δυσκολίες και δεν εθελotuφλούμε μπροστά στη σκληρή πραγματικότητα, την οποία δημιουργεί η στρατιωτική παρουσία της Τουρκίας στην Κύπρο. Αλλά δεν κάμπτομε, όμως, τον αυχένα. Πεποίθησή μας είναι ότι με τη βοήθεια του Θεού, αλλά και με την ενότητα και τη συστράτευση όλων μας -του καθόλου Ελληνισμού- θα εορτάσουμε σύντομα και τα Κυπριακά Ελευθέρια.

Με αυτές τις σκέψεις χαιρετίζουμε και πάλι τη σημερινή εκδήλωση και εκφράζουμε προς το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959, το Σύνδεσμο Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959, καθώς και προς το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα 1955-1959 τις εγκάρδιες ευχαριστίες για τη διοργάνωση της αποψινής εκδήλωσης. Επιδαψιλεύουμε προς τον Διοικητή, τους Αξιωματικούς, Υπαξιωματικούς και Οπλίτες της ΕΛ.ΔΥ.Κ. τις ευλογίες της Εκκλησίας. Ευχόμαστε, ακόμη, όπως ο Θεός αυτούς μεν ενισχύει και στηρίζει στην εθνική αποστολή τους, στον λαό δε και στη νήσο μας σύντομα να χαρίσει τη δικαίωση του αγώνα μας, με την απελευθέρωση της κατεχόμενης γης μας, επανένωση της νήσου μας, διακρίβωση της ζωής των αγνοουμένων μας και επιστροφή των προσφύγων μας στις πατρογονικές τους εστίες.

Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου,

27 Νοεμβρίου 2015.

Μετ' ευχών εγκαρδίων

Ο ΚΥΠΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΠΟΥ Ν' ΑΚΟΥΜΠΗΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΜΑΣ;

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΟΥ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΣΤΗ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ ΤΕΛΕΤΗ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΤΡΑΧΩΝΑ.

Μακαριώτατε, Σεβαστοί Πατέρες, Αγαπητοί εν Χριστώ Αδελφοί

Τη νύχτα της Γέννησης του Θεανθρώπου Χριστού η Παναγία Μητέρα του ακούμπησε στοργικά το Θείο Παιδί Της στη φτωχική εκείνη φάτνη, τυλιγμένο σε σπάργανα φτωχικά. Τέλεια απλότητα! Καμία πολυτέλεια· τίποτε απολύτως από τις κοσμικές συνήθειες! Μια πολύ διαφορετική διάσταση των γεγονότων! Τα πάντα προοιωνίζονταν κάτι το ασύλληπτο στη ανθρώπινη διάνοια!

Η Παναγία γέννησε τον Υιό της σ' ένα στάβλο των ζώων. Στο πανδοχείο που κατέφυγε ο Ιωσήφ με την ετοιμόγεννη Μαριάμ δεν υπήρχε ούτε ένα δωμάτιο κενό. Μόνο ο στάβλος που είχαν κρατήσει για τα ζώα τους οι επισκέπτες της Βηθλεέμ μπορούσε να τους φιλοξενήσει. Εκεί άνοιξε τα μάτια του στον κόσμο αυτό ο Υιός του Θεού, που έγινε άνθρωπος για τη σωτηρία του ανθρώπου. Ο ιερός Ευαγγελιστής μας αναφέρει το μέγα γεγονός επίσης απλά και λακωνικά **«καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι».** (Λουκ. Β, 7)

Μόνο αυτό το στάβλο διέθετε εκείνη τη μοναδική νύχτα της ιστορίας του κόσμου η ανθρωπότητα για τον Σωτήρα της. Η φάτνη των αλόγων ζώων κρίθηκε

άξια να κρατήσει μέσα της τον Σωτήρα του κόσμου. Ο Χριστός βρήκε στη φάτνη ήσυχο και ασφαλές καταφύγιο την πρώτη νύχτα της ζωής Του πάνω στη γη. Εκεί ακούμπησε η Παρθένοσ της Ναζαρέτ τον Υιόν της, τον Υιό του Θεού του Ζώντος!

Κι' εμείς, με τους νοητούς οφθαλμούς τής ψυχής μας αναπολούμε εκείνη τη φτωχική φάτνη τής Βηθλεέμ και μέσα μας, με αισθήματα βαθύτατης ευγνωμοσύνης, ανακαλούμε στη μνήμη μας την ωραία εκείνη διαπίστωση τού θείου Παύλου, όπως την εξέφρασε στη δεύτερη του επιστολή προς τους Κορινθίους: **«... γινώσκετε γάρ τήν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχεῖα πλουτήσητε» (Β' Κορ. Η' 9).**

Και τίθενται τα εὐλογα ερωτήματα. Ποια είναι σήμερα η δική μας στάση μπροστά στην ουράνια αυτή αγάπη. Πώς ζούμε και ποιοι είναι οι οραματισμοί μας; Ποιο είναι το χρέος μας. Πού να ακουμπήσουμε;

Σήμερα, το περιβάλλον στο οποίο ζούμε, φυσικό και ηθικό, γίνεται κάθε μέρα και πιο ακατάλληλο για να ζήσουμε και να δημιουργήσουμε ως άνθρωποι με ανώτερα ιδανικά; Παντού βλέπουμε τον άνθρωπο **«ὡς λέοντα ὠρνόμενον»** και βρυχώμενο να κατασπαράσσει το δημιούργημα τού Θεού που λέγεται περιβάλλον. Και δεν του αρκεί αυτό. Προχωράει και πιο πέρα. Κατασπαράσσει και το τελειότερο δημιούργημα τού Θεού που είναι ο συνάνθρωπός του. Για οικονομικοστρατιωτικούς και μόνο λόγους. Παντού ταραχές και πόλεμοι, αίματα και διωγμοί. Ρεύματα χιλιάδων προσφύγων κατακλύζουν την Ευρώπη αναζητώντας με αγωνία κάποιο κατάλυμα. Επιπρόσθετα η αγωνία ενός ολέθριου πυρηνικού πολέμου παραλύει τις δυνάμεις της ψυχής μας· ακόμη και των πιο αισιόδοξων.

Όλη αυτή η ακαταστασία του κόσμου μας παρωθεί σ' ένα ενδόμυχο χρέος· να θέλουμε να ακουμπήσουμε την ψυχή μας, να εναποθέσουμε τις προσδοκίες μας σε μια πηγή διαιώνια. Θέλουμε ένα στήριγμα ουράνιο πάνω στον οποίο ν' ακουμπήσουμε και να εδραιώσουμε την επίγεια πορεία μας με χαρά και αισιοδοξία και πίστη. Μέσα μας τίθεται το ίδιο ερώτημα πού έθεσε κάποτε και ο Σίμων Πέτρος. **«Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα;»**. Και ασφαλώς την ίδια στιγμή δίνουμε και μεις την ίδια απάντηση. **«Κύριε, ρήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις· καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος» (Ιω. Στ' . 68 - 69).**

Βέβαια για να επιτύχουμε την κατά Χριστό βιοτή και να νιώσουμε τις ουράνιες χαρές, χρειάζεται πρώτιστα να απαρνηθούμε το εγώ μας, τις ματαιοδοξίες του κόσμου τούτου και να εναποθέσουμε ευλαβικά τον εαυτό μας στην αγάπη του τεχθέντος Χριστού. Να παύσουμε να προσβλέπουμε προς τα εγκόσμια. Να εφαρμόσουμε στη ζωή μας εκείνη την υπέροχη προτροπή του θείου Παύλου. **«Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος, τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς» (Κολ. Γ, 1 - 2).**

Συνεπώς αυτή η φάτνη της έσχατης **«πτωχείας»** και ταυτόχρονα της άπειρης θεϊκής συγκατάβασης, ας μείνει στη συνείδησή μας, ως η πηγή της άκρας ταπεινοφροσύνης του Κυρίου και της ανθρώπινης Λύτρωσης από τα δεσμά της αμαρτίας. Αλλ' όμως, ας αποτελέσει συνάμα και το εφελτήριο της ανύψωσης μας από τα επίγεια στους ουράνιους κόσμους της Θέωσης!

Ιδού, αγαπητοί Αδελφοί, το χρέος μας. Ιδού πού επιβάλλεται να ακουμπήσουμε την ψυχή μας. Στον Σωτήρα τού κόσμου, που βρίσκεται στα δεξιά τού ουράνιου Πατέρα Του. Για να φτάσουμε όμως ως εκεί πρέπει να ενωτιστούμε και να βιώσουμε το πνεύμα της Φάτνης της Βηθλεέμ. Αυτή πρέπει να γίνει η επιλογή μας, η παρηγοριά και η έμπνευσή μας για τα σημαντικά και τα μεγάλα, για την αληθινή καταξίωση και την πνευματική δόξα που αρμόζει στον άνθρωπο, στο αγαπημένο πλάσμα του Θεού.

Εύχομαι οι καρδιές όλων μας να γίνουν φάτνες καθαρές και ταπεινές για να δεχθούν και να κρατήσουν μέσα τους τον άρχοντα της ειρήνης, την πηγή της αγάπης, την ελπίδα των απελπισμένων.

Καλά και ευλογημένα Χριστούγεννα με καρδιές ταπεινές, σαν φάτνες που θα κρατήσουν μέσα τους και για πάντα τον Ιησού Χριστό, τον Σωτήρα τού κόσμου.

Μακαριώτατε, κατ' αρχάς θέλω να Σας ευχαριστήσω από κέντρου καρδιάς, που μας στηρίζετε ποικιλοτρόπως στο έργο που αναλάβαμε. Η σημερινή εκδήλωση, όπως προαναγγείλαμε, είναι υπό την υψηλή προστασία Σας, γι αυτό Σας ζητώ ταπεινά να χαιρετήσετε, στη συνέχεια, την εκδήλωση.

Μακαριώτατε, Σεβαστοί Πατέρες, Αγαπητοί εν Χριστώ Αδελφοί

Βρισκόμαστε απόψε στον ιερό αυτό χώρο για να **βιώσουμε το όντως**

μυσταγωγικό μήνυμα της ειρήνης και της λύτρωσης, που έφερε η αγάπη του Θεού στον κόσμο μέσω του Ιησού Χριστού και το οποίο τόσο υπέροχα έψαλλαν οι άγγελοι εκείνη την πανάγια και λυτρωτική βραδιά. **«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».**

Αυτό το ουράνιο μήνυμα θα έχουμε τη χαρά να μας βοηθήσουν να βιώσουμε τα εκλεκτά συγκροτήματα του χορού των ιεροψαλτών της ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου **«ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ»**, της παιδικής και γυναικείας χορωδίας **«ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ»** και του μουσικού σχήματος **«ΗΔΥΜΟΛΠΟΝ»** τα οποία με αγάπη πολλή και **χριστιανική γλυκυθυμία** θα μας αποδώσουν χριστουγεννιάτικους ύμνους.

Θεωρώ χρέος μου να τους ευχαριστήσω θερμά, θερμότερα, όχι μόνο εκ μέρους μου και εκ μέρους της εκκλησιαστικής Επιτροπής, αλλά και εκ μέρους σας. Και να τους ευχηθώ έτη μήκιστα, ώστε να αξιοποιούν το τάλαντό τους και με τη θεσπέσια μουσική τους να μας οδηγούν στους θελκτικούς και λυτρωτικούς κόσμους του Θείου Βρέφους... εκεί στο ιερό σπήλαιο της Βηθλεέμ... και μέσω αυτού στους ουράνιους κόσμους της αγάπης του Θεού.

Ωσαύτως, θεωρώ χρέος μου να ευχαριστήσω θερμά και όλους τους χορηγούς της αποψινής εκδήλωσης. Τις εταιρείες, τα οργανωμένα σύνολα και όλες τις ευγενικές προσωπικότητες που με αγάπη χριστιανική προσέφεραν πολλά για να κάνουν τη βραδιά μας πλούσια σε αγάπη και σε δώρα.

Χρόνια πολλά σε όλους Σας. Ευλογημένα Χριστούγεννα. Το νέο έτος ας είναι καρποφόρο πνευματικά και χριστιανικά με την πατρίδα μας ελεύθερη από την κατοχή τού τούρκου εισβολέα.

Η ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΣΤΗ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ ΤΗΣ ΒΟΙΩΤΙΑΣ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΣΤΟΥΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ - MASTER ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ

Η ενασχόληση με τη λαϊκή λατρευτική παράδοση αναφορικά με αγίους που είναι άγνωστοι στην ευρύτερη ελληνική επικράτεια, παρουσιάζει έντονο ενδιαφέρον, διότι σχετίζεται με λατρευτικές πρακτικές που για πολλούς παραμένουν άγνωστες.

Στην περίπτωση μας, θα επικεντρωθούμε στην καταγραφή της θρησκευτικής συμπεριφοράς των κατοίκων της Βοιωτίας σχετικά με τις λατρευτικές εκδηλώσεις προς τιμήν των Αγίων της Τοπικής Εκκλησίας.

Η εξέταση της παραδοσιακής θρησκευτικής συμπεριφοράς ενός λαού αποτελεί αντικείμενο μελέτης της θρησκευτικής λαογραφίας. Λέγοντας θρησκευτική συμπεριφορά εννοούμε ένα σύνολο πρακτικών, που στηρίζονται σε αντιλήψεις και νοοτροπίες, που χαρακτηρίζουν τη σχέση του ανθρώπου με το θείον¹.

Μελετώντας τη θρησκευτική συμπεριφορά των κατοίκων μιας περιοχής κατανοούμε ότι πρόκειται για στάση ζωής που χαρακτηρίζει κάθε φάση του ανθρώπινου βίου, καταδεικνύοντας τη ξεχωριστή θέση του θρησκευτικού βιώματος στη ζωή του ανθρώπου.

Η αγιολατρεία συνιστά μέρος της θρησκευτικής λαογραφίας ενός τόπου διότι αναδεικνύει αφενός μεν παλαιές πρακτικές που έχουν ενσωματωθεί στα νέα κοινωνικά και πολιτισμικά δεδομένα αφετέρου δε υποδηλώνει τη στάση

¹ Μ. Βαρβούνη, Παραδοσιακή Θρησκευτική Συμπεριφορά και Θρησκευτική Λαογραφία, εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα 1995, σελ. 16.

του λαϊκού ανθρώπου απέναντι στο υπερφυσικό, κομμάτι του οποίου είναι και οι άγιοι².

Κοντά λοιπόν, στην «επίσημη» θρησκεία υπάρχει και εκείνη που ασκείται από τον λαό παράλληλα με την πρώτη. Όπως σημειώνει και ο Καθηγητής Λαογραφίας Εμμανουήλ Βαρβούνης «επίσημη» και «λαϊκή» θρησκεία αποτελούν καταστάσεις σύμβιες και παράλληλες, που ωστόσο συχνά επικαλύπτονται και εφάπτονται³.

Έτσι, η σχέση αγιολογίας και λαογραφίας είναι άμεση και αλληλοσυμπληρούμενη⁴.

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε το πώς εκδηλώνεται η λαϊκή λατρευτική παράδοση⁵ από τους κατοίκους της Βοιωτίας προς τους τοπικούς Αγίους, οι οποίοι σημειωτέον παραμένουν άγνωστοι στο ευρύ κοινό, αφού η διάδοση των μορφωμάτων αυτών είναι τοπική, όπως εξάλλου και η λατρεία τους.

Ξεκινώντας από τη χορεία των Αποστόλων για τον Απόστολο και Ευαγγελιστή Λουκά (1^{ος} αι. μ.Χ.) κέντρο της λατρείας είναι ο Προσκυνηματικός Ναός στην πόλη των Θηβών και για τον Απόστολο Ρούφο τον Εκλεκτό (64 μ.Χ) και πάλι είναι η Θήβα και συγκεκριμένα ο Ναός των Αγίων Νικολάου και Ρούφου. Και στις δύο περιπτώσεις η λατρεία εκδηλώνεται στο πλαίσιο της ενορίας, όπου η ζωή του πιστού συνδέεται στενά με αυτή.

Σχετικά με τον εορτασμό του ευαγγελιστή Λουκά παρατηρούμε τα εξής. Παραμονές του εορτασμού κυκλοφορεί αφίσα που ανακοινώνει στους πιστούς τις ώρες των ιερών ακολουθιών. Στον μεγάλο Εσπερινό της 17^{ης} Οκτωβρίου χοροστατεί ο επιχώριος Μητροπολίτης και άλλοι Αρχιερείς που έχουν προσκληθεί για να συμμετάσχουν στην ιερά πανήγυρη μιας και είναι ο ιδρυτής της Τοπικής Εκκλησίας. Επίσης, λαμβάνουν μέρος και οι ιερείς της πόλεως. Πέραν του ιερατείου, όμως προσέρχονται και πιστοί από την ευρύτερη επαρχία για να προσφέρουν άρτους στον άγιο, τους οποίους με το

2 Μ. Βαρβούνη, Θεμελιώδεις Έννοιες και Μορφές της Ελληνικής Θρησκευτικής Λαογραφίας, εκδ. Στρατηγικές Εκδόσεις, Αθήνα 2013, στο λήμμ. «Αγιολατρία», σελ.40.

3 Μ. Βαρβούνη, Θεμελιώδεις Έννοιες και Μορφές της Ελληνικής Θρησκευτικής Λαογραφίας, ό. π, σελ. 9.

4 Αγγ. Κομποχόλη, «Λαογραφία και αγιολογία: κειμενική διακινητικότητα και αλληλεπίδραση αφηγηματικών θεμάτων και μοτίβων», Τόμ. Α': Ελληνική Λαογραφία, Ιστορικά, Θεωρητικά, Μεθοδολογικά, Θεματικές, Μανόλης Βαρβούνης- Μανόλης Σέργης (επιμ.), εκδ. Ηρόδοτος, Αθήνα 2012, σελ. 591-619, εδώ σελ. 591.

5 Στον χώρο της λαογραφίας σύμφωνα με τον Καθηγητή Βαρβούνη αντί του θεολογικώς ορθού όρου «τιμή» χρησιμοποιείται ο προαναφερθείς όρος.

πέρας της ακολουθίας λαμβάνουν ως ευλογία.

Την 18^η Οκτωβρίου τελείται Πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία παρουσία πλήθους πιστών. Επίκεντρο της λατρείας αποτελούν η λάρνακα και τεμάχιο του ιερού λειψάνου του Ευαγγελιστού που φυλάσσεται στον ομώνυμο Ναό, το οποίο οι πιστοί προσκυνούν για να λάβουν την ίαση.

Αναφορικά με τη λατρεία του Αποστόλου Ρούφου δεν παρατηρούμε κάτι το διαφορετικό. Και στην περίπτωση αυτή έχουμε την τέλεση πανηγυρικού Εσπερινού την παραμονή της εορτής (8 Απριλίου) με αρτοκλασία και θείο κήρυγμα και ανήμερα της εορτής την τέλεση Αρχιερατικής θείας Λειτουργίας. Θα ήταν παράλειψή μας στο σημείο αυτό να μην αναφέρουμε ότι η μνήμη του Αποστόλου Ρούφου με Απόφαση του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θηβών και Λεβαδείας κ. Γεωργίου καθιερώθηκε να τιμάται την Πέμπτη Κυριακή των Νηστειών, διότι η 8η Απριλίου που είναι η ημέρα μνήμης συμπίπτει τις περισσότερες φορές με την περίοδο της Αγίας και Μεγάλης Εβδομάδος.

Παραμένοντας στην πόλη των Θηβών περνούμε στον εορτασμό του αγίου Ιωάννου του Καλοκτένους (12^{ος} αι. μ.Χ.) Επισκόπου των Θηβών, όπου παρατηρούμε ότι ο εορτασμός λαμβάνει πάνδημο χαρακτήρα μιας και είναι ο πολιούχος της πόλεως. Με Προεδρικό Διάταγμα του 1932, η 29^η Απριλίου αποτελεί αργία. Ο Αιδεσιμώτατος Πρόεδρος και τα μέλη του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου του Ιερού Μητροπολιτικού Ναού των Θηβών, όπου υπάγεται ο Προσκυνηματικός Ναός του Αγίου Ιωάννου του Καλοκτένους εκδίδουν αφίσα που περιλαμβάνει το πρόγραμμα της εορτής και προβαίνουν στον σημαιοστολισμό του περιβάλλοντος χώρου του Ναού και στις εν γένει προετοιμασίες της πανηγύρεως. Από κοινού μάλιστα ο Δήμος Θηβαίων και Ιερά Μητρόπολη τυπώνουν προσκλήσεις για την αποστολή σε φορείς και σωματεία δίνοντας έτσι επίσημο χαρακτήρα στην πανήγυρη.

Το απόγευμα της 28^{ης} Απριλίου τελείται Μέγας Πολυαρχιερατικός Εσπερινός με τη συμμετοχή ιερέων και των αρχών του τόπου. Την επομένη τελείται πολυαρχιερατικό συλλειτουργό με αποκορύφωμα τη λιτάνευση της ιεράς εικόνας του Αγίου και του Τιμίου Ξύλου που κατέρχεται από την Ιερά Μονή Σαγματά, όπου φυλάσσεται. Η λιτανευτική πομπή είναι μεγαλειώδης. Συμμετέχουν οι Αρχιερείς, οι ιερείς της επαρχίας Θηβών ενδεδυμένοι άπαντα την ιερατική τους στολή καθώς και οι Αρχές του τόπου.

Αξιοσημείωτη, ωστόσο είναι η παρουσία χιλιάδων πιστών από την ευρύτερη περιοχή της Θήβας που καταφθάνουν για να προσκυνήσουν τη

θαυματοουργή εικόνα του Αγίου και να λάβουν μέρος στη λιτανεία.

Ο τρόπος λατρείας των Αγίων Αποστόλων και του Αγίου Ιωάννου του Καλοκτένους μας υποδεικνύουν πως η χριστιανική ζωή και η εκκλησιαστική ύπαρξη του χριστιανού δομείται έχοντας ως βάση την ενορία. Η σχέση του πιστού με την ενορία του, στο πέρασμα των χρόνων, μας δείχνει πόσο ζωντανή και παραγωγική υπήρξε, τόσο για την πνευματική συγκρότηση και τη λατρευτική πράξη, όσο και για την εθνική, θρησκευτική και πολιτισμική ταυτότητα του λαού μας⁶.

Εγκαταλείποντας την ιστορική πόλη των Θηβών και ερχόμενοι στη Λιβαδειά συναντούμε τη λατρεία του αγίου ιερομάρτυρος Ρηγίνου, Επισκόπου Σκοπέλου του Λεβαδέως (12^{ος} αι. μ.Χ.). Η λατρεία του αγίου εντοπίζεται σε δύο γεωγραφικούς χώρους. Στη γενέτειρά του, τη Λιβαδειά και στη Σκόπελο, τόπο μαρτυρίου του αγίου.

Ξεκινώντας από την πόλη της Λιβαδειάς, η μνήμη του Αγίου αρχικά τιμόταν στον Ιερό Ενοριακό Ναό του Αγίου Νικολάου Ζαγαρά, όπου βρίσκεται προσκυνητάρι του Αγίου. Εκεί παλαιότερα, οι ενορίτες του Ζαγαρά και γενικότερα της πόλεως τελούσαν πανηγυρικό Εσπερινό και θεία Λειτουργία για το συντοπίτη τους άγιο, αφού σύμφωνα με την παράδοση υπήρχε εκεί κοντά Ναός προς τιμήν Του. Από το 1994 όμως, η μνήμη Του τιμάται στον ομώνυμο Προσκυνηματικό Ναό που βρίσκεται πλησίον του Εθνικού Σταδίου της πόλεως.

Η διαδικασία ανακοίνωσης του εορτασμού δε διαφέρει από τις πρακτικές που προαναφέραμε. Παραμονές της εορτής τυπώνεται αφίσα από τη Διοικούσα Επιτροπή του Ιερού Προσκυνηματικού Ναού που περιέχει το πρόγραμμα των ιερών Ακολουθιών. Ωστόσο, πριν την κορύφωση του εορτασμού διοργανώνεται από τη Διοικούσα Επιτροπή εσπερίδα με επίκαιρο θέμα, οι εισηγήσεις της οποίας εκδίδονται σε μικρά τευχίδια.

Την παραμονή της εορτής (24 Φεβρουαρίου) ηχούν χαρμόсуна οι καμπάνες του Ναού. Της ιεράς πανηγύρεως προϊστάται ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θηβών και Λεβαδειάς, πλαισιωμένος από τους ιερείς της πόλεως και της γύρω περιοχής. Αρκετές φορές από τον οικείο ιεράρχη προσκαλείται και έτερος αρχιερέας για να δοθεί μεγαλύτερη επισημότητα

6 Μ. Βαρβούνη, «Θρησκευτική Λαογραφία: μια σύγχρονη θεώρηση», Τόμ. Α': Ελληνική Λαογραφία, Ιστορικά, Θεωρητικά, Μεθοδολογικά, Θεματικές, Μανόλης Βαρβούνης- Μανόλης Σέργης (επιμ.), εκδ. Ηρόδοτος, Αθήνα 2012, σελ.669-691, εδώ σελ. 669.

στον εορτασμό. Στο τέλος του Εσπερινού διαβάζεται η Αρτοκλασία. Πλήθος κόσμου καταφθάνει καθ' όλη τη διάρκεια του Εσπερινού και ως αργά τη νύχτα για να προσκυνήσει την ανθοστολισμένη εικόνα του Αγίου και ένα τμήμα του ιερού του λειψάνου.

Τέλος, την πρώτη Κυριακή του Ιουνίου σε ανάμνηση της ανακομιδής του ιερού λειψάνου του Αγίου τελείται το Σάββατο το βράδυ Πανηγυρικός Εσπερινός και εν συνεχεία γίνεται λιτανεία στους δρόμους της πόλης υπό τη συνοδεία της Φιλαρμονικής του Δήμου Λεβαδέων. Σε πολλές γειτονίες, κυρίες που ευλαβούνται τον Άγιο έξω από τις οικίες τους ανάβουν θυμίαμα ως ένδειξη τιμής και αγάπης. Το πρωί της Κυριακής τελείται θεία Λειτουργία.

Στη Σκόπελο, τόπος μαρτυρίου του αγίου, επίκεντρο της λατρείας Του αποτελεί το ιερό λείψανο, το οποίο μεταφέρθηκε από την Κύπρο. Μέρος των λειψάνων Του βρίσκονταν στη Μονή του Τιμίου Προδρόμου στη Σκόπελο. Μετά τη διάλυση της Μονής, μεταφέρθηκαν στο Μητροπολιτικό Ναό της Γεννήσεως του Χριστού, όπου φυλάσσονται μέχρι σήμερα. Την 25^η Φεβρουαρίου ημέρα μαρτυρίου του Αγίου, μεταφέρονται στον ομώνυμο ναό Του, όπου ευρίσκεται και ο τάφος Του και εκεί τελείται πανηγυρική θεία Λειτουργία. Πέραν του Ναού και του τάφου του Αγίου, υπάρχει επιπλέον στον τόπο του μαρτυρίου, στα μέσα της διαδρομής από την πόλη προς το Ναό, προσκυνητάρι που η τοπική λατρευτική παράδοση το ονομάζει «Αϊ Ρηγινάκι».

Την παραμονή της εορτής τελείται πανηγυρική λειτουργία στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό, όπου βρίσκονται τα ιερά λείψανα και κατόπιν με πομπή μεταφέρονται στο μοναστήρι του Αγίου, όπου γίνεται δέηση και τα επιστρέφουν με κάθε επισημότητα στο Ναό. Επίσης, κάνουν στάση και τελούν δέηση στο προσκυνητάρι του Αγίου, πάνω στο γεφύρι όπου μαρτύρησε. Ναός - Μονή και Προσκυνητάρι είναι τα σημεία που σηματοδοτούν τη λατρεία. Στη γιορτή του Αγίου αποτελεί τάμα η μετάβαση στη Μονή στη διάρκεια της οποίας ψάλλονται τα εγκώμια που είχε συνθέσει ο Σκοπελίτης λόγιος Ιωάννης Δρακιώτης⁷.

Ένα ακόμη γεγονός που δείχνει το λατρευτικό ενδιαφέρον των κατοίκων του νησιού προς τον Άγιο είναι η αφιέρωση διαφόρων αντικειμένων στη Μονή που καταδεικνύουν την αφιερωματική πράξη και πρακτική, η οποία αποτελεί μια τελετουργική πλευρά των σχέσεων του λαϊκού ανθρώπου με το

7 Μ. Βαρβούνη, Μελετήματα Ελληνικής Λαογραφίας- Εθμική και Θρησκευτική Λαογραφία, Τόμ. Α', εκδ. Σπανίδη, Ξάνθη 2003, σελ. 23- 24.

επέκεινα⁸. Επίκεντρο της λατρείας είναι τα λείψανα του Αγίου.

Περνώντας στην χορεία των οσίων είναι πιο εμφανής η αγάπη των κατοίκων της Βοιωτίας και εκδηλώνεται με διάφορους τρόπους. Σε αυτή την περίπτωση κέντρο της λατρείας είναι η Μονή που ίδρυσαν ή ασκήτευσαν οι μεγάλες αυτές μορφές του βοιωτικού μοναχισμού.

Ξεκινώντας από τον όσιο Λουκά τον Στειριώτη (896-953 μ.Χ.) παρατηρούμε τα εξής. Η Μονή εορτάζει τρεις φορές το χρόνο: α) την 7^η Φεβρουαρίου, εορτή της κοιμήσεως του οσίου, β) την 3^η Μαΐου, εορτή της ανακομιδής του λειψάνου από την Κρύπτη στο Καθολικό και γ) την Κυριακή των Αγίων Προπατόρων που εορτάζεται η ανάμνηση του γεγονότος της επανόδου του ιερού σκηνώματος από τη Βενετία στην Ιερά Μονή.

Δύο είναι κυρίως οι εορτασμοί που σχετίζονται με τις λατρευτικές πρακτικές εκ μέρους των πιστών, η εορτή της κοιμήσεως του οσίου και η εορτή της ανακομιδής του ιερού λειψάνου. Ξεκινώντας από την εορτή της κοιμήσεως, την παραμονή τελείται αρχικά Μικρός Εσπερινός και Αγιασμός στη διάρκεια του οποίου το χαριτόβρυτο λείψανο μεταφέρεται από τη λάρνακα στο Καθολικό. Εν συνεχεία, με διαφορά περίπου μιας ώρας τελείται ο Μέγας Εσπερινός στον οποίο χοροστατεί ο επιχώριος Μητροπολίτης και συμμετέχουν ο Ηγούμενος και οι Πατέρες της Μονής και κληρικοί των γύρω κωμοπόλεων και χωριών. Στο τέλος του εσπερινού ψάλλεται Αρτοκλασία και κηρύττεται ο θείος λόγος.

Με το πέρας του Εσπερινού διανέμεται στους πιστούς άρτος και στο Αρχονταρίκι της Μονής παρατίθεται εόρτιο κέρασμα. Περί την ενάτη βραδινή τελείται ιερά αγρυπνία.

Ανήμερα τελείται Πανηγυρική Θεία Λειτουργία στο Καθολικό, αν βέβαια είναι εφικτό λόγω των χαμηλών θερμοκρασιών της εποχής και με το πέρας Αυτής διαβάζονται τα κόλλυβα του Αγίου και εν πομπή το ιερό σκηνώμα του οσίου επιστρέφει στη λάρνακα. Το απόγευμα της ίδιας ημέρας τελείται Εσπερινός και Παράκληση προς τιμήν του οσίου.

Στις 2 και 3 Μαΐου που εορτάζεται η ανακομιδή του ιερού λειψάνου και τα εγκαίνια του Μεγαλοπρεπούς Καθολικού της Μονής που τελέσθηκαν το 1011 μ.Χ. , επίκεντρο της λατρείας είναι το ιερό λείψανο του οσίου Λουκά. Την παραμονή της εορτής και ανήμερα δεν παρατηρούμε διαφορές από τον

8 Μ. Βαρβούνη, Θεμελιώδεις Έννοιες και Μορφές της Ελληνικής Θρησκευτικής Λαογραφίας, ό. π., στο λήμμ. «Αναθήματα ή τάματα», σελ.77.

εορτασμό της 7^{ης} Φεβρουαρίου.

Το ξεχωριστό γεγονός που λαμβάνει χώρα είναι η λιτάνευση του ιερού λειψάνου του οσίου στους χώρους πέριξ της Μονής, η οποία καταλήγει και πάλι στο Καθολικό, όπου και τοποθετείται το σκηνώμα. Πλήθος κόσμου συρρέει την ημέρα εκείνη από τα χωριά της ευρύτερης επαρχίας της Λιβαδειάς και όχι μόνο για να συνοδεύσει την εκφορά του σκηνώματος του οσίου και να προσκυνήσει το άφθαρτο και χαριτόβρυτο λείψανο Του.

Ως γνωστόν τα λείψανα των αγίων αποτελούν βασικά αντικείμενα της λαϊκής λατρευτικής παράδοσης του λαού μας, καθώς θεωρούνται ζωντανή απόδειξη της παρουσίας του αγίου εν μέσω των πιστών⁹.

Τις ημέρες που εορτάζει η Μονή καταφθάνουν εκατοντάδες κόσμου για να εκφράσουν την αγάπη τους προς τον μεγάλο αυτόν ασκητή του Στειριώτικου λόφου. Πολλοί εφημέριοι μάλιστα διοργανώνουν με την ευκαιρία του εορτασμού προσκυνηματικού χαρακτήρα εκδρομή των ενοριών τους ώστε να συμμετάσχουν όσοι από τους ενορίτες τους επιθυμούν στις ιερές Ακολουθίες.

Πιστοί φέρνουν στον άγιο λάδι που παράγουν από το κτήματά τους για το άναμμα των καντηλιών, πρόσφορα για την προσκομιδή και άρτους για να διαβαστούν στην αρτοκλασία. Αρκετοί, όμως είναι και αυτοί που έρχονται να ζητήσουν από τον άγιο τη θαυματουργική του επέμβαση για κάποιο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν, αφιερώνοντας μάλιστα και τάματα στο λείψανο και στην εικόνα του οσίου.

Παρόμοια είναι και η συμμετοχή των κατοίκων της Θήβας στον εορτασμό των οσίων πατέρων της Μονής Σαγματά Κλήμεντος (1050-1111 μ.Χ.) και Γερμανού (1480-1540 μ.Χ.).

Πιστοί καταφθάνουν την ημέρα της πανηγύρεως στο μοναστήρι για να προσκυνήσουν την θαυματουργή κάρα του οσίου Κλήμεντος και να παρακολουθήσουν με θρησκευτική ευλάβεια και κατάνυξη τον Πανηγυρικό Εσπερινό της 26^{ης} Ιανουαρίου και τη Θεία Λειτουργία της 27^{ης} Ιανουαρίου αν φυσικά το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες λόγω του χειμώνας. Θα ήταν παράλειψή μας να μην αναφέρουμε τον λαμπρό εορτασμό που λαμβάνει χώρα την 1^η Μαΐου εις ανάμνησιν των εγκαινίων του Ναού του οσίου Κλήμεντος, εντός του οποίου ευρίσκεται και ο τάφος Του, τα οποία πραγματοποιήθηκαν

9 Μ. Βαρβούνη, Θεμελιώδεις Έννοιες και Μορφές της Ελληνικής Θρησκευτικής Λαογραφίας, ό. π., στο λήμμ. «Λείψανα», σελ.297-298.

την 1^η Μαΐου του 1975.

Φτάνοντας στις πλαγιές του Κιθαιρώνα συναντούμε το μοναστήρι όπου ασκήτευσε ο όσιος Μελέτιος (1035- 1105 μ.Χ.). Οι ντόπιοι προσέρχονται με κάθε δυνατό μέσο για να βρεθούν στον Πανηγυρικό Εσπερινό που τελείται την παραμονή της εορτής (30η Αυγούστου). Μάλιστα πολλοί είναι αυτοί που ξαγρυπνούν στη Μονή μέχρι το άλλο πρωί που τελείται η θεία Λειτουργία.

Εδώ, λαμβάνει χώρα ένα αξιοπρόσεχτο γεγονός. Κάτοικοι της γύρω περιοχής γιορτάζουν τη μνήμη του αγίου με έναν δικό τους τρόπο που δεν αρκείται μόνο στη συμμετοχή τους στις λατρευτικές εκδηλώσεις, αλλά περιλαμβάνει τραγούδια, ψήσιμο αρνιών και χορούς στους χώρους έξωθεν της Μονής.

Ολοκληρώνουμε την παρουσίαση μας αυτή με τον τρόπο που εορτάζεται η μνήμη του οσίου Σεραφείμ του Δομβοΐτη (1527- 1602 μ.Χ.) στο μοναστήρι Του στο Δομβό. Και στην περίπτωση αυτή εξέχουσα θέση στον εορτασμό κατέχει η Μονή του οσίου, της οποίας υπήρξε κτήτορας. Η λατρεία του αγίου είναι διαδεδομένη τόσο στα καμποχώρια, όσο και στα ορεινά χωριά της Βοιωτίας που η κύρια απασχόληση των κατοίκων είναι η κτηνοτροφία και θεωρούν τον άγιο προστάτη τους.

Από το απόγευμα της παραμονής (5 Μαΐου) κάτοικοι των γύρω χωριών έρχονται στην ερημική τοποθεσία του Δομβού για να τιμήσουν τον πιο λαοφιλή άγιο της Βοιωτικής Εκκλησίας. Ιδιαίτερη εντύπωση μας προξενεί το γεγονός ότι παρόλο που η Μονή αποτελεί άβατο για τις γυναίκες, πολλές είναι εκείνες που προσέρχονται για να προσκυνήσουν την κέρα του οσίου και θαυματουργού Σεραφείμ και παραμένουν ξάγρυπνες στο Ναό της Παναγίας που βρίσκεται έξω από τον περίβολο της Μονής.

Μάλιστα είναι ευρέως διαδεδομένη η αντίληψη πως όποια γυναίκα παραβεί το άβατο θα μαρμαρώσει ή θα πάθει κακό, αφού κάτι ανάλογο συνέβη με μια περιστέρα που βρίσκεται μαρμαρωμένη πάνω από την είσοδο της Λιτής στο Καθολικό¹⁰.

Νωρίς το απόγευμα τελείται η Ακολουθία του Μικρού Εσπερινού και του Αγιασμού. Φθάνοντας στο τέλος της Ακολουθίας του Μικρού Εσπερινού, οι ιερείς εξέρχονται από το Καθολικό εν πομπή στην οποία προπορεύεται η

10 Περί της παραδόσεως αυτής βλ. Μ. Βαρβούνη, «Η Λατρεία του Αγίου Σεραφείμ στη Βοιωτία», Έπετηρίς Έταιρείας Βοιωτικῶν Μελετῶν, τ. 4, τεύχος β' (4B), Βασίλειος Αραβαντινός (επιμ.), Ἀθήνα 2008, σελ. 229-237, εδώ 234-236.

κάρα του οσίου για να τελέσουν την Ακολουθία του Αγιασμού στον εξωτερικό χώρο της Μονής ώστε να μπορέσουν και οι γυναίκες στο τέλος να ασπαστούν την τιμία κάρα του Αγίου μέχρι να επιστρέψει στο Ναό.

Από την 8η βραδινή ξεκινά ιερά αγρυπνία σύμφωνα με το μοναστηριακό τυπικό η οποία ολοκληρώνεται τις πρώτες πρωινές ώρες. Η αγρυπνία περιλαμβάνει την Ακολουθία του Μεγάλου Εσπερινού, τη Λιτή, την Αρτοκλασία, την ανάγνωση του βίου και της πολιτείας του οσίου Σεραφεΐμ, την Ακολουθία του Όρθρου και τη Θεία Λειτουργία και τέλος την ιερά λιτανεία της κάρας του αγίου στον έξωθεν της Μονής χώρο, όπου γίνεται η απόλυση παρουσία των γυναικών που παρέμειναν ξαγρυπνες για να τιμήσουν τον Άγιο.

Κατά τη διάρκεια της ολονυκτίας οι πιστοί προσέρχονται ευλαβικά για να προσκυνήσουν την κάρα του Αγίου και να πάρουν λάδι από την κανδήλα Του. Οι άνδρες αφήνουν ονόματα ζώντων και κεκοιμημένων για να διαβαστούν στην αγία Πρόθεση, πρόσφορα, άρτους και εναποθέτουν στην κάρα και στην εικόνα του Αγίου λουλούδια της εποχής από τους κήπους των σπιτιών τους.

Επειδή, ο Άγιος θεωρείται προστάτης των κτηνοτρόφων πολλοί από αυτούς φέρνουν και ζωντανά ως εκπλήρωση τάματος προς τον Άγιο και το μοναστήρι, τα οποία η Μονή ή τα διανέμει δωρεάν ή επιτροπή πιστών διεξάγει λαχειοφόρο αγορά και κατόπιν κληρώσεως δίνονται στον δικαιούχο.

Ενδεικτικό της αγάπης για τον άγιο αποτελεί και το γεγονός πως αρκετοί προσκυνητές πηγαίνουν μέρες πριν στο μοναστήρι για να συμβάλουν στην προετοιμασία της πανηγύρεως.

Τα προηγούμενα χρόνια το πανηγύρι τελείωνε με χορούς υπό τους ήχους των νταουλιών και της πίπιζας, αφού στους χώρους πέριξ της Μονής είχαν εγκατασταθεί διάφοροι προσκυνητές που έψηναν και διασκέδαζαν ακατάπαυστα κατά τη διάρκεια της ολονυκτίας αγρυπνίας. Και στην περίπτωση της εορτής του οσίου Σεραφεΐμ αλλά και του οσίου Μελετίου πρόκειται για πρακτική, όπου η θρησκευτική τελετή συνδέεται με την ψυχαγωγική πλευρά της πανηγύρεως, καταστάσεις που δεν μπορούν εύκολα να διαχωριστούν κατά την ελληνική εθιμική πρακτική¹¹.

Ωστόσο, σήμερα το φαινόμενο αυτό έχει περιοριστεί χωρίς φυσικά να έχει εξασθενήσει, απλώς οι πανηγυριστές έχουν μεταφερθεί αρκετά παρακάτω από

11 Μ. Βαρβούνη, «Η Λατρεία του Αγίου Σεραφεΐμ στη Βοιωτία», ό. π, σελ. 231.

τη Μονή μετά και την τελευταία περιφραξη των χώρων και την προσπάθεια των Πατέρων της Μονής να διαχωριστεί πλήρως το τελετουργικό μέρος της πανηγύρεως από το ψυχαγωγικό.

Επίσης, πολλά είναι τα χωριά της Βοιωτίας, αλλά και άλλες περιοχές του Ελλαδικού χώρου που κατά καιρούς αιτούνται τη μετακομιδή της τιμίας κάρας του οσίου Σεραφείμ στην έδρα τους προκειμένου να γίνει λιτανεία και να ψαλεί παράκληση προς τον Άγιο για να τους απαλλάξει από διάφορα καταστρεπτικά ζιζάνια ή ακόμη και σε περιπτώσεις ανομβρίας να φέρει βροχή, εκδηλώνοντας και μέσα από αυτή την πρακτική ο λαός μας την αγάπη και το σεβασμό που τρέφει για τον όσιο.

Ολοκληρώνουμε την παρουσίασή μας με τον εορτασμό των Βοιωτών Αγίων στον ομώνυμο Ναό τους το τελευταίο Σάββατο του Μαΐου, ο οποίος λαμβάνει διαστάσεις πανενοριακής συνάξεως αφού συγκεντρώνονται πιστοί από διάφορες γωνίες της Βοιωτίας για να τιμήσουν τους δικούς τους Αγίους που με τα δάκρυα Τους, την προσευχή Τους και τους αγώνες Τους ευεργέτησαν πολλαπλώς την περιοχή. Ο εορτασμός κορυφώνεται το Σάββατο το πρωί όπου μεταφέρονται τα ιερά λείψανα των Αγίων προς προσκύνηση. Με το πέρας της Ακολουθίας προσφέρεται από την Ιερά Μητρόπολη κέρασμα στον υπόγειο χώρο του Ναού και δίνεται η δυνατότητα της ανταλλαγής απόψεων μεταξύ των παρευρισκομένων επιτυγχάνοντας έτσι τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των ενοριών.

Καταληκτικά, αναφέρουμε πως ένα ακόμη δείγμα της θέσης που κατέχουν οι Άγιοι της Βοιωτικής Εκκλησίας στη ζωή των κατοίκων της Βοιωτίας σχετίζεται με την ονοματοδοσία, αφού αρκετοί είναι αυτοί που φέρουν τα ονόματα των Αγίων που προαναφέραμε.

Γίνεται, λοιπόν, εύκολα αντιληπτό πως η αγιολατρία είναι σημαντικό μέρος της ελληνικής λαϊκής λατρείας. Η ευλάβεια των κατοίκων και η αγάπη που τρέφουν προς τους τοπικούς Αγίους, οι οποίοι τους ενώνουν σε ένα σώμα με κεφαλή το Χριστό, αποδεικνύει τον ενοποιητικό ρόλο που πάντοτε είχε η Ορθοδοξία στη λαϊκή ιδεολογία και την παραδοσιακή πρακτική του λαού μας¹².

12 Μ. Βαρβούνη, Μελετήματα Ελληνικής Λαογραφίας- Εθμική και Θρησκευτική Λαογραφία, ό. π, σελ. 31.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΜΗΝΕΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Β' ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΚΥΡΙΑΚΗ
1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. κ. Χρυσόστομος προέστη της Θείας Λειτουργίας και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Αγίου Γεωργίου στην Αγλαντζιά.

ΔΕΥΤΕΡΑ
2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίου Γεωργίου στα Λατσία.

ΤΡΙΤΗ
3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη της Θείας Λειτουργίας στον ιερό ναό Αγίου Γεωργίου στον Άγιο Δομέτιο.

ΤΕΤΑΡΤΗ
4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Δέχθηκε τον Πρόεδρο της Αυστρίας κ. Heinz Fischer, ο οποίος πραγματοποίησε διήμερη επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο. Στο τέλος της συνάντησης ανταλλάγησαν δώρα.

ΠΕΜΠΤΗ
12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε, με την ευκαιρία των ονομαστηρίων Του, κατά την ακολουθία του πανηγυρικού εσπερινού τής εορτής του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου στον καθεδρικό ναό αγίου Ιωάννου Λευκωσίας. Ακολούθως, ο Μακαριώτατος δέχθηκε τις ευχές των πιστών στο Μέγα Συνοδικό της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη του Αρχιερατικού συλλειτουργου στον Καθεδρικό ναό Αγίου Ιωάννου Λευκωσίας, με την ευκαιρία των ονομαστηρίων του. Ακολούθως, ο Μακαριώτατος δέχθηκε τις ευχές τού Προέδρου της Δημοκρατίας, του Προέδρου της Βουλής, Μελών της Ιεράς Συνόδου, Πρέσβων, Υπουργών, του Μουφτή των Τουρκοκυπρίων, άλλων επισήμων και πολιτικών αξιωματούχων του τόπου, καθώς και πλήθους πιστών, στο Μέγα Συνοδικό της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου. Το μεσημέρι παρέθεσε επίσημο γεύμα με την ευκαιρία των ονομαστηρίων του.

ΚΥΡΙΑΚΗ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη της Θείας Λειτουργίας στον Ιερό ναό Αγίων Ομολογητών.

ΔΕΥΤΕΡΑ
16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Δέχθηκε τον Πρέσβη της Γερμανίας κ. Nikolai VON SCHOEPPF και τον Μουφτή των τουρκοκυπρίων κ. Ταλίπ Αταλάι.

ΤΕΤΑΡΤΗ
18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε αγιασμό στα εγκαίνια της νέας πτέρυγας του «Μελάθρου Ευγηρίας Λευκωσίας», «Αναστάσιος Λεβέντης».

Το απόγευμα τέλεσε τρισάγιο και προσφώνησε κατά τα αποκαλυπτήρια της προτομής του Αρχιεπισκόπου Κύπρου Λεοντίου, που βρίσκεται στον προαύλιο χώρο της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου.

Στη συνέχεια παρέστη στην εκδήλωση και απηύθυνε χαιρετισμό στην παρουσίαση του βιβλίου του κ. Κωστή Κοκκινόφτα «Ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Λεόντιος» η οποία έγινε στην Αίθουσα του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου του Γ'.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στην πανηγυρίζουσα Ιερά Μονή τής Θεοτόκου στα Καμπιά.

ΣΑΒΒΑΤΟ
21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη συμπροσευχόμενος στη Θεία Λειτουργία, η οποία τελέστηκε στον καθεδρικό ναό τού Αγίου Ιωάννου, με την ευκαιρία τής εορτής των Εισοδίων τής Παναγίας.

ΚΥΡΙΑΚΗ
22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη της Θείας Λειτουργίας στον Ιερό ναό Αγίου Σπυρίδωνος. Κατά τη διάρκεια αυτής χειροτόνησε τον διάκονο Ιορδάνη Ιορδάνους σε πρεσβύτερο.

ΔΕΥΤΕΡΑ
23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Δέχθηκε τον Πρόεδρο τής Βουλής των Ελλήνων κ. Νίκο Βούτση, με τον οποίο αντάλλαξε απόψεις για τα εθνικά θέματα.

ΤΡΙΤΗ
24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Δέχθηκε τον Πρέσβη τού κυρίαρχου τάγματος των Ιπποτών τής Μάλτας κ. Edward Mier- Jedzejowicz.

ΠΕΜΠΤΗ
26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη της Θείας Λειτουργίας και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα Ιερό ναό Αγίου Στυλιανού στον συνοικισμό Άσπρες Στροβόλου.

Το μεσημέρι δέχθηκε τον Αρχηγό ΓΕΕΘΑ κ. Ευάγγελο Αποστολάκη.

ΚΥΡΙΑΚΗ
29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον πανηγυρίζοντα Ιερό ναό Αποστόλου Ανδρέα στο Πλατύ Αγλαντζιάς.

ΔΕΥΤΕΡΑ
30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη της Θείας Λειτουργίας στον πανηγυρίζοντα Ιερό ναό Αποστόλου Ανδρέα τού συνοικισμού Στροβόλου.
Το μεσημέρι δέχθηκε τον Μητροπολίτη Κένυας κ. Μακάριο.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΥΠΡΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ Β΄
ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΤΕΤΑΡΤΗ
2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. κ. Χρυσόστομος δέχθηκε τον Υπουργό Εξωτερικών της Ρωσικής Ομοσπονδίας κ. Σεργκέι Λαβρόφ, ο οποίος πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο. Στο τέλος της συνάντησης ανταλλάγησαν αναμνηστικά δώρα.

ΠΕΜΠΤΗ
3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Το εσπέρας προέστη της ακολουθίας του εσπερινού και κήρυξε στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό Αγίας Βαρβάρας στο Καίμακλί.

ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Το εσπέρας προέστη της ακολουθίας του εσπερινού και κήρυξε στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου στην Έγκωμη.

ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη της Θείας Λειτουργίας και κήρυξε στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ναό Αγίου Νικολάου (Λυκαβηττού) στη Λευκωσία. Ακολούθως, τέλεσε το δεύτερο ετήσιο μνημόσυνο του αιμνήστου Ηγουμένου της Ιεράς Μονής Αποστόλου Βαρνάβα Αρχιμανδρίτη Γαβριήλ.

ΠΕΜΠΤΗ
10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προήδρευσε της συνεδρίας της Θρονικής Επιτροπής.

ΣΑΒΒΑΤΟ
12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη της Θείας Λειτουργίας στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό Αγίου Σπυρίδωνος στον Συνοικισμό Στροβόλου 2.

ΔΕΥΤΕΡΑ
14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Δέχθηκε την Πρέσβειρα της Αμερικής στην Κύπρο κα Καθλίν Αν Ντόχερτι και την Παγκύπρια Οργάνωση Σιτοπαραγωγών.

ΤΡΙΤΗ
15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη της Θείας Λειτουργίας και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ναό Αγίου Ελευθερίου Συνοικισμού Λατσιών.

ΠΕΜΠΤΗ 17 ΚΑΙ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Επισκέφθηκε διάφορα φυλάκια της Εθνικής Φρουράς, μοίρασε δώρα και ευχήθηκε τα δέοντα στους οπλίτες και στα στελέχη της Εθνικής Φρουράς.

ΚΥΡΙΑΚΗ
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη Αρχιερατικού Συλλεiturγου στον Καθεδρικό Ναό Αγίου Ιωάννη Λευκωσίας. Ακολούθως, τέλεσε το όγδοο ετήσιο μνημόσυνο του αιμνήστου Αρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Α΄. Στη συνέχεια, μετέβη στο παλαιό Κοιμητήριο Αγίου Σπυρίδωνος Λευκωσίας, όπου και τέλεσε τρισάγιο στον τάφο του αιοδίου Αρχιεπισκόπου και κατέθεσε στέφανο.

ΔΕΥΤΕΡΑ
21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Επισκέφθηκε Νοσοκομεία της Λευκωσίας και ευχήθηκε τα δέοντα στο προσωπικό και στους ασθενείς και μοίρασε δώρα.

Άκουσε τα κάλαντα από τους φοιτητές της Θεολογικής Σχολής της Εκκλησίας Κύπρου.

ΤΡΙΤΗ
22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Δέχθηκε την Πρέσβειρα του Ισραήλ στην Κύπρο κα Yael Ravia Zadak.

Άκουσε τα Κάλαντα από τις φιλαρμονικές της Αστυνομίας, της Εθνικής Φρουράς, της ΕΛ.ΔΥ.Κ. και από τη χορωδία του Παγκύπριου Γυμνασίου Λευκωσίας.

ΤΕΤΑΡΤΗ
23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ακολουθως, παρέστη συμπροσευχόμενος στην ακολουθία του Αγίου Ευχελαίου, που τελέστηκε στο παρεκκλήσιο του Αποστόλου Βαρνάβα στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου, για όλο το προσωπικό.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη Αρχιερατικού Συλλειτουργου κατά τη Θεία Λειτουργία των Χριστουγέννων στον Καθεδρικό Ναό Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου Λευκωσίας.

ΚΥΡΙΑΚΗ
27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη της Θείας Λειτουργίας και κήρυξε στον Ιερό Ναό της του Χριστού Γεννήσεως στην Τάλα.

Άκουσε τα Κάλαντα του νέου έτους και της εορτής του Αγίου Βασιλείου από τις φιλαρμονικές της Αστυνομίας, της Εθνικής Φρουράς και της ΕΛ.ΔΥ.Κ. και ευχήθηκε Χρόνια πολλά και καλή νέα χρονιά σε όλους.

ΠΕΜΠΤΗ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ακολουθως, προέστη της τελετής της κοπής της Βασιλόπιτας στο Μέγα Συνοδικό της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Κύπρου, ευλόγησε και κατόπιν έκοψε τη Βασιλόπιτα στην παρουσία όλου του προσωπικού της Ιεράς Αρχιεπισκοπής και ευχήθηκε, όπως το νέο έτος 2016 να είναι ευλογημένο, χαρούμενο και ειρηνικό.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΠΑΦΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ **ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

ΚΥΡΙΑΚΗ
1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Πάφου κύριος Γεώργιος λειτούργησε και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Αγίου Παντελεήμονος Χολετριών.

ΔΕΥΤΕΡΑ
2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη του εσπερινού και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίου Γεωργίου Άνω Πάχνας.

ΤΡΙΤΗ
3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτούργησε και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίου Γεωργίου Άνω Στρουμπίου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτούργησε και κήρυξε τον θείο λόγο στον Καθεδρικό ναό Αγίου Θεοδώρου Πάφου.

ΤΕΤΑΡΤΗ
11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Δέκτηκε ομάδα Γερμανών παστόρων στους οποίους και μίλησε.

ΣΑΒΒΑΤΟ
14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αποστόλου Φιλίππου Άρσου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Παναγίας Γαλαταριάς και στη συνέχεια τέλεσε τον αγιασμό στα εγκαίνια των κοινοτικών κτηρίων.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη του εσπερινού και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Παναγίας Παντανάσσης Πάφου.

ΣΑΒΒΑΤΟ
21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Εισοδίων Θεοτόκου Πέγειας.

ΚΥΡΙΑΚΗ
22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Παναγίας Γιόλου.

ΤΕΤΑΡΤΗ
25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη του εσπερινού και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίου Στυλιανού Πενταλιάς.

ΚΥΡΙΑΚΗ
29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Αγίας Μαρίας στην κοινότητα Αγίας Μαρίας Χρυσοχούς.
Προέστη του εσπερινού και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αποστόλου Ανδρέου Έμπας.

ΔΕΥΤΕΡΑ
30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αποστόλου Ανδρέου Πόλεως Χρυσοχούς.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΠΑΦΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ **ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

ΤΕΤΑΡΤΗ
2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Πάφου κύριος Γεώργιος δέχθηκε την επίσκεψη του αρχηγού της ΚΥΠ κ. Κούρου με τον οποίο συζήτησε θέματα της αρμοδιότητάς του.

ΠΕΜΠΤΗ
3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη του εσπερινού και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίας Βαρβάρας Άρμου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίου Σάββα Δοράς.
Το βράδυ τέλεσε τον αγιασμό κατά τα εγκαίνια της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πάφου.

ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη του εσπερινού και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίου Νικολάου παραλιακού μετώπου.

- ΚΥΡΙΑΚΗ**
6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργησε και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίου Νικολάου Νατάς.
- ΔΕΥΤΕΡΑ**
7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Παρέστη στο άνοιγμα έκθεσης για τον ποιητή Γιώργο Σεφέρη στο Πανεπιστήμιο Νεάπολης Πάφου.
- ΤΡΙΤΗ**
8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Μίλησε σε συγκέντρωση του ΠΕΑΝ στη Λευκωσία με την ευκαιρία της Ημέρας Αντίστασης.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Προσφώνησε συνεστίαση των Σταυραετών Πάφου.
- ΣΑΒΒΑΤΟ**
12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργησε και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίου Σπυρίδωνος Γεροσκήπου και χειροτόνησε σε πρεσβύτερο τον διάκονο Χαράλαμπο Παπαχριστοδούλου.
Το βράδυ μίλησε σε εκδήλωση στο Α' Λύκειο Πάφου για το νόημα των Χριστουγέννων.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργησε και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Αποστόλων Παύλου και Βαρνάβα Πάφου.
- ΤΡΙΤΗ**
15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Μετέβη στην Αθήνα, μέχρι 19ης Δεκεμβρίου, και συμμετείχε στις εργασίες της Πανορθόδοξου Επιτροπής για ετοιμασία των κανονισμών της μελλούσης να συνέλθει Μεγάλης Συνόδου.
- Λειτουργησε και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Αγίας Παρασκευής Γεροσκήπου.
Το απόγευμα μίλησε σε εκδήλωση για τα Χριστούγεννα στον ιερό ναό Αγίου Χαραλάμπους Έμπας.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- ΤΡΙΤΗ**
22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργησε και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίας Αναστασίας Φαρμακολυτριάς Κοιλίνιας.
- ΤΕΤΑΡΤΗ**
23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Μίλησε στο Β' Λύκειο Πάφου για το μήνυμα των Χριστουγέννων.
Το βράδυ απηύθυνε χαιρετισμό στον πανδημοτικό εορτασμό των Χριστουγέννων στο Μαρκίδειο Θέατρο.
- ΠΕΜΠΤΗ**
24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Χοροστάτησε κατά τις Ώρες, τον εσπερινό και την Θεία Λειτουργία του Μεγάλου Βασιλείου στον Καθεδρικό ναό του Αγίου Θεοδώρου.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργησε και κήρυξε τον θείο λόγο, την ημέρα της εορτής της Γεννήσεως του Κυρίου, στον Καθεδρικό ναό του Αγίου Θεοδώρου.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργησε και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίου Στεφάνου Λέμπας.
- ΤΕΤΑΡΤΗ**
30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Παρέστη στη συνεστίαση των ιερέων της Μητρόπολης Πάφου, στο ξενοδοχείο «Άγιος Γεώργιος», και έκοψε τη βασιλόπιτα.

ΠΕΜΠΤΗ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη της τελετής, στο Συνοδικό της Ιεράς Μητρόπολης Πάφου, και έκοψε την βασιλόπιτα κατά την εορταστική σύναξη του προσωπικού της Μητρόπολης.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΚΥΡΙΑΚΗ
1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κυρηνείας κ. Χρυσόστομος χοροστάτησε κατά την Άκολουθία του Όρθρου, τέλεσε τη Θεία Λειτουργία και κήρυξε τόν θείο λόγο στόν ιερό ναό Άγίου Γεωργίου Μάμμαρι και άκολουθως τέλεσε άγιασμό στήν τελετή κατάθεσης του θεμελίου λίθου του μνημείου πεσόντων τής Κοινότητας.

ΔΕΥΤΕΡΑ
2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την Άκολουθία του Έσπερινού και μίλησε προς τó έκκλησίασμα στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγίου Γεωργίου Μάμμαρι.

ΤΡΙΤΗ
3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τη Θεία Λειτουργία στόν ιερό Μητροπολιτικό ναό Άποστόλου Βαρνάβα Κοκκινότριμιθιάς.

ΤΕΤΑΡΤΗ
4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε Άγιασμό στο Τμήμα Έπισιτιστικών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας και άκολουθως συναντήθηκε με τó Δήμαρχο Κυρηνείας κ. Γλαύκο Καριόλου και Μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου.

ΣΑΒΒΑΤΟ
7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την Άκολουθία του Έσπερινού και μίλησε προς τó έκκλησίασμα στόν ιερό ναό Άποστόλου Ανδρέα Πλατύ Άγλαντζιάς.

ΔΕΥΤΕΡΑ
9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συλλειτούργησε με τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Γορτύνης και Άρκαδίας κ. Μακάριο και κήρυξε τόν θείο λόγο στόν πανηγυρίζοντα ιερό Καθεδρικό ναό Άγίου Νεκταρίου Μοιρών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συναντήθηκε με τόν Δήμαρχο Καραβᾶ κ. Ίωάννη Παπαϊωάννου.

ΣΑΒΒΑΤΟ
14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε Τρισάγιο στα Φυλακισμένα Μνήματα, εις μνήμη του Κυριάκου Μάτση.

ΚΥΡΙΑΚΗ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την Άκολουθία του Όρθρου, τέλεσε τη Θεία Λειτουργία και έκήρυξε τόν θείο λόγο στόν ιερό Μητροπολιτικό ναό Άποστόλου Βαρνάβα Κοκκινότριμιθιάς και τέλεσε την εις πρεσβύτερο χειροτονία του διακόνου π. Μαρίνου Στυλιανού.

ΤΡΙΤΗ
17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη και μίλησε σε έκδήλωση άφιερωμένη στην Κερύνεια στο Α΄ Δημοτικό Σχολείο Ξυλοτύμβου.

ΤΡΙΤΗ
17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη σε δεξίωση που παρετέθη υπό του πρέσβευς τής Όμοσπονδιακής Δημοκρατίας τής Γερμανίας.

ΠΕΜΠΤΗ
19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη και μίλησε σέ εκδήλωση αφιερωμένη στήν Κερύνεια στό Γ' Δημοτικό Σχολείο Λατσιών.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ καί μίλησε πρὸς τὸ ἐκκλησίασμα στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου στήν Κοκκινότριμιθιά.

ΣΑΒΒΑΤΟ
21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καί κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου Κοκκινότριμιθιάς. Τὸ ἑσπέρας ὑποδέχθηκε τίμια λείψανα καί χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν ἱερό Μητροπολιτικό ναὸ Ἀποστόλου Βαρνάβα Κοκκινότριμιθιάς.

ΚΥΡΙΑΚΗ
22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τήν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καί κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἱερό Μητροπολιτικό ναὸ Ἀποστόλου Βαρνάβα Κοκκινότριμιθιάς. Τὸ ἑσπέρας παρέστη καί χαίρησε τὴν Ἐπιστημονικὴ Ἀγιολογικὴ ἡμερίδα, διοργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κυρηναίας μὲ θέμα: «Σύγχρονες Μορφές τῆς Ὁρθοδοξίας, ὑγιὴ πρότυπα προσφορᾶς πρὸς τὴν Ἐκκλησία καί τὸν συνάνθρωπο».

ΔΕΥΤΕΡΑ
23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συναντήθηκε μὲ τὸ Συμβούλιο τῆς Π.Ο.Ε.Δ. Κυρηναίας. Τὸ βράδυ παρέστη σέ δεξίωση παρατεθεῖσα ὑπὸ τῆς Πρεσβείας τοῦ Λιβάνου, ἐπ' εὐκαιρία τῆς Ἡμέρας τῆς Ἀνεξαρτησίας τοῦ Λιβάνου.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΥΡΗΝΕΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ **ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη στοὺς ἑορτασμοὺς τῆς προστάτιδος τοῦ Πυροβολικοῦ Ἁγίας Βαρβάρας στὸ Στρατόπεδο «Ἀντγου Στυλιανοῦ Καλμπουρτζή» στὸν Δελίκηπο. Τὸ βράδυ παρέστη συμπροσευχόμενος σέ ἀγρυπνία ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου Σάββα στὸν ἱερό Μητροπολιτικό ναὸ Ἀποστόλου Βαρνάβα στήν Κοκκινότριμιθιά.

ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ἐχοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, ἐτέλεσε τὴ θεία λειτουργία καί ἐκήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Ἁγίου Νικολάου Κάτω Δευτερᾶς. Ἀκολούθως παρέστη στήν Παγκύπρια Συνάντηση Μελῶν Ο.Ε.Λ.Μ.Ε.Κ. στήν Ἀκτὴ τοῦ Κυβερνήτη. Τὸ ἑσπέρας ἔχοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ τοῦ Ἁγίου Ἀμβροσίου εἰς τὸν ἱερόν ναὸν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης στὸ Τσέρι.

ΠΕΜΠΤΗ
10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ἐδέχθη στὸ γραφεῖο του μέλη τῆς Ὁμοσπονδίας Μέσης Ἐκπαίδευσης Κερύνειας. Τὸ ἑσπέρας ἐτέλεσεν Ἀγιασμό εἰς τὸ οἶκημα τοῦ Συνδέσμου Φιλάθλων Π.Α.Ο.Κ. εἰς Λεμεσό.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τὸ βράδυ παρέστη συμπροσευχόμενος σὲ ἀγρυπνία ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος στὸν ἱερό ναὸ Ἁγίου Γεωργίου στὸ Μάμμαρι.

ΚΥΡΙΑΚΗ
13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, ἐτέλεσε τὴ θεία λειτουργία καὶ ἐκήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἱερό ναὸ Ἁγίου Δημητρίου Ἀκροπόλεως. Ἀκολούθως παρέστη καὶ ἐχαιρέτησεν ἐκδήλωσιν τοῦ τμήματος Κερύνειας τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ στὴν πλατεία Ἐλευθερίας. Τὴν μεσημβριαν παρέστη καὶ ἐχαιρέτησεν ἐόρτιαν ἐκδήλωσιν καὶ φιλανθρωπικὸν παζαράκι τοῦ τμήματος νέων τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Τὸ βράδυ παρέστη καὶ χαιρέτησε χριστουγεννιάτικη ἐκδήλωση τῶν Κατηχητικῶν Συνάξεων Περιστερώνας μὲ ὀμιλητὴ τὸν ἐλλογιμώτατον καθηγητὴν κ. Ἀνέστην Κεσελόπουλον.

ΔΕΥΤΕΡΑ
14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τὸ βράδυ ἐτέλεσεν Ἁγιασμὸν κατὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Ἐθελοντῆ» στὴν Κοκκινότριμιθιά παρουσία τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας κ. Νίκου Ἀναστασιάδη.

ΤΡΙΤΗ
15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ἐδέχθη στὸ γραφεῖο του τὴν ἐρίτιμον κ. Εὐφροσύνην Παρπαρίνου, ἔφορον Κρατικοῦ Ἀρχείου.

ΤΕΤΑΡΤΗ
16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ἐδέχθη στὸ γραφεῖο του τὸν ἔντιμον κ. Κώσταν Κόρταν, Δήμαρχον Ἀγλαντζιάς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη σὲ ἐγκαίνια εἰκαστικῆς ἐκθεσης τῆς ἐρίτιμου κ. Ἀντιγόνης Περικλέους – Παπαδοπούλου στὴ Λευκωσία.

ΚΥΡΙΑΚΗ
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ἐχοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, ἐτέλεσε τὴ θεία λειτουργία καὶ ἐκήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἱερό ναὸ Ἁγίου Νικολάου Λακατάμειας. Τὸ ἑσπέρας παρέστη στὴν ὑποδοχὴν τῆς ἱερᾶς εἰκόνας τῆς Παναγίας Τριχερούσης καὶ ἀκολούθως ἐχοροστάτησεν κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ, συγχοροστατοῦντος τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Λεμεσοῦ κ. Ἀθανασίου, εἰς τὸν ἱερόν ναὸν Παναγίας Γλυκιωτίσσης Λεμεσοῦ.

ΤΡΙΤΗ
22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη συμπροσευχόμενος εἰς τὴν τελεσθεῖσαν Θεῖαν Λειτουργίαν καὶ ὠμίλησεν εἰς τὸν ἱερόν Μητροπολιτικὸν ναὸν Ἀποστόλου Βαρνάβα Κοκκινότριμιθιάς, καθ' ἣν ἐκκλησιάσθησαν μαθηταὶ τῶν Δημοτικῶν Σχολείων τῆς κοινότητος Κοκκινότριμιθιάς. Μετὰ τὴν λειτουργία τὰ παιδιὰ ἔψαλλαν τὰ κάλαντα στὸν Πανιερώτατο.

ΤΕΤΑΡΤΗ
23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη συμπροσευχόμενος εἰς τελεσθεῖσαν Θεῖαν Λειτουργίαν καὶ ὠμίλησεν εἰς τὸν ἱερόν Μητροπολιτικὸν ναὸν Ἀποστόλου Βαρνάβα Κοκκινότριμιθιάς καθ' ἣν ἐκκλησιάσθησαν μαθηταὶ τοῦ Περιφερειακοῦ Γυμνασίου Κοκκινότριμιθιάς.

ΠΕΜΠΤΗ
24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη συμπροσευχόμενος κατά την ακολουθία των Μεγάλων και Βασιλικών Ώρων και του Έσπερινού μετά τής Θείας Λειτουργίας του Μεγάλου Βασιλείου και ώμίλησεν εις τόν ιερών Μητροπολιτικών ναών Άποστόλου Βαρνάβα Κοκκινοτριμιθιάς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Έχοροστάτησεν κατά την Άκολουθία του Όρθρου, έτέλεσεν την Θείαν Λειτουργίαν έκήρυξε τόν θείο λόγο εις τόν ι. Μητροπολιτικών ναών Άποστόλου Βαρνάβα Κοκκινοτριμιθιάς.

ΣΑΒΒΑΤΟ
26 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Έχοροστάτησεν κατά την Άκολουθία του Όρθρου, έτέλεσεν την Θείαν Λειτουργίαν και έκήρυξε τόν θείο λόγο εις τόν ιερών ναών Είσοδιων τής Θεοτόκου εις Κοκκινοτριμιθιά. Τò έσπέρας έτέλεσεν Άγιασμόν εις τò οίκημαν του Συνδέσμου Διαιτητών Κύπρου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Έχοροστάτησεν κατά την Άκολουθία του Όρθρου, έτέλεσεν την Θείαν Λειτουργίαν και έκήρυξε τόν θείο λόγο εις τόν ιερών ναών Άγιου Σπυρίδωνος Συνοικισμού Στρόβολος ΙΙ.

ΔΕΥΤΕΡΑ
28 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη και ώμίλησε σέ χριστουγεννιάτικη έκδήλωση, ηύλόγησε και διένειμε τή βασιλόπιττα του Μελάθρου Άγάπης στους Άγιου Όμολογητές. Τò βράδυ παρέστη και έχαιρέτησεν έκδήλωσιν βραβεύσεως των άριστων αποφοίτων Λυκείων του Δήμου Λαπήθου.

ΤΡΙΤΗ
29 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τò βράδυ παρέστη και έχαιρέτησεν έκδήλωσιν άπονομής ύποτροφιών του Δήμου Καραβά στην Λευκωσία.

ΤΕΤΑΡΤΗ
30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τò βράδυ παρέστη και έχαιρέτησεν έκδήλωσιν βραβεύσεως των άριστων αποφοίτων Λυκείων του Δήμου Κυρηνείας στην Λευκωσία.

ΠΕΜΠΤΗ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Έχοροστάτησεν κατά την ακολουθία του Έσπερινού εις τόν ιερών ναών Άγιου Στυλιανού Συνοικισμού Άσπρες Στροβόλου, ένθα έγένετο σύναξις των κοινοτήτων Άγιου Βασιλείου Σκυλλούρας και Καρακουμίου.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ **ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

ΚΥΡΙΑΚΗ
1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ό Πανιερώτατος Μητροπολίτης Λεμεσού κύριος Αθανάσιος προεξήρχε Αρχιερατικού Συλλείτουργου στον μητροπολιτικό ναό του Άγιου Γεωργίου Μεγαλομάρτυρος στη Νεάπολη (Ελλάδας), συλλειτουργούντων των Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών Νεαπόλεως και Σταυρουπόλεως κ.κ. Βαρνάβα και Γρεβενών κ.κ. Δαΐδ.

ΣΑΒΒΑΤΟ
7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του έσπερινού στον πανηγυρίζοντα ι.ναό του Άρχαγγέλου Μιχαήλ Μονοβόλικου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ί.ναό του Άρχαγγέλου Μιχαήλ Παρεκκλησιάς.

ΔΕΥΤΕΡΑ
9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ί.ναό του Άγίου Νεκταρίου Λεμεσοῦ, κατά τή διάρκεια τής όποίας χειροθέτησε σέ πνευματικό τόν Αϊδεσιμολογίωτατο Πρωτ. Κωνσταντίνο Σταύρου. Χοροστάτησε κατά τήν άκολουθία του έσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ί.ναό του Άγίου Άρσενίου του Καππαδόκου Κυπερούντας.

ΤΡΙΤΗ
10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ί.ναό τών Άγιών Παΐσιου Άγιορείτου και Άρσενίου του Καππαδόκου Λεμεσοῦ. Χοροστάτησε κατά τήν άκολουθία του έσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ί.ναό του Άγίου Μηνᾶ στόν Άγιο Άθανάσιο.

ΤΕΤΑΡΤΗ
11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συγχοροστάτησε κατά τήν άκολουθία του έσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ί.ναό του Άγίου Ίωάννου του Έλεήμονος μετά τών Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτών Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς κ.κ. Ίουστίνου και Κίτρος, Κατερίνης και Πλαταμώνος κ.κ. Γεωργίου και του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Αμαθοῦντος κ. Νικολάου.

ΠΕΜΠΤΗ
12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συμμετέσχε σέ πολυαρχιερατικό Συλλείτουργο στόν πανηγυρίζοντα ί. ναό του Άγίου Ίωάννου του Έλεήμονος, προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κίτρος, Κατερίνης και Πλαταμώνος κ.κ. Γεωργίου και συλλειτουργούντων του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς κ.κ.Ίουστίνου και του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Αμαθοῦντος κ.Νικολάου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ί. ναό Άγίου Γεωργίου Κελλακίου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τήν άκολουθία του έσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ί.ναό Παναγίας Άγροῦ.

ΚΥΡΙΑΚΗ
21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στήν πανηγυρίζουσα ί.μονή Παναγίας Άμασσοῦς.

ΚΥΡΙΑΚΗ
22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ί. ναό του Άγίου Γεωργίου Χαβούζας.

ΠΕΜΠΤΗ
26 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ί.ναό Άγίου Στυλιανού του Συνοικισμού Λινόπετρας.

ΚΥΡΙΑΚΗ
29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ί.ναό Τιμίου Σταυροῦ του Συνοικισμού Πάνω Πολεμιδιών. Χοροστάτησε κατά τήν άκολουθία του έσπερινου στόν πανηγυρίζοντα ί. ναό Αποστόλου Άνδρέα Μέσα Γειτονιάς.

ΔΕΥΤΕΡΑ
30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ί.ναό Αποστόλου Άνδρέα Χαράκη.

**ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΛΕΜΕΣΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

**ΤΡΙΤΗ
1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Λεμεσοῦ κύριος Ἀθανάσιος τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία κατὰ τὴ διάρκεια ἀγρυπνίας στὸν ἱερό ναό Ἁγίου Νικολάου Λεμεσοῦ μέ τὴν εὐκαιρία τῆς μνήμης τοῦ Ὁσίου Πορφυρίου τοῦ Καυσοκαλυβίτου.

**ΠΕΜΠΤΗ
3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίας Βαρβάρας Ζακακίου.

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Σάββα Ὑψωνα.

**ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό ἁγίου Σάββα Ὑψωνα.

**ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Νικολάου Κάτω Πολεμιδιῶν.

**ΤΕΤΑΡΤΗ
9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίας Ἄννας Σπιταλίου.

**ΠΕΜΠΤΗ
10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στό ἱερό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Βηγιανοῦ Ὑψωνα.

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Σπυρίδωνα Λεμεσοῦ.

**ΚΥΡΙΑΚΗ
13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸν ἱερό ναό Ἁγίας Τριάδας.

**ΔΕΥΤΕΡΑ
14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Ἐλευθερίου Μουτταγιακάς.

**ΤΡΙΤΗ
15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Ἐλευθερίου Λεμεσοῦ.

**ΚΥΡΙΑΚΗ
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸν ἱερό ναό Ἀποστόλου Βαρνάβα Συνοικισμοῦ Ἁγίου Ἰωάννη.

**ΔΕΥΤΕΡΑ
21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Χοροστάτησε κατὰ τὴν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στό πανηγυρίζον παρεκκλήσιο τῆς Ἁγίας Ἀναστασίας Πολεμιδιῶν.

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸν μητροπολιτικό ναό Παναγίας Παντανάσσης (Καθολικῆς).

**ΚΥΡΙΑΚΗ
27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸν ἱερό ναό Ἁγίου Φιλίππου Λατσιῶν.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΜΟΡΦΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

**ΚΥΡΙΑΚΗ
1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Μόρφου κ. Νεόφυτος τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἱερό ναὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὴν κοινότητα Γερακιές. Ἀκολούθησε ἐκδήλωση μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς συμπλήρωσης 100 χρόνων ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ, μὲ ὀμιλητὴ τὸν κ. Κωστή Κοκκινόφτα μὲ θέμα: «Ὁ Ἅγιος Γεώργιος καὶ ἡ Κύπρος».

**ΔΕΥΤΕΡΑ
2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Προέστη τῆς Ἀκολουθίας τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸ πανηγυρίζον ἱερό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὸ Περιφερειακὸ Γυμνάσιο στὸ Ἀκάκι.

**ΤΡΙΤΗ
3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸ πανηγυρίζον ἱερό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὸ Περιφερειακὸ Γυμνάσιο στὸ Ἀκάκι.

**ΤΡΙΤΗ
3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Παρέστη στὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο τῆς κοινότητας Γαλάτας, στὴν ἐκδήλωση πρὸς τιμὴ τῶν Ἱεροψαλτῶν Φριζοῦ Κυνηγόπουλλου, Ἀθανάσιου Παπαδόπουλλου καὶ Γαβριὴλ Παπαχριστοφόρου, καὶ ἀπηύθυνε πατρικοὺς λόγους.

**ΣΑΒΒΑΤΟ
7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Προέστη τῆς Ἀκολουθίας τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἱερό ναὸ τοῦ Ἁγίου Αὐξιβίου στὴν κοινότητα Ἀστρομερίτη (ἐορτὴ κατεχόμενης κοινότητας Ἄνω Ζώδιας).

**ΚΥΡΙΑΚΗ
8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἱερό ναὸ τοῦ Ἁγίου Αὐξιβίου στὴν κοινότητα Ἀστρομερίτη (ἐορτὴ κατεχόμενης κοινότητας Ἄνω Ζώδιας).

**ΚΥΡΙΑΚΗ
8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Προέστη τῆς Ἀκολουθίας τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸ ἱερό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου στὸ Πολυδύναμο Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μόρφου «Ἡ Σολέα» στὴν Εὐρύχου καὶ χειροθέτησε σὲ Πνευματικὸ τὸν Ἀρχιμανδρίτη Φώτιο Ἰωακείμ.

**ΔΕΥΤΕΡΑ
9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Παρέστη συμπροσευχόμενος κατὰ τὴν τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας στὸ πανηγυρίζον ἱερό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου στὸ Πολυδύναμο Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μόρφου «Ἡ Σολέα» στὴν Εὐρύχου.

**ΤΡΙΤΗ
10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Νικολάου παρὰ τὴν Ὀροῦντα καὶ τὴν Κουρὰ σὲ Μεγαλόσχημη τῆς Μοναχῆς Ἰουστίνης.

**ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Παρακάθησε στὸ γεῦμα, τὸ ὁποῖο παρέθεσε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος μὲ τὴν εὐκαιρία τῶν ὀνομαστηρίων του στὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Κύπρου.

**ΚΥΡΙΑΚΗ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὴν Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου παρὰ τὴν Ὀροῦντα, καὶ προέστη τοῦ ἐτησίου μνημοσύνου τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος Ἰακώβου Τσαλίκη.

ΤΡΙΤΗ
17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη στην εκδήλωση «Οί Άκρίτες τής Ίστορίας τής Κύπρου» τών οργανωμένων συνόλων τής κατεχόμενης κοινότητας Κατωκοπιᾶς και μίλησε με θέμα: «Οί Άκρίτες ἄλλοτε και τώρα».

ΠΕΜΠΤΗ
19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη σὲ ἐκδήλωση τής ἐνορίας Ἀπόστολος Ἀνδρέας στὸ Πλατὺ Ἀγλαντζιάς και μίλησε με θέμα: «Πόλεμος πάντων πατήρ».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία και κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸ πανηγυρίζον ἱερὸ παρεκκλήσιο τοῦ Ὁσίου Σωζομένου στὴν κοινότητα Γαλάτας.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ και κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν πανηγυρίζοντα ἱερὸ ναὸ Παναγίας «Ρόδον τὸ Ἀμάραντον», στὴν κοινότητα Κουτραφᾶ.

ΣΑΒΒΑΤΟ
21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία και κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν πανηγυρίζοντα ἱερὸ ναὸ Παναγίας «Ρόδον τὸ Ἀμάραντον», στὴν κοινότητα Κουτραφᾶ.

ΣΑΒΒΑΤΟ
21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη τής Ἐξοδίου Ἀκολουθίας τοῦ μέχρι πρό τινος ἀγνοουμένου μακαριστοῦ Φοίβου Παυλίδη στὸν ἱερὸ ναὸ Ἁγίας Μαρίνης στὴν Εὐρύχου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Νικολάου, παρὰ τὴν Ὁρούντα, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὁποίου τέλεσε τὴν Προχείρισιν εἰς Καθηγουμένην και Ἐνθρόνισιν τής Μοναχῆς Ἰουστίνης.

ΤΡΙΤΗ
24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ και κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν πανηγυρίζοντα ἱερὸ ναὸ τής Ἁγίας Αἰκατερίνης στὴν κοινότητα Βυζακιάς.

ΤΕΤΑΡΤΗ
25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία και κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν πανηγυρίζοντα ἱερὸ ναὸ τής Ἁγίας Αἰκατερίνης στὴν κοινότητα Βυζακιάς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συμμετέσχε στὴ 3η Συνάντηση (γιὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 2015-2016) τοῦ Ἐπιμορφωτικοῦ Σεμιναρίου Κλήρου τής Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μόρφου, με θέμα, «Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Ἀρτέμων», με εἰσηγητὴ τὸν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη π. Φώτιο Ἰωακείμ.

ΣΑΒΒΑΤΟ
28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ και κήρυξε τὸν θεῖο λόγο με τὴν εὐκαιρία τής μνήμης τοῦ νέου Ἱερομάρτυρος Φιλομένου τοῦ Κυπρίου στὸν ἱερὸ ναὸ τοῦ Ἀποστόλου Λουκᾶ στὴν κοινότητα Ὁρούντας.

ΚΥΡΙΑΚΗ
29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία, κήρυξε τὸν θεῖο λόγο και προέστη τοῦ τεσσαρακονθημέρου μνημοσύνου τής μακαριστῆς ἀδελφῆς του Στέλλας Ἀντανίου στὸν ἱερὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου στὸν Συνοικισμό Λατσιῶν.

ΔΕΥΤΕΡΑ
30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία και κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν πανηγυρίζοντα ἱερὸ ναὸ τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέα στὴν κοινότητα Νικηταρίου.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΜΟΡΦΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΝΕΟΦΥΤΟΥ ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΤΡΙΤΗ
1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Μόρφου κ. Νεόφυτος, με τὴν εὐκαιρία τῆς μνήμης τοῦ ὁσίου Πορφυρίου τοῦ Καυσο-καλυβίτη, τοῦ ὁποίου τὴν ἀγιότητα πρόσφατα διακήρυξε τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, προέστη τῆς πανηγυρικῆς ἀγρυπνίας στὸν ἱερὸ ναὸ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος στὸ Ἀκάκι, τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.

ΠΕΜΠΤΗ
3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη τῆς Ἀκολουθίας τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸ πανηγυρίζον ἱερὸ ἐξωκκλήσιο τῆς Ἁγίας Βαρβάρας στὴν κοινότητα Κοράκου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν πανηγυρίζοντα ἱερὸ ναὸ τῆς Ἁγίας Βαρβάρας στὴν κοινότητα Οἴκου (Μαραθάσας).

ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἄρτι ἀνακαινισθέντα καὶ παραδοθέντα στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Μόρφου ἱερὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὴν κατεχόμενη κοινότητα Συριοχωρίου παρὰ τὴ Μόρφου.

ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη τῆς Ἀκολουθίας τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὴν πανηγυρίζουσα ἱερὰ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου παρὰ τὴν Ὀρούντα.

ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὴν πανηγυρίζουσα ἱερὰ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου παρὰ τὴν Ὀρούντα.

ΤΡΙΤΗ
8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸ πανηγυρίζον ἱερὸ ἐξωκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Τυχικοῦ στὴν κοινότητα Γαλάτας.

ΤΡΙΤΗ
8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη τῆς Ἀκολουθίας τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν πανηγυρίζοντα ἱερὸ ναὸ τῶν Ἁγίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης στὴν κοινότητα Καλλιανῶν.

ΤΕΤΑΡΤΗ
9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν πανηγυρίζοντα ἱερὸ ναὸ τῶν Ἁγίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καὶ Ἄννης στὴν κοινότητα Καλλιανῶν.

ΠΕΜΠΤΗ
10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Μίλησε στοὺς Μαθητὲς καὶ Μαθήτριες τῆς Γ' τάξης τοῦ Γυμνασίου Σολέας.

ΣΑΒΒΑΤΟ
12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὴν ἱερὰ μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου παρὰ τὴν Ὀρούντα, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Σπυρίδωνος, ἐπισκόπου Τριμιθοῦντος.

ΚΥΡΙΑΚΗ
13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἱερὸ ναὸ Παναγίας στὴν κοινότητα Κοράκου.

ΤΡΙΤΗ
15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την Άκολουθία του πανηγυρικού Έσπερινού και κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸ πανηγυρίζον ἱερὸ παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Μοδέστου στὴν κοινότητα Ἀστρομερίτου.

ΤΡΙΤΗ
16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία και κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸ πανηγυρίζον ἱερὸ παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Μοδέστου στὴν κοινότητα Ἀστρομερίτου.

ΠΕΜΠΤΗ
17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συμμετέσχε στὴν 4η Συνάντηση (γιὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 2015-2016) τοῦ Ἐπιμορφωτικοῦ Σεμιναρίου Κλήρου τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως Μόρφου, μὲ θέμα, «Ἡ Θεολογία τῆς Δεσποτικῆς ἑορτῆς τῶν Χριστουγέννων», μὲ εἰσηγητὴ τὸν Αἰδεσιμο-λογιώτατο Πρεσβύτερο π. Ἀθανάσιο Βουδούρη.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη τῆς Ἐξοδίου Ἀκολουθίας τοῦ μακαριστοῦ Τεύκρου Λοΐζου, στὸν ἱερὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὴν Εὐρύχου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία και κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἱερὸ ναὸ Παναγίας στὴν κοινότητα Ἄκακιου.

ΠΕΜΠΤΗ
24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθρου και τῶν Μεγάλων Ὁρῶν και τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου στὴν ἱερά μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου παρὰ τὴν Ὁρούντα.

ΠΕΜΠΤΗ
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία τῶν Χριστουγέννων στὸν ἱερὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου στὴν κοινότητα Εὐρύχου.

ΣΑΒΒΑΤΟ
26 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία και κήρυξε τὸν θεῖο λόγο στὸν ἄρτι ἀνακαινισθέντα ἱερὸ ναὸ τῆς Παναγίας στὴν κατεχόμενη κοινότητα Κατωκοπιᾶς παρὰ τὴ Μόρφου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία και κήρυξε τὸν θεῖο λόγο μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς μνήμης τοῦ πρωτομάρτυρος και ἀρχidiaκόνου Στεφάνου και τῆς πανηγύρεως τῆς κατεχόμενης κοινότητας Κυρᾶς, στὸν ἱερὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους στὴν κοινότητα Δένειας.

ΠΕΜΠΤΗ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προέστη τῆς πανηγυρικῆς ἀγρυπνίας, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς μνήμης τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, στὴν ἱερά μονὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου παρὰ τὴν Ὁρούντα.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ **ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

ΚΥΡΙΑΚΗ- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
01-06 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Μετέβη στα Τίρανα, όπου συμμετείχε στο συνέδριο με θέμα: «Διακρίσεις, διωγμοί, Μαρτύριο».

ΚΥΡΙΑΚΗ
08 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στον Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ἁγίου Γεωργίου Παραλιμνίου και τέλεσε τὸ ετήσιο μνημόσυνο του μακαριστοῦ Μητροπολίτου Ἀδριανουπόλεως κυροῦ Δαμασκηνού.

ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΕΤΑΡΤΗ
09 -11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Μετέβη στις Βρυξέλες, όπου εκπροσώπησε τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου σε συνέδριο με θέμα: «Κύπρος: Θρησκευτική Ελευθερία και η Πολιτιστική της Κληρονομιά», το οποίο διοργανώθηκε από την Αντιπροσωπία της Εκκλησίας της Κύπρου στους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη στο επίσημο γεύμα στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου, με την ευκαιρία της ονομαστικής εορτής του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ Χρυσοστόμου .

ΚΥΡΙΑΚΗ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Αποστόλου Λουκά Παλαιχωρίου και προέστη του μνημοσύνου του ήρωα Κυριάκου Μάτση.

ΔΕΥΤΕΡΑ
16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τα Αποκαλυπτήρια της προτομής του ήρωα Πάνου Ιωάννου στο Γυμνάσιο Κοκκινοχωριών.

ΠΕΜΠΤΗ
19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη στη δεύτερη διάλεξη του Σαλαμίνιου Ελεύθερου Πανεπιστημίου Αμμοχώστου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον Ιερό Ναό Παναγίας Τραχιάς στο Δασάκι Άχνας.

ΔΕΥΤΕΡΑ
30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Εκπροσώπησε την Εκκλησία της Κύπρου στους εορτασμούς για την εορτή του Αποστόλου Ανδρέα στην Κωνσταντινούπολη, Θρονική Εορτή του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ **ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

ΤΕΤΑΡΤΗ
02 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κωνσταντίας και Αμμοχώστου κ. Βασίλειος παρέστη σε εκδήλωση οικονομικής ενίσχυσης των παιδιών των Σύρων προσφύγων στην Ιορδανία που πραγματοποιήθηκε στο πανεπιστήμιο Uclan στην Πύλα.

ΠΕΜΠΤΗ
03 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ναό Αγίας Βαρβάρας στο Παραλίμνι.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
04 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον πανηγυρίζοντα Ιερό Ναό Αγίας Βαρβάρας στο Παραλίμνι.

ΚΥΡΙΑΚΗ
06 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στον Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Γεωργίου Παραλιμνίου.

ΔΕΥΤΕΡΑ
07 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Εθιμοτυπική επίσκεψη στην Ιερά Μητρόπολη του Προϊσταμένου της Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών (ΚΥΠ) κ. Κυριάκου Κούρου.

ΤΕΤΑΡΤΗ
09 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Εθιμοτυπική επίσκεψη στην Ιερά Μητρόπολη του Βρετανού Ύπατου Αρμοστή κ. Ντέμιαν Ρόντερικ Τοντ.

- ΤΡΙΤΗ**
15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στο πανηγυρίζον παρεκκλήσιο του Αγίου Μοδέστου στη Δερύνεια.
- ΤΕΤΑΡΤΗ**
16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Επίσκεψη σε Φυλάκια της Εθνικής Φρουράς με την ευκαιρία των εορτών των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς.
- ΠΕΜΠΤΗ**
17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Επίσκεψη σε Φυλάκια της Εθνικής Φρουράς με την ευκαιρία των εορτών των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς.
Παρέστη στην τρίτη Διάλεξη του Σαλαμίνιου Ελεύθερου Πανεπιστημίου Αμμοχώστου.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Προέστη της Θείας Λειτουργίας στον Ιερό Αναστάσεως του Σωτήρος στη Σωτήρα και τέλεσε το ετήσιο μνημόσυνο του Αρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου Α΄.
- ΔΕΥΤΕΡΑ**
21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Επίσκεψη Αστυνομικού Διευθυντή Αμμοχώστου στην Ιερά Μητρόπολη και παράδοση τροφίμων για τις ανάγκες του κοινωνικού παντοπωλείου της Μητροπόλεως.
- ΤΡΙΤΗ**
22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Επίσκεψη με τους Δημάρχους Αμμοχώστου, Παραλιμνίου, Αγίας Νάπας, Δερύνειας και Σωτήρας στο Νοσοκομείο Αμμοχώστου και σε άλλα ευαγή ιδρύματα με την ευκαιρία των εορτών των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς.
Εθιμοτυπική επίσκεψη Υπουργού Άμυνας στη Μητρόπολη και παράδοση τροφίμων για τις ανάγκες του κοινωνικού παντοπωλείου της Μητροπόλεως.
- ΠΕΜΠΤΗ**
24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Προέστη της Θείας Λειτουργίας στον Ιερό Ναό Αγίας Βαρβάρας στο Παραλίμνι.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Προέστη της Θείας Λειτουργίας των Χριστουγέννων στον Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Γεωργίου Παραλιμνίου.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Προέστη της αρχαίας Θείας Λειτουργίας του Αγίου Ιακώβου του Αδελφοθέου στον Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Γεωργίου Παραλιμνίου.
- ΔΕΥΤΕΡΑ**
28 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Παρέθεσε γεύμα στους Ιερείς της Μητροπόλεως επ' ευκαιρία των Εορτών.
- ΠΕΜΠΤΗ**
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού της Πρωτοχρονιάς και της μνήμης του Μεγάλου Βασιλείου στον Μητροπολιτικό Ναό Αγίου Γεωργίου.
Τελετή κοπής της Βασιλόπιτας στο Συνοδικό της Μητροπόλεως.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΥΚΚΟΥ ΚΑΙ ΘΗΛΥΡΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΔΕΥΤΕΡΑ
2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου χοροστάτησε κατά τὴν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στὸν πανηγυρίζοντα Μητροπολιτικὸ ναὸ ἁγίου Γεωργίου στὸ Παραλίμνι.

ΣΑΒΒΑΤΟ
7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τὴν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ στὸν Ἀρχάγγελο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸν ἱερό ναὸ ἁγίου Προκοπίου στὸ Μετόχιο τῆς ἱεράς Μονῆς τῆς Παναγίας τοῦ Κύκκου στή Λευκωσία καί κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη στὸ γεῦμα τὸ ὁποῖο παρέθεσε ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου, ἐπ' εὐκαιρία τῶν ὀνομαστηρίων του, στήν ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Κύπρου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸν ἱερό ναὸ ἁγίου Γεωργίου στὸ Μηλικούρι.

ΤΕΤΑΡΤΗ
18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέθεσε γεῦμα στὸν πρῶην Κυβερνητικὸ Ἐκπρόσωπο κ. Στέφανο Στεφάνου.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέθεσε γεῦμα στὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ρόδου κ. Κύριλλο, τὸν ὁποῖο συνόδευε ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ταμασοῦ κ. Ἡσαΐας.

ΣΑΒΒΑΤΟ
21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε Ἐρισάγιο εἰς μνήμη τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου καί πρῶτου Προέδρου τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας Ἐθνάρχου Μακαρίου Γ' στὸν Κηπουρικὸ Σύλλογο Παραλιμνίου «Μακάριος Γ'» καί ἀκολουθῶς προέβη στὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς προτομῆς του μετὰ τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Κωνσταντίας κ. Βασιλείου, ἡ ὁποία κοσμεῖ τὸν ἐν λόγῳ Σύλλογο.

ΤΕΤΑΡΤΗ
25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέθεσε γεῦμα στὸν Πρόεδρο τοῦ ΔΗ.ΣΥ. κ. Ἀβέρωφ Νεοφύτου.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΥΚΚΟΥ ΚΑΙ ΘΗΛΥΡΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Κύκκου χοροστάτησε κατά τὴν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ τοῦ ἁγίου Νικολάου Τσακκίστρας καί κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στήν πανηγυρίζουσα Ἁγία Μονὴ τῶν Ἁγίων Νικολάου καί Εὐτυχίου στήν Πάφο καί κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη στη διάλεξη με θέμα: «Ο Θεός της Ἐκκλησίας καί οἱ θεοί τῆς ἀγορᾶς» τοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Κύπρου Δρα Σταύρου Φωτίου στό Μέγα Συνοδικό τοῦ Μετοχίου Κύκκου τῆς ἱεράς Μονῆς τῆς Παναγίας τοῦ Κύκκου στή Λευκωσία.

ΚΥΡΙΑΚΗ
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό ἁγίου Προκοπίου στό Μετόχιο τῆς Παναγίας τοῦ Κύκκου στή Λευκωσία καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία τῆς ἑορτῆς τῆς Γεννήσεως τοῦ Κυρίου, στήν Ἱερά Μονή Κύκκου καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΤΑΜΑΣΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ ΗΣΑΪΟΥ **ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

ΚΥΡΙΑΚΗ
1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ταμασού και Ορεινής κ. Ησαΐας λειτούργησε στον πανηγυρίζοντα ἱερό ναό των Ἁγίων Αναργύρων στους Ἁγίους Τριμιθιάς και κήρυξε τον θεῖο λόγο.

ΔΕΥΤΕΡΑ
2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τα εγκαίνια του παρεκκλησίου του Ἁγίου Κουρνούτου στην Ἀγροκηπιά και στη συνέχεια τῆ Θεία Λειτουργία.

ΤΡΙΤΗ
3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργῆσε στον πανηγυρίζοντα ἱερό ναό του Ἁγίου Γεωργίου στο Παραλίμνι και κήρυξε τον θεῖο λόγο.

3-11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
2015

Επισκέφθηκε τῆ Ρωσία και τὴν Ουκρανία και ἔλαβε μέρος στις εκδηλώσεις, που ἔγιναν με τὴν ευκαιρία τῆς συμπλήρωσης 400 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Λαύρας του Κιέβου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συλλειτουργῆσε με τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δαρδανελλίων (Οικουμενικό Πατριαρχείο) κ. Νικήτα και τον Σεβασμιώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κάτω Δουνάβευς (Πατριαρχείο Ρουμανίας) κ. Κασσιανό στον ἱερό ναό Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου στή Λαύρα του Κιέβου.

ΔΕΥΤΕΡΑ
9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συλλειτουργῆσε με τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κιέβου και πάσης Ουκρανίας κ. Ονούφριο και ἄλλους Ἀρχιερεῖς στον ἱερό ναό Γεννήσεως τῆς Θεοτόκου στή Λαύρα του Κιέβου.

ΠΕΜΠΤΗ
12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τὴν ἀκολουθία του Ἑσπερινού στον πανηγυρίζοντα ἱερό ναό του Ἁγίου Ἰωάννου του Χρυσοστόμου στή Λακατάμεια.

ΣΑΒΒΑΤΟ
14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτούργησε στον ἱερό ναό του Ἁγίου Γεωργίου στήν Πάνω Δευτερά και τέλεσε το ετήσιο μνημόσυνο του αειμνήστου Ἱερέως Σωτηρίου Ζωττή.

ΚΥΡΙΑΚΗ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον Καθεδρικό Ναό του Αγίου Νικολάου στο Επισκοπεϊό και τέλεσε το δεύτερο ετήσιο μνημόσυνο του αιμνήστου πρώην Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Γλαύκου Κληρίδη.

Στη συνέχεια τέλεσε μαζί με τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκο Αναστασιάδη τα εγκαίνια της αίθουσας κειμηλίων «Γλαύκος Κληρίδης», που βρίσκεται στη Μητρόπολη Ταμασού.

ΤΕΤΑΡΤΗ
18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Το εσπέρας υποδέχθηκε την ιερά εικόνα της Παναγίας της Τσαμπίκας στην Πλατεία της Κοινότητας Παλαιομετόχου. Στη συνέχεια, εν πομπή, μετέφερε το εικόνισμα στον ιερό ναό της Παναγίας της Οδηγήτριας, όπου και παρέμεινε για προσκύνηση μέχρι και το Σάββατο 18 Νοεμβρίου.

ΣΑΒΒΑΤΟ
21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό ναό της Παναγίας στο Παλαιχώρι και κήρυξε τον θείο λόγο. Κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας χειροτόνησε τον Διάκονο Χρήστο Τσιοβάνου σε Πρεσβύτερο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συλλειτουργήσε με τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ρόδου κ. Κύριλλο στον ιερό ναό της Παναγίας της Οδηγήτριας στο Παλαιομέτοχο.

ΔΕΥΤΕΡΑ
30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό ναό του Αγίου Γεωργίου στην Πάνω Δευτερά και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΤΑΜΑΣΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ ΗΣΑΪΟΥ ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΤΡΙΤΗ
1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Ταμασού και Ορεινής κ. Ησαΐας προέστη Αγρυπνίας για την εορτή της Σύναξης της Παναγίας της Γεροντίσσης στον ιερό ναό των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στο Τσέρι και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΠΕΜΠΤΗ
3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Επισκέφθηκε το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Βασιλείου στο Στρόβολο και μίλησε στους μαθητές.

Το εσπέρας χοροστάτησε κατά την ακολουθία του πανηγυρικού εσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό της Αγίας Βαρβάρας στην Αγία Βαρβάρα και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Το εσπέρας χοροστάτησε κατά την ακολουθία του πανηγυρικού εσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό του Αγίου Νικολάου της Κοινότητας Αγίου Νικολάου Λευκονοίκου στο Μαθιάτη και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον πανηγυρίζοντα Καθεδρικό Ναό του Αγίου Νικολάου στο Επισκοπεϊό και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΠΕΜΠΤΗ
10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη και μίλησε σε σύναξη των Ιερέων, των Προέδρων και των Ταμιών των Εκκλησιαστικών Επιτροπών των ιερών ναών της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Ταμασού και Ορεινής.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό των Αγίων Νόμωνος και Βηχιανού στην Ανάγυια και κήρυξε τον θείο λόγο. Κατά τη διάρκεια της Θείας Λειτουργίας χειροτόνησε τον Διάκονο Νικόλαο Υφαντίδη σε Πρεσβύτερο.

ΣΑΒΒΑΤΟ
12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό ναό του Αγίου Νικολάου στην Κάτω Δευτερά, κήρυξε τον θείο λόγο και τέλεσε το ετήσιο μνημόσυνο του αιμνήστου πρώην Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Τάσσου Παπαδόπουλου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στο παρεκκλήσιο της Αγίας Μαρίνης στην Κάτω Δευτερά, όπου εκκλησιάζονται αγγλόφωνοι Ορθόδοξοι της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Ταμασού και Ορεινής και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΔΕΥΤΕΡΑ
14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Επισκέφθηκε το Λύκειο Αποστόλου Μάρκου Αρχαγγέλου και μίλησε στους μαθητές της Γ' Λυκείου με θέμα: «Ανθρώπινα δικαιώματα και Εκκλησία».

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
18 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Επισκέφθηκε το Ολυμπιακό Σκοπευτήριο Λευκωσίας, τέλεσε Αγιασμό και παρέστη στην εκδήλωση βράβευσης των πρωτευσάντων αθλητών.

ΣΑΒΒΑΤΟ
19 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Παρέστη και μίλησε στη Χριστουγεννιάτικη Εκδήλωση της Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού.

21 - 22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Δέχτηκε επισκέψεις μαθητών από Σχολεία της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Ταμασού και Ορεινής, οι οποίοι έψαλλαν τα Κάλαντα προς τον Πανιερώτατο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε Καθεδρικό Ναό του Αγίου Νικολάου στο Επισκοπεϊό.

ΚΥΡΙΑΚΗ
27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό ναό του Τιμίου Προδρόμου στον Άγιο Ιωάννη Μαλούντας και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΤΡΙΤΗ
29 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Δέχτηκε επίσκεψη του Υπουργού Αμύνης, του Αρχηγού Γ.Ε.Ε.Φ και άλλων αξιωματικών της Ε.Φ., οι οποίοι παρέδωσαν στον Πανιερώτατο ποσότητα τροφίμων για τις ανάγκες των Κοινωνικών Παντοπωλείων της Μητροπόλεως.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΤΡΙΜΥΘΟΥΝΤΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΒΑΡΝΑΒΑ **ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

ΚΥΡΙΑΚΗ
1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Πανιερώτατος Μητροπολίτης Τριμυθούντος κύριος Βαρνάβας λειτουργήσε και κήρυξε στο παρεκκλήσιο τών Αγίων Αναργύρων Μαρωνίου.

ΔΕΥΤΕΡΑ
2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τήν ακολουθία του Έσπερινού στήν πανηγυρίζουσα Ίερά Μονή Αγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου.

- ΤΡΙΤΗ**
3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργήσε στην πανηγυρίζουσα Ίερά Μονή Αγίου Γεωργίου Αλαμάνου.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργήσε στον Ίερό Ναό Μεταμορφώσεως Πέρα Χωρίου καί κήρυξε τόν θείο λόγο.
Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του Έσπερινου στό πανηγυρίζον παρεκκλήσιο του Αγίου Νεκταρίου Ποταμιάς.
- ΔΕΥΤΕΡΑ**
9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργήσε στον πανηγυρίζοντα Ίερό Ναό Αγίου Νεκταρίου Τερσεφάνου καί κήρυξε τόν θείο λόγο.
- ΤΡΙΤΗ**
10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του Έσπερινου στην πανηγυρίζουσα Ίερά Μονή Αγίου Μηνᾶ Βάβλας.
- ΤΕΤΑΡΤΗ**
11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργήσε στην πανηγυρίζουσα Ίερά Μονή Αγίου Μηνᾶ Βάβλας.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του Έσπερινου στό πανηγυρίζον Έξωκλήσιο του Αγίου Εϋφημιανού Λύσης, στον Κόρνο.
- ΣΑΒΒΑΤΟ**
14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργήσε στον Ίερό Ναό Τιμίου Προδρόμου Λάρνακος. Κατά τή διάρκεια τής Θείας Λειτουργίας χειροτόνησε σέ πρεσβύτερο τόν διάκονο Κυριακό Παπαϊωακείμ.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργήσε στό παρεκκλήσιο τής Αγίας Παρασκευής στη Μοσφιλωτή.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ-ΣΑΒΒΑΤΟ**
20-21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Προέστη άγρυπνίας, μέ την εύκαιρία τής έορτής των Εισοδίων τής Θεοτόκου, στό παρεκκλήσιο τής Αγίας Παρασκευής στη Μοσφιλωτή.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργήσε στον Ίερό Ναό Παναγίας Κιβισιλιού καί κήρυξε τόν θείο λόγο.
- ΤΕΤΑΡΤΗ**
25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργήσε στην πανηγυρίζουσα Ίερά Μονή Παναγίας Άμιρους, παρά τήν Άψιού.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
27 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργήσε στον πανηγυρίζοντα Ίερό Ναό Αγίου Ίακώβου του Πέρσου Χοιροκοιτίας καί κήρυξε τόν θείο λόγο.
- ΣΑΒΒΑΤΟ**
28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργήσε στον Ίερό Ναό Αγίου Έπιφανίου Όλυμπίων καί κήρυξε τόν θείο λόγο.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτουργήσε στον Ίερό Ναό Αγίας Μαρίνης Ψεματισμένου καί κήρυξε τόν θείο λόγο.
Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του Έσπερινου στον πανηγυρίζοντα Ίερό Ναό Αποστόλου Ανδρέου Συνοικισμού Καμάρων Β΄ Λάρνακος.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΤΡΙΜΥΘΟΥΝΤΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΒΑΡΝΑΒΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

- ΠΕΜΠΤΗ**
3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Ὁ Πανιερώτατος Μητροπολίτης Τριμυθοῦντος κύριος Βαρνάβας χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στό πανηγυρίζον Μετόχιο τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σταυροβουνίου.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Λειτουργήσε στό πανηγυρίζον Μετόχιο τῆς Ἁγίας Βαρβάρας, τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σταυροβουνίου.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Λειτουργήσε στήν πανηγυρίζουσα Ἱερά Μονή Ἁγίου Νικολάου Γάτων, παρά τό Ἄκρωτήρι.
- ΤΡΙΤΗ**
8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Χοροστάτησε στόν πανηγυρίζοντα Ἱερό Ναό Ἁγίας Ἄννης τῆς ὁμώνυμης κοινότητος τῆς Ἐπαρχίας Λάρνακος.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στόν πανηγυρίζοντα Ἱερό Ναό Ἁγίου Σπυρίδωνος Μαρί.
- ΣΑΒΒΑΤΟ**
12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Λειτουργήσε στόν Ἱερό Ναό Παναγίας Ἀθηαίνου καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο, μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τοῦ πολιούχου Ἁγίου τῆς Μητροπόλεως Τριμυθοῦντος, Σπυρίδωνος τοῦ θαυματουργοῦ.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Λειτουργήσε στόν Ἱερό Ναό Ἁγίου Σπυρίδωνος Συνοικισμοῦ Στροβόλου 2 καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο.
- ΤΡΙΤΗ**
15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στόν πανηγυρίζοντα Ἱερό Ναό Ἁγίου Μοδέστου Κοφίνου.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Λειτουργήσε στόν Ἱερό Ναό Παναγίας Καλαβασοῦ καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο. Κατά τή διάρκεια τῆς Θείας Λειτουργίας χειροθέτησε σέ οἰκονόμο τόν ἐφημέριο τοῦ Ναοῦ π. Βαρνάβα Παφίτη.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Στην ἑορτή τῶν Χριστουγέννων λειτουργήσε στόν Μητροπολιτικό Ναό Παναγίας Εὐαγγελιστρίας Ἰδαλίου.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015
- Λειτουργήσε στό παρεκκλήσιο τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς στή Μοσφιλωτή.
- ΠΕΜΠΤΗ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 –
1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2016
- Προέστη ἀγρυπνίας, μέ τήν εὐκαιρία τῆς κατά σάρκα περιτομῆς τοῦ Κυρίου καί τῆς μνήμης τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, στήν Ἱερά Μονή Ἁγίας Θέκλης Μοσφιλωτῆς.

**ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΡΠΑΣΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ
ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

- ΚΥΡΙΑΚΗ**
1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Καρπασίας κ. Χριστοφόρος λειτούργησε στὸν ἱερό ναὸ Ἀποστόλου Ἀνδρέου στὸ Πλατὺ Ἀγλαντζιάς καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.
- ΔΕΥΤΕΡΑ**
2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Χοροστάτησε τὸ ἑσπέρας στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Ἁγίου Γεωργίου Ἁγίου Δομετίου καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.
- ΤΡΙΤΗ**
3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτούργησε στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Ἁγίου Γεωργίου Βοκολίδας καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.
- ΣΑΒΒΑΤΟ**
7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Χοροστάτησε τὸ ἑσπέρας στὴν πανηγυρίζουσα ἱερά μονὴ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ στὸν Ἀναλύνοντα καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτούργησε στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Λατσιῶν καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο. Τὸ ἑσπέρας χοροστάτησε στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Ἁγίου Νεκταρίου Ἀγλαντζιάς καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.
- ΔΕΥΤΕΡΑ**
9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτούργησε στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Ἁγίου Νεκταρίου στὴν Ἀγλαντζιά καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο. Τὸ ἑσπέρας χοροστάτησε στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Ἁγίου Ἀρσενίου Λευκωσίας καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.
- ΤΡΙΤΗ**
10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτούργησε στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Ἁγίου Ἀρσενίου Λευκωσίας καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.
- ΤΕΤΑΡΤΗ**
11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτούργησε στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Ἁγίου Μηνᾶ Γερίου καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.
- ΠΕΜΠΤΗ**
12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Παρέστη στὸν ἑσπερινὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κ.κ. Χρυσοστόμου Β΄ πού τελέστηκε στὸν καθεδρικό ναὸ Ἁγίου Ἰωάννου Λευκωσίας.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Μὲ ἀφορμὴ τὴν ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Χρυσοστόμου συλλειτουργήσε μὲ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου κ.κ. Χρυσόστομο Β΄ καὶ ἄλλους ἀρχιερεῖς στὸν καθεδρικό ναὸ Ἁγίου Ἰωάννου Λευκωσίας.
- 14-19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015** Ἀπὸ τίς 14 ἕως καὶ τίς 19 Νοεμβρίου ὁ Θεοφιλέστατος πραγματοποιήσε ἐπίσημη ἐπίσκεψη στὴν μονὴ Γρηγορίου τοῦ Ἁγίου Ὁρους.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Χοροστάτησε τὸ ἑσπέρας στὸν πανηγυρίζοντα ἱερό ναὸ Παναγίας Παλουριωτίσσης καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.
- ΣΑΒΒΑΤΟ**
21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτούργησε στὴν πανηγυρίζουσα ἱερά μονὴ Θεοτόκου στὰ Καμπιά καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Λειτούργησε στὸν ἱερό ναὸ Ἁγίας Βαρβάρας Καϊμακλίου καὶ κήρυξε τὸν θεῖο λόγο.

ΤΡΙΤΗ
24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε τό έσπέρας στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγιας Αικατερίνης (μετόχιον Σινᾶ) στή Λευκωσία καί κήρυξε τόν θείο λόγο.

ΤΕΤΑΡΤΗ
25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγιας Αικατερίνης (μετόχιον Σινᾶ) στή Λευκωσία καί κήρυξε τόν θείο λόγο. Τό έσπέρας χοροστάτησε στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγίου Στυλιανού Στροβόλου καί κήρυξε τόν θείο λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στόν ιερό ναό Άγίου Χαλαάμπους Γερίου καί κήρυξε τόν θείο λόγο. Τό έσπέρας χοροστάτησε στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άποστόλου Ανδρέα Στροβόλου καί κήρυξε τόν θείο λόγο.

ΔΕΥΤΕΡΑ
30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στήν πανηγυρίζουσα ιερά μονή Άποστόλου Ανδρέου στό Ριζοκάρπασο καί κήρυξε τόν θείο λόγο.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΡΠΑΣΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ **ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

ΠΕΜΠΤΗ
3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ό Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Καρπασίας κ. Χριστοφόρος χοροστάτησε τό έσπέρας μέ τόν Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Κρήτης κ. Ειρηναίο στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγιας Βαρβάρας στό Έρακλειο Κρήτης.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε τό έσπέρας μέ τόν Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Κρήτης κ. Ειρηναίο στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγιας Βαρβάρας Έρακλείου Κρήτης.

ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε τό έσπέρας μέ τόν Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Κρήτης κ. Ειρηναίο στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγίου Νικολάου Άνω Άρχανών Κρήτης.

ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συλλειτουργήσε μέ τόν Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Κρήτης κ. Ειρηναίο στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγίου Νικολάου Άρχανών στήν Κρήτη.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε τό έσπέρας στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγίου Σπυριδωνα Στροβόλου καί κήρυξε τόν θείο λόγο.

ΣΑΒΒΑΤΟ
12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγίου Σπυριδωνα Λευκωσίας καί κήρυξε τόν θείο λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στόν ιερό ναό Άγίου Κασσιανού Λευκωσίας καί κήρυξε τόν θείο λόγο.

ΔΕΥΤΕΡΑ
14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε τό έσπέρας στόν πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγίου Έλευθερίου Λατσιών καί κήρυξε τόν θείο λόγο.

15 -19
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συμμετέσχε στις εργασίες της Προσυνοδικής Έπιτροπής πού πραγματοποιήθηκαν στην Άθινα από τίς 15 ἔως καί τίς 19 Δεκεμβρίου, μαζί με τόν Μητροπολίτη Πάφου, ἔκπροσωπήσαντες τήν Κυπριακή Ἐκκλησία.

ΚΥΡΙΑΚΗ
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στόν ἱερό ναό Ἀποστόλου Λουκά στόν Στρόβολο καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε τήν ἡμέρα τῶν Χριστουγέννων στόν ἱερό ναό Ἁγίου Συνεσίου Ριζοκαρπάσου καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στόν ἱερό ναό Ἁγίας Παρασκευῆς στήν Λακατάμεια καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο.

ΠΕΜΠΤΗ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε τό ἑσπέρας στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Βασιλείου Στροβόλου καί κήρυξε τόν θεῖο λόγο.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΡΣΙΝΟΗΣ ΚΥΡΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΚΥΡΙΑΚΗ
1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Αρσινόης κ. Νεκτάριος λειτουργήσε στον ιερό Ναό του Αγίου Μηνά στο Νέο Χωρίο και προέστη του εθνικού μνημοσύνου των ηρώων της Κοινότητας.

ΔΕΥΤΕΡΑ
2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στην πανηγυρίζουσα ιερά Μονή του Αγίου Γεωργίου Κοντού στη Λάρνακα και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΤΡΙΤΗ
3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στην πανηγυρίζουσα ιερά Μονή του Αγίου Γεωργίου Μαυροβουνίου στη Λάρνακα.

ΠΕΜΠΤΗ
5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου στην ομώνυμη Κοινότητα και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΣΑΒΒΑΤΟ
7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στη Λεμόνα και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό Ναό του Αγίου Μάμαντος στους Τρούλλους και προέστη του εθνικού μνημοσύνου του ήρωα Μιχαήλ Ζένιου.

Το ἑσπέρας χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό του Αγίου Νεκταρίου στη Χλώρακα και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΔΕΥΤΕΡΑ
9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό Ναό του Αγίου Μάμαντος στην Περιστερώνα.

ΤΡΙΤΗ
10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό του Αγίου Μηνά στο Νέο Χωρίο.

ΤΕΤΑΡΤΗ
11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό του Αγίου Μηνά στο Νέο Χωρίο και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΠΕΜΠΤΗ
12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό του Αγίου Ιωάννου του Χρυσοστόμου στην Κανναβιού και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΣΑΒΒΑΤΟ
14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό Ναό του Αγίου Νεκταρίου στο Παραλίμνι και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό Ναό του Αποστόλου Ανδρέου Πόλεως Χρυσοχούς και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον ιερό Ναό της Παναγίας Χρυσελευσής στη Γιόλου και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΣΑΒΒΑΤΟ
21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό της Παναγίας της Παντανάσσης στην Πάφο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό Ναό του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου στην ομώνυμη Κοινότητα στην Πάφο και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΤΡΙΤΗ
24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στο πανηγυρίζον εξωκλήσιο Ναό της Αγίας Αικατερίνης στην Κρήτου Τέρρα και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΤΕΤΑΡΤΗ
25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τη Θεία Λειτουργία στο πανηγυρίζον εξωκλήσιο του Αγίου Μερκουρίου στη Λυσό.

ΚΥΡΙΑΚΗ
29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό Ναό του Αγίου Παντελεήμονος στα Χολέτρια και προέστη του εθνικού μνημοσύνου των ηρώων της Κοινότητας. Το εσπέρας χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό του Αποστόλου Ανδρέου Πόλεως Χρυσοχούς και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΔΕΥΤΕΡΑ
30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό του Αποστόλου Ανδρέου στην Έμπα και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΡΣΙΝΟΗΣ ΚΥΡΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ **ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

ΠΕΜΠΤΗ
3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Αρσινόης κ. Νεκτάριος χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό της Αγίας Βαρβάρας στην ομώνυμη Κοινότητα και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό της Αγίας Βαρβάρας στην Αργάκα και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου Πόλεως Χρυσοχούς και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου στη Χρυσοχού και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΔΕΥΤΕΡΑ
7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό του Αγίου Αμβροσίου στην ομώνυμη Κοινότητα και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του εσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό Ναό του Αγίου Σπυρίδωνα στη Γεροσκήπου και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην Κινούσα και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό Ναό του Σωτήρος Χριστού στον Στατό και προέστη του μνημοσύνου του αρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου του Α΄.

ΠΕΜΠΤΗ
24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία των Μεγάλων Ωρών και του Μεγάλου Εσπερινού των Χριστουγέννων στον ιερό Ναό του Αποστόλου Ανδρέου Πόλεως Χρυσοχούς.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον μητροπολιτικό ναό του Σωτήρος στη Λάρνακα.

ΚΥΡΙΑΚΗ
27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Λειτουργήσε στον ιερό Ναό του Αγίου Γεωργίου στο Γουδί και κήρυξε τον θείο λόγο.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΜΑΘΟΥΝΤΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ **ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

ΚΥΡΙΑΚΗ
1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Άμαθούντος κύριος Νικόλαος τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στον ι. ναό Άγιου Δημητρίου Συκόπετρας.

ΔΕΥΤΕΡΑ
2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τήν ακολουθία του έσπερινου στον πανηγυρίζοντα ι. ναό Άγιου Γεωργίου Χαβούζας.

ΤΡΙΤΗ
3 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στον πανηγυρίζοντα ι. ναό Άγιου Γεωργίου Ύψωνα.

ΣΑΒΒΑΤΟ
7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τήν ακολουθία του έσπερινου στον πανηγυρίζοντα ι. ναό Αρχαγγέλου Μιχαήλ στην Παρεκκλησιά.

ΚΥΡΙΑΚΗ
8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ί. ναό Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ Σουνίου.
Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στόν πανηγυρίζοντα ί. ναό Ἁγίου Νεκταρίου Λεμεσοῦ.

ΔΕΥΤΕΡΑ
9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στόν πανηγυρίζοντα ί. ναό τῶν Ἁγίων Παΐσιου τοῦ Ἁγιορείτου καί Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου Λεμεσοῦ.

ΤΡΙΤΗ
10 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ί. ναό Ἁγίου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου.

ΤΕΤΑΡΤΗ
11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ί. ναό Ἁγίου Μηνᾶ στόν Ἅγιο Ἀθανάσιο.
Συγχοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στόν πανηγυρίζοντα ί. ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος μετά τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Νέας Κρήνης καί Καλαμαριάς κ. Ἰουστίνου καί Κίτρος, Κατερίνης καί Πλαταμῶνος κ. Γεωργίου καί τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτη Λεμεσοῦ κ.κ. Ἀθανασίου.

ΠΕΜΠΤΗ
12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συμμετέσχε σέ πολυαρχιερατικό συλλειτουργγο στόν πανηγυρίζοντα ί. ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Κίτρος, Κατερίνης καί Πλαταμῶνος κ. Γεωργίου καί συλλειτουργούντων τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Νέας Κρήνης καί Καλαμαριάς κ.κ. Ἰουστίνου καί τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτη Λεμεσοῦ κ.κ. Ἀθανασίου.

ΣΑΒΒΑΤΟ
14 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ί.ναό Ἁγίων Παΐσιου τοῦ Ἁγιορείτου καί Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκου στή Λεμεσό, κατά τή διάρκεια τῆς ὁποίας χειροτόνησε εἰς Πρεσβύτερον τόν Εὐλαβέστατο Διάκονο Χρῆστο Ἡρακλέους.

ΚΥΡΙΑΚΗ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ί. ναό Ἁγίου Ἀντωνίου Λεμεσοῦ.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
20 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στόν ί. ναό Παναγίας Χρυσελεύσης Πραστειοῦ Κελλακίου.

ΣΑΒΒΑΤΟ
21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στήν πανηγυρίζουσα ἰ.μονή Παναγίας Σφαλαγγιωτίσης.

ΚΥΡΙΑΚΗ
22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ί. ναό Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ἐλεήμονος Λεμεσοῦ.

ΤΡΙΤΗ
24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στόν πανηγυρίζοντα ί. ναό Ἁγίας Αἰκατερίνης τῆς ἰ. μονῆς Παναγίας Ἄμιρους παρά τήν Ἄψιού.

ΤΕΤΑΡΤΗ
25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά τήν ἀκολουθία τοῦ ἑσπερινοῦ στόν πανηγυρίζοντα ί. ναό Ἁγίου Στυλιανοῦ Συνοικισμοῦ Λινόπετρας.

ΣΑΒΒΑΤΟ
28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του έσπερινού στον ι. ναό Τιμίου Σταυρού Συνοικισμού Πάνω Πολεμιδιών.

ΚΥΡΙΑΚΗ
29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στον ι. ναό Άπ. Ανδρέα καί Όσίας Φωτεινής Συνοικισμού Κολοσσίου.

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του έσπερινού στον πανηγυρίζοντα ι. ναό Αποστόλου Ανδρέα Χαράκη.

ΔΕΥΤΕΡΑ
30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στον πανηγυρίζοντα ι. ναό Αποστόλου Ανδρέα Μ.Γειτονιάς.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΜΑΘΟΥΝΤΟΣ ΚΥΡΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΤΡΙΤΗ
1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ό Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Άμαθούντος κύριος Νικόλαος τέλεσε τή Θεία Λειτουργία κατά τή διάρκεια άγρυπνίας στον ιερό ναό Αποστόλων Πέτρου καί Παύλου Λεμεσού.

ΠΕΜΠΤΗ
3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του έσπερινού στο πανηγυρίζον παρεκκλήσιο τής Άγίας Βαρβάρας τής κοινότητας Άγιου Τύχωνα.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Συμμετέσχε σέ Άρχιερατικό Συλλείτουργο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγίας Βαρβάρας Ζακακίου, προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γουινέας κ.κ.Γεωργίου.

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία κατά τή διάρκεια άγρυπνίας στον ιερό ναό Θεοπατόρων Ίωακείμ καί Άννης παρά τον Άγιο Τύχωνα.

ΣΑΒΒΑΤΟ
5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του έσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγιου Νικολάου Κάτω Πολεμιδιών.

ΚΥΡΙΑΚΗ
6 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Προεξήρχε Άρχιερατικού Συλλείτουργου στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγιου Νικολάου Λεμεσού, συλλειτουργούντος του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Λήδρας κ. Έπιφανίου.

ΤΡΙΤΗ
8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Χοροστάτησε κατά την ακολουθία του έσπερινού στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγίας Άννης Σπιταλίου.

ΤΕΤΑΡΤΗ
9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στο πανηγυρίζον παρεκκλήσιο τής Άγίας Άννης Μέσα Γειτονιάς.

ΣΑΒΒΑΤΟ
12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Άγιου Σπυρίδωνα Λεμεσού.

ΚΥΡΙΑΚΗ
13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στον ιερό ναό Άγιου Γεωργίου Άκρούντας.

- ΔΕΥΤΕΡΑ**
14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Χοροστάτησε κατά τήν ακολουθία του ἑσπερινού στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Ἐλευθερίου Μέσα Γειτονιάς.
- ΤΡΙΤΗ**
15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Ἐλευθερίου Μουτταγιάκας.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν ἱερό ναό Ἁγίου Νικολάου Παλώδιας.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό τῆς τοῦ Χριστοῦ Γεννήσεως τῆς κοινότητος Ἄσωμάτου.
- ΚΥΡΙΑΚΗ**
27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στόν πανηγυρίζοντα ἱερό ναό Ἁγίου Ἰωσήφ τοῦ Μνήστορος.

**ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΛΗΔΡΑΣ ΚΑΙ ΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΜΑΧΑΙΡΑ
ΚΥΡΙΟΥ ΕΠΙΦΑΝΙΟΥ
ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Ὁ Ἐπίσκοπος Λήδρας καί Ἡγούμενος τῆς Ἱεράς Βασιλικῆς καί Σταυροπηγιακῆς Μονῆς Μαχαιρᾶ κύριος Ἐπιφάνιος κατά τούς μήνας Νοέμβριο καί Δεκέμβριο 2015 λειτούργησε ἡ καί χοροστάτησε εἰς ὄλας τὰς ἱεράς ἀκολουθίας εἰς τὸ καθολικό τῆς ἱεράς Μονῆς Μαχαιρᾶ.

**ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΧΥΤΡΩΝ ΚΥΡΙΟΥ ΛΕΟΝΤΙΟΥ
ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

- ΚΥΡΙΑΚΗ**
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Ὁ καθηγούμενος τῆς Ἱεράς Μονῆς Ἁγίου Νεοφύτου Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Χύτρων κύριος Λεόντιος τέλεσε τή Θεία Λειτουργία στο καθολικό τῆς ἱεράς Μονῆς Ἁγίου Νεοφύτου.
- ΠΕΜΠΤΗ**
24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Προέστη του μυστηρίου του Ἁγίου Ευχελαίου στην Ἱερά Μονή Ἁγίου Νεοφύτου.
- ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ**
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015 Ἀνήμερα των Χριστουγέννων λειτούργησε στο καθολικό τῆς ἱεράς Μονῆς Ἁγίου Νεοφύτου.

Τις υπόλοιπες μέρες των μηνῶν Νοεμβρίου καί Δεκεμβρίου ἀπείχε των λειτουργικῶν του καθηκόντων ἐπειδή εἶχε υποβληθεῖ σε ἐγχείρηση ολικῆς ἀρθροπλαστικῆς ἰσχύου.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΚΥΡΙΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΚΥΡΙΑΚΗ
08 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Νεαπόλεως κ. Πορφύριος συμμετέσχε σε πολυαρχιερατικό συλλείτουργο στον ιερό μητροπολιτικό ναό Αρχαγγέλων Μιχαήλ και Γαβριήλ στις Βρυξέλλες στο Βέλγιο, όπου και τελέστηκε η εις επίσκοπον χειροτονία του Θεοφιλεστάτου Επισκόπου Τρωάδος κ. Πέτρου.

ΚΥΡΙΑΚΗ
15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος τέλεσε τη Θεία Λειτουργία και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Αγίας Βαρβάρας στην Λιέγη, στο Βέλγιο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος τέλεσε τη Θεία Λειτουργία και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Αρχαγγέλων Μιχαήλ και Γαβριήλ στις Βρυξέλλες στο Βέλγιο.

ΚΥΡΙΑΚΗ
29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος τέλεσε τη Θεία Λειτουργία και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Παναγίας Ευαγγελίστριας στην Παλουριώτισσα. Στο τέλος της Θείας Λειτουργίας προέστη του επισήμου μνημοσύνου των πεσόντων κατά το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή του 1974 καθώς και των ευεργετών του Δήμου Καραβά.

ΚΥΡΙΑΚΗ
29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Νεαπόλεως κ. Πορφύριος προέστη της αγρυπνίας και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Αγίου Θεοδώρου Τήρωνος, στο Μοναγρούλλι Λεμεσού, επί τη ευκαιρία της εορτής του Αποστόλου Ανδρέα.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ ΚΥΡΙΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΧΡΟΝΙΚΑ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

ΚΥΡΙΑΚΗ
06 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Νεαπόλεως κ. Πορφύριος τέλεσε τη Θεία Λειτουργία και κήρυξε τον θείο λόγο στον πανηγυρίζοντα ιερό ναό Αγίου Νικολάου στο Schaerbeek στις Βρυξέλλες.

ΚΥΡΙΑΚΗ
13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος τέλεσε τη Θεία Λειτουργία και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Αγίου Ιωάννου στο Molenbeek στις Βρυξέλλες.

ΚΥΡΙΑΚΗ
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος τέλεσε τη Θεία Λειτουργία και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Αγίου Νικολάου στο Λουξεμβούργο.

ΠΕΜΠΤΗ
24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος προέστη της Ακολουθίας των Μεγάλων Ωρών των Χριστουγέννων και τέλεσε τη Θεία Λειτουργία του Μεγ. Βασιλείου στον ιερό ναό Αγίας Παρασκευής Κάτω Λακατάμειας στη Λευκωσία.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Νεαπόλεως κ. Πορφύριος τέλεσε τη Θεία Λειτουργία της εορτής των Χριστουγέννων στον ιερό ναό Αγίας Σοφίας Στροβόλου στη Λευκωσία.

ΣΑΒΒΑΤΟ
26 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος τέλεσε τη Θεία Λειτουργία και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Αγίου Δημητρίου Επισκόπου Ταμασέων στα Πέρα Ορεινής στη Λευκωσία.

Το απόγευμα της ίδιας ημέρας προέστη του εσπερινού στον ιερό ναό Αγίου Ιωσήφ του Μνήστορος στη Λεμεσό.

ΚΥΡΙΑΚΗ
27 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος τέλεσε τη Θεία Λειτουργία και κήρυξε τον θείο λόγο στον ιερό ναό Αγίου Ανδρέου Μέσα Γειτονιάς στη Λεμεσό.

Το βράδυ της ίδιας ημέρας προέστη της αγρυπνίας στην ιερά Μονή Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον Αναλύντα στη Λευκωσία, επί τη ευκαιρία της εορτής του Αγίου Σίμωνος του Μυροβλήτου.

ΤΕΤΑΡΤΗ
30 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος τέλεσε τη Θεία Λειτουργία στο Ησυχαστήριο της Αγίας Τριάδος στον Λυθροδόνα.

ΠΕΜΠΤΗ
31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015

Ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Νεαπόλεως κ. Πορφύριος προέστη της αγρυπνίας επι τη εορτή της Περιτομής του Χριστού και της μνήμης του Μεγάλου Βασιλείου στην Ιερά Μονή Αγίου Ηρακλείδιου στο Πολιτικό στη Λευκωσία.

ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΜΕΣΑΟΡΙΑΣ ΚΥΡΙΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ **ΧΡΟΝΙΚΑ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ ΚΑΙ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2015**

Ο Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Μεσαορίας κ. Γρηγόριος, κατά τούς μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο 2015, είτε χοροστάτησε είτε λειτούργησε και κήρυξε σέ ναούς τής Αρχιεπισκοπής και άλλαχού.

Δέχθηκε επίσκεπτες, κληρικούς και λαϊκούς, με τούς όποιους είχε συνεργασία, καθώς επίσης προήδρευσε συσκέψεων Έκκλησιαστικῶν Έπιτροπῶν τής κατεχόμενης Αρχιεπισκοπικῆς περιφέρειας. Έκπροσώπησε τήν Α.Μ. τόν Αρχιεπίσκοπο Κύπρου σέ έκδηλώσεις, έκκλησιαστικές, εκπαιδευτικές και πολιτιστικές, όπου αναλόγως, μίλησε ἢ άνέγνωσε Χαιρετισμό τού Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου.

Τήν Τρίτη 3 Νοεμβρίου, μίλησε στούς Διευθυντές Μέσης Έκπαιδεύσεως Έπαρχίας Λάρνακας, στήν Τεχνική Σχολή Λάρνακος, και τήν Πέμπτη 5 Νοεμβρίου μίλησε στούς Διευθυντές Μέσης Έκπαιδεύσεως Έπαρχίας Άμμοχώστου, στήν Τεχνική Σχολή Αύγóρου. Καί οί δύο διαλέξεις ἦταν ένταγμένες στά πλαίσια τών κοινών προγραμμάτων με τó Έπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού γιά τήν προώθηση τών Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων.

Τὴν Τρίτη, 3 Νοεμβρίου, προήδρευσε τῆς δεύτερης σύσκεψης τῆς Ἐπιστημονικῆς ὁμάδας ποὺ ἀνέλαβε τὴ συγγραφὴ ἀφιερωματικοῦ τόμου γιὰ τὰ Ἐκκλησιαστικά Μνημεῖα τῆς κατεχόμενης ἀρχιεπισκοπικῆς περιφέρειας.

Τὴ Δευτέρα 16 καὶ τὴν Τρίτη 24 Νοεμβρίου προσκλήθηκε στὴν πρωϊνὴ ἔκπομπὴ τοῦ Α΄ Ραδιοφώνου τοῦ ΡΙΚ, ὅπου μίλησε γιὰ τὴν ὀργάνωση τῶν κατεχομένων Ἐκκλησιαστικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τὶς προσπάθειες ἀναστήλωσης τῶν ερειπωμένων Ναῶν.

Τὴν Τρίτη 17 Νοεμβρίου, συμπροέδρευσε μὲ τὸν ἀντιπρόεδρο τοῦ Δ. Σ. τοῦ ΚΟΤ κ. Κώστα Κουμὴ, σὲ σύσκεψη τῆς Θεματικῆς Ὁμάδας γιὰ τὸν Ἐθνησκευτικὸ καὶ Προσκυνηματικὸ Τουρισμὸ στὸ Συνεδριακὸ Κέντρο στὴ Λευκωσία.

Ἀπὸ τὴ Δευτέρα 7 ἕως τὴν Τρίτη 22 Δεκεμβρίου, ἐπισκέφθηκε τὰ εὐαγῆ ἰδρύματα τῆς Ἀρχιεπισκοπικῆς Περιφέρειας καὶ εὐχήθηκε τὰ δέοντα στοὺς ἡλικιωμένους, ἐκ μέρους τοῦ Μακαριωτάτου, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῶν ἐπικείμενων ἑορτῶν.

Τὴν Πέμπτη 24 Δεκεμβρίου, συμμετέσχε στὴ δίωρη ἔκπομπὴ τοῦ τηλεοπτικοῦ σταθμοῦ Mega «Ἔχεις μέσον» καὶ τὸ ἑσπέρας, παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων ἐπισκέφθηκε, μὲ τὴ συνοδίᾳ μεγάλης ὁμάδας ψαλτῶν καὶ μουσικῶν, τὸ Γενικὸ Νοσοκομεῖο καὶ τὸ Μακάρειο παιδιατρικὸ νοσηλευτήριο.